

Tabelul comparativ
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative
(consolidarea cadrului de protecție a drepturilor consumatorilor de servicii financiare)

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare		
<p>Art.4. – [...] (2¹) Subiecți ai raporturilor ce țin de reglementarea, supravegherea și controlul în domeniul protecției drepturilor consumatorilor sunt:</p> <p>a) participanții profesioniști;</p> <p>b) participanții profesioniști pe piața asigurărilor, în sensul Legii nr.92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare;</p> <p>c) organizațiile de creditare nebancaară;</p> <p>d) băncile;</p> <p>e) prestatorii de servicii de plată specificați la art.5 alin.(1) lit.b) și c) din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, unitățile de schimb valutar (altele decât băncile).</p> <p>(2²) Reglementarea, supravegherea și controlul în domeniul protecției drepturilor consumatorilor se aplică corespunzător participanților profesioniști pe piața asigurărilor – subiecți ai raporturilor juridice care derivă din contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de accidente de vehicule.</p> <p>(2³) Atribuțiile Comisiei Naționale privind reglementarea, supravegherea și controlul subiecților indicați la alin.(2¹) lit.b) din prezentul articol se extind asupra condițiilor de asigurare în limitele stabilite de Legea nr.92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare.</p>	<p>Art. I. – Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 117 – 126 BIS), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. Articolul 4:</p> <p>alineatul (2¹):</p> <p>litera b) se completează cu textul „, , <i>precum și asistenții în brokeraj</i>”;</p> <p>litera c) se completează cu cuvintele „și intermediarii de credit ai acestora”;</p> <p>litera d) se completează cu cuvintele „și intermediarii de credit ai acestora”;</p> <p>la litera e), textul „, , <i>unitățile de schimb valutar (altele decât băncile)</i>” se substituie cu textul „și intermediarii acestora, casele de schimb valutar”;</p> <p>alineatul se completează cu literele f) și g) cu următorul cuprins:</p> <p>„f) <i>asociațiile de economii și împrumut;</i></p> <p>g) <i>cesionarii de creanțe rezultate din contractele de credit sau de leasing cu opțiunea de dobândire a dreptului de proprietate.</i>”;</p> <p>alineatul (2²) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2²) <i>Comisia Națională exercită atribuțiile de reglementare, supraveghere și control în limitele prevăzute de Legea nr.106/2022 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule, care se extinde asupra tuturor subiecților</i></p>	<p>Art.4. – [...] (2¹) Subiecți ai raporturilor ce țin de reglementarea, supravegherea și controlul în domeniul protecției drepturilor consumatorilor sunt:</p> <p>a) participanții profesioniști;</p> <p>b) participanții profesioniști pe piața asigurărilor, în sensul Legii nr.92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare, <i>precum și asistenții în brokeraj</i>;</p> <p>c) organizațiile de creditare nebancaară și intermediarii de credit ai acestora;</p> <p>d) băncile și intermediarii de credit ai acestora;</p> <p>e) prestatorii de servicii de plată specificați la art.5 alin.(1) lit.b) și c) din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică și intermediarii acestora, casele de schimb valutar;</p> <p>f) <i>asociațiile de economii și împrumut;</i></p> <p>g) <i>cesionarii de creanțe rezultate din contractele de credit sau de leasing cu opțiunea de dobândire a dreptului de proprietate.</i></p> <p>(2²) <i>Comisia Națională exercită atribuțiile de reglementare, supraveghere și control în limitele prevăzute de Legea nr.106/2022 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule, care se extinde asupra tuturor subiecților raporturilor juridice, ce derivă din contractul</i></p>

	<p><i>raporturilor juridice, ce derivă din contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de accidente de vehicule.”;</i></p> <p>articolul se completează cu alineatul (2⁴) cu următorul cuprins:</p> <p><i>„(2⁴) Competențele Comisiei Naționale aferente reglementării, supravegherii și controlului în domeniul protecției drepturilor consumatorilor se extinde, corespunzător, asupra subiecților care au deținut anterior calitatea prevăzută la alin.(2¹) până la onorarea tuturor obligațiilor sau exercitarea tuturor drepturilor în raport cu consumatorii.”.</i></p>	<p><i>de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de accidente de vehicule.</i></p> <p>(2³) Atribuțiile Comisiei Naționale privind reglementarea, supravegherea și controlul subiecților indicați la alin.(2¹) lit.b) din prezentul articol se extind asupra condițiilor de asigurare în limitele stabilite de Legea nr.92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare.</p> <p><i>(2⁴) Competențele Comisiei Naționale aferente reglementării, supravegherii și controlului în domeniul protecției drepturilor consumatorilor se extinde, corespunzător, asupra subiecților care au deținut anterior calitatea prevăzută la alin.(2¹) până la onorarea tuturor obligațiilor sau exercitarea tuturor drepturilor în raport cu consumatorii.</i></p>
<p>Art.6. – (1) Comisia Națională se finanțează integral din:</p> <p>[...]</p> <p>h) plăți achitate cu periodicitatea stabilită de Comisia Națională, și anume:</p> <ul style="list-style-type: none"> – plățile organismelor de plasament colectiv, achitate de către administratorii acestora, în mărime de până la 0,1 la sută din valoarea medie anuală a activelor nete; – plățile societăților de asigurare, în mărime de până la 0,3 la sută din primele brute anuale subscrise; – plățile intermediarilor în asigurări și/sau în reasigurări, în mărime de până la 0,1 la sută din valoarea comisioanelor; – plățile societăților de investiții, în mărime de până la 0,1 la sută din valoarea anuală a venitului din prestarea serviciilor; 	<p>2. Articolul 6:</p> <p>alineatul (1) litera h):</p> <p>liniuța a doua se completează cu textul „ , , <i>stabilindu-se diferențiat în funcție de categoria de asigurare;</i>”</p> <p>la liniuța a noua, textul „<i>ale unităților de schimb valutar (altele decât băncile)</i>” se substituie cu cuvintele „<i>ale caselor de schimb valutar</i>”;</p> <p>litera se completează cu o liniuță nouă cu următorul cuprins:</p> <p><i>„ - plățile asociațiilor de economii și împrumut, în mărime de până la 0,05 la sută din valoarea medie anuală a soldului împrumuturilor acordate, în scop de consum, membrilor – persoane fizice;”;</i></p> <p>articolul se completează cu alineatul (2²) cu următorul cuprins:</p>	<p>Art.6. – (1) Comisia Națională se finanțează integral din:</p> <p>[...]</p> <p>h) plăți achitate cu periodicitatea stabilită de Comisia Națională, și anume:</p> <ul style="list-style-type: none"> – plățile organismelor de plasament colectiv, achitate de către administratorii acestora, în mărime de până la 0,1 la sută din valoarea medie anuală a activelor nete; – plățile societăților de asigurare, în mărime de până la 0,3 la sută din primele brute anuale subscrise, <i>stabilindu-se diferențiat în funcție de categoria de asigurare;</i> – plățile intermediarilor în asigurări și/sau în reasigurări, în mărime de până la 0,1 la sută din valoarea comisioanelor; – plățile societăților de investiții, în mărime de până la 0,1 la sută din valoarea anuală a venitului din prestarea serviciilor;

<ul style="list-style-type: none"> – plățile fondurilor de pensii facultative, achitate de administratorii acestora, în mărime de până la 0,5 la sută din valoarea medie anuală a activelor nete; – plățile operatorilor de piață sau ale societăților de investiții care dețin licență de categoria C și exploatează sistemul multilateral de tranzacționare, ale societăților de registru, consultanților de investiții, în mărime de până la 1 la sută din valoarea anuală a veniturilor înregistrate; – plățile organizațiilor de creditare nebancaară, în mărime de până la 0,05 la sută din valoarea medie anuală a soldului creditelor nebancaare și leasingului financiar înregistrat, acordate consumatorilor persoane fizice; – plățile băncilor, în mărime de până la 0,05 la sută din valoarea medie anuală a soldului creditelor acordate consumatorilor persoane fizice; – plățile prestatorilor de servicii de plată, specificați la art.5 alin.(1) lit.b) și c) din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, ale unităților de schimb valutar (altele decât băncile), în mărime de până la 0,1 la sută din valoarea anuală a venitului din prestarea serviciilor; – plățile furnizorilor de servicii de finanțare participativă în mărime de până la 1 la sută din valoarea contractelor de finanțare participativă încheiate; i) plăți percepute pentru examinarea cererilor și emiterea actelor administrative individuale aferente licențierii, autorizării, avizării, aprobării, confirmării, precum și efectuării înscrierilor/înregistrărilor în registrele ținute de Comisia Națională; 	<p>„(2) În cazul în care bugetul Comisiei Naționale pentru anul următor, din motive întemeiate, nu a fost aprobat în termenul prevăzut la alin.(1), atunci taxele și plățile se vor percepe, în continuare, în cuantumul stabilit potrivit ultimului buget, aprobat prin hotărârea Consiliului de administrație.”.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – plățile fondurilor de pensii facultative, achitate de administratorii acestora, în mărime de până la 0,5 la sută din valoarea medie anuală a activelor nete; – plățile operatorilor de piață sau ale societăților de investiții care dețin licență de categoria C și exploatează sistemul multilateral de tranzacționare, ale societăților de registru, consultanților de investiții, în mărime de până la 1 la sută din valoarea anuală a veniturilor înregistrate; – plățile organizațiilor de creditare nebancaară, în mărime de până la 0,05 la sută din valoarea medie anuală a soldului creditelor nebancaare și leasingului financiar înregistrat, acordate consumatorilor persoane fizice; – plățile băncilor, în mărime de până la 0,05 la sută din valoarea medie anuală a soldului creditelor acordate consumatorilor persoane fizice; – plățile prestatorilor de servicii de plată, specificați la art.5 alin.(1) lit.b) și c) din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, ale caselor de schimb valutar, în mărime de până la 0,1 la sută din valoarea anuală a venitului din prestarea serviciilor; – plățile furnizorilor de servicii de finanțare participativă în mărime de până la 1 la sută din valoarea contractelor de finanțare participativă încheiate; - plățile asociațiilor de economii și împrumut, în mărime de până la 0,05 la sută din valoarea medie anuală a soldului împrumuturilor acordate, în scop de consum, membrilor – persoane fizice;
---	--	---

j) veniturile de la editarea publicațiilor periodice de specialitate ale Comisiei Naționale;

[Lit.k) abrogată prin Legea nr.23 din 27.02.2020, în vigoare 20.04.2020]

1) donații și orice alte surse legale.

(1¹) Mărimea concretă a taxelor și plăților, în limitele valorilor specificate la alin.(1), se stabilește de către Comisia Națională la un nivel suficient să acopere cheltuielile necesare pentru asigurarea activității sale, în baza estimării indicatorilor bugetari. Până în data de 1 noiembrie a fiecărui an, Comisia Națională publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova hotărârea Consiliului de administrație privind cuantumul taxelor și plăților stabilite pentru anul următor, iar în cazul modificării și/sau completării acestora în conformitate cu legislația, hotărârea se publică în termen de 5 zile lucrătoare de la adoptare.

(2) Bugetul Comisiei Naționale se aprobă anual, până în data de 15 noiembrie, de către Consiliul de administrație în limita necesarului pentru asigurarea unei activități conforme și în condițiile independenței sale financiare, fiind publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web oficială a Comisiei Naționale. Comisia Națională prezintă Parlamentului, până la data de 30 noiembrie, bugetul său pentru anul financiar următor, precum și informația cu privire la executarea scontată a bugetului pentru anul curent.

(2¹) În cadrul unui an bugetar pot fi efectuate rectificări la bugetul Comisiei Naționale, care, de regulă, se aprobă nu mai devreme de data de 1 iulie și nu mai târziu de data de 1 noiembrie. În termen de 5 zile lucrătoare de la

i) plăți percepute pentru examinarea cererilor și emiterea actelor administrative individuale aferente licențierii, autorizării, avizării, aprobării, confirmării, precum și efectuării înscrierilor/înregistrărilor în registrele ținute de Comisia Națională;

j) veniturile de la editarea publicațiilor periodice de specialitate ale Comisiei Naționale;

[Lit.k) abrogată prin Legea nr.23 din 27.02.2020, în vigoare 20.04.2020]

1) donații și orice alte surse legale.

(1¹) Mărimea concretă a taxelor și plăților, în limitele valorilor specificate la alin.(1), se stabilește de către Comisia Națională la un nivel suficient să acopere cheltuielile necesare pentru asigurarea activității sale, în baza estimării indicatorilor bugetari. Până în data de 1 noiembrie a fiecărui an, Comisia Națională publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova hotărârea Consiliului de administrație privind cuantumul taxelor și plăților stabilite pentru anul următor, iar în cazul modificării și/sau completării acestora în conformitate cu legislația, hotărârea se publică în termen de 5 zile lucrătoare de la adoptare.

(2) Bugetul Comisiei Naționale se aprobă anual, până în data de 15 noiembrie, de către Consiliul de administrație în limita necesarului pentru asigurarea unei activități conforme și în condițiile independenței sale financiare, fiind publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web oficială a Comisiei Naționale. Comisia Națională prezintă Parlamentului, până la data de 30 noiembrie, bugetul său pentru anul financiar următor,

<p>aprobare, Parlamentul este notificat cu privire la rectificarea bugetară, care se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web oficială a Comisiei Naționale.</p> <p>(3) Taxele și plățile regulatorii de funcționare urmează a fi transferate pe un cont de decontare al Comisiei Naționale în termenele stabilite prin actele normative ale Comisiei Naționale. Un transfer incomplet sau întârziat pe contul Comisiei Naționale atrage după sine penalitate în mărime de 0,05 la sută din suma nettransferată, pentru fiecare zi de întârziere.</p> <p>[...]</p>		<p>precum și informația cu privire la executarea scontată a bugetului pentru anul curent.</p> <p>(2¹) În cadrul unui an bugetar pot fi efectuate rectificări la bugetul Comisiei Naționale, care, de regulă, se aprobă nu mai devreme de data de 1 iulie și nu mai târziu de data de 1 noiembrie. În termen de 5 zile lucrătoare de la aprobare, Parlamentul este notificat cu privire la rectificarea bugetară, care se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web oficială a Comisiei Naționale.</p> <p>(2²) <i>În cazul în care bugetul Comisiei Naționale pentru anul următor, din motive întemeiate, nu a fost aprobat în termenul prevăzut la alin.(1¹), atunci taxele și plățile se vor percepe, în continuare, în cuantumul stabilit potrivit ultimului buget, aprobat prin hotărârea Consiliului de administrație.</i></p> <p>(3) Taxele și plățile regulatorii de funcționare urmează a fi transferate pe un cont de decontare al Comisiei Naționale în termenele stabilite prin actele normative ale Comisiei Naționale. Un transfer incomplet sau întârziat pe contul Comisiei Naționale atrage după sine penalitate în mărime de 0,05 la sută din suma nettransferată, pentru fiecare zi de întârziere.</p> <p>[...]</p>
<p>Art. 8 – În scopul realizării obiectivelor sale, Comisia Națională are următoarele atribuții: [...]</p> <p>b) exercită, în limitele stabilite de legislație, prerogativele legale privind reglementarea, supravegherea și controlul pieței financiare prin adoptarea de decizii și dispunerea de măsuri executorii pentru participanții la piața financiară nebanară și pentru subiecții prevăzuți la art.4 alin.(2¹) lit.b)–e), de</p>	<p>3. Articolul 8: la litera b) și litera i), litera „e)” se substituie cu litera „g”; la litera c), cuvintele „<i>acordă autorizații de reorganizare a acestora</i>” se substituie cu textul „ <i>aprobă calitatea de persoană acceptată, de agent delegat și acordă calitatea de consultant de investiții</i>”; articolul se completează cu litera c²) cu următorul cuprins:</p>	<p>Art. 8 – În scopul realizării obiectivelor sale, Comisia Națională are următoarele atribuții: [...]</p> <p>b) exercită, în limitele stabilite de legislație, prerogativele legale privind reglementarea, supravegherea și controlul pieței financiare prin adoptarea de decizii și dispunerea de măsuri executorii pentru participanții la piața financiară nebanară și pentru subiecții prevăzuți la art.4 alin.(2¹) lit.b)–g), de</p>

<p>asemenea efectuează, la cerere sau din oficiu, interpretarea oficială a deciziilor proprii;</p> <p>c) acordă, retrage, suspendă și reperfectează licențe și autorizații participanților profesioniști, precum și acordă autorizații de reorganizare a acestora, în conformitate cu legislația și actele sale normative;</p> <p>[...]</p> <p>f¹) desfășoară activități de control în raport cu participații profesioniști și cu subiecții prevăzuți la art.4 alin.(2¹) lit.b)–e), în limitele competenței, conform procedurii stabilite prin actele sale normative;</p> <p>[...]</p> <p>i) elaborează și aprobă regulile de întocmire și prezentare a dărilor de seamă specializate ale participanților profesioniști, ale emitenților, precum și ale subiecților prevăzuți la art.4 alin.(2¹) lit.b)–e) în partea ce ține de protecția consumatorului;</p> <p>[...]</p> <p>o) înregistrează emisiunile de valori mobiliare ale emitenților din Republica Moldova și eliberează emitenților permise pentru circulația valorilor mobiliare în afara țării, supraveghează respectarea legislației de către emitenții de valori mobiliare, de asemenea;</p> <p>[...]</p> <p>q) eliberează, în cazurile stabilite de legislație, avize de dobândire a participațiilor calificate în capitalul social al participanților profesioniști, avize de deschidere a sucursalelor participanților profesioniști, precum și avize prelabile la constituirea/înregistrarea organismelor de plasament colectiv;</p> <p>[...]</p>	<p>„c²) acordă autorizații de reorganizare emitenților;”;</p> <p>la litera f¹), după cuvântul „control” se introduce textul „, inclusiv sub forma cumpărăturii de control;”, iar litera „e)” se substituie cu litera „g)”;</p> <p>la litera o):</p> <p>textul „, de asemenea” se exclude;</p> <p>litera q) se completează cu cuvintele „ și a fondurilor de pensii facultative”;</p> <p>la litera t), cuvintele „subiecților supravegheați” se substituie cu textul „participanților la piața financiară nebancaară și a subiecților prevăzuți la art.4 alin.(2¹)”.</p>	<p>asemenea efectuează, la cerere sau din oficiu, interpretarea oficială a deciziilor proprii;</p> <p>c) acordă, retrage, suspendă și reperfectează licențe și autorizații participanților profesioniști, precum și aprobă calitatea de persoană acceptată, de agent delegat și acordă calitatea de consultant de investiții, în conformitate cu legislația și actele sale normative;</p> <p>c²) acordă autorizații de reorganizare emitenților;</p> <p>[...]</p> <p>f¹) desfășoară activități de control, inclusiv sub forma cumpărăturii de control, în raport cu participații profesioniști și cu subiecții prevăzuți la art.4 alin.(2¹) lit.b)–g), în limitele competenței, conform procedurii stabilite prin actele sale normative;</p> <p>[...]</p> <p>i) elaborează și aprobă regulile de întocmire și prezentare a dărilor de seamă specializate ale participanților profesioniști, ale emitenților, precum și ale subiecților prevăzuți la art.4 alin.(2¹) lit.b)–g) în partea ce ține de protecția consumatorului;</p> <p>[...]</p> <p>o) înregistrează emisiunile de valori mobiliare ale emitenților din Republica Moldova și eliberează emitenților permise pentru circulația valorilor mobiliare în afara țării, supraveghează respectarea legislației de către emitenții de valori mobiliare;</p> <p>[...]</p> <p>q) eliberează, în cazurile stabilite de legislație, avize de dobândire a participațiilor calificate în capitalul social al participanților profesioniști, avize de deschidere a</p>
--	--	--

<p>t) realizează alte atribuții potrivit cadrului normativ ce reglementează activitatea subiecților supravegheați.</p>		<p>sucursalelor participanților profesioniști, precum și avize prealabile la constituirea/înregistrarea organismelor de plasament colectiv și a fondurilor de pensii facultative; [...]</p> <p>t) realizează alte atribuții potrivit cadrului normativ ce reglementează activitatea participanților la piața financiară nebancaară și a subiecților prevăzuți la art.4 alin.(2¹).</p>
<p>Art.9. – (1) Comisia Națională are următoarele drepturi: [...]</p> <p>c) să aplice, în modul prevăzut de legislație, restricții în activitatea emitenților de valori mobiliare și participanților profesioniști, precum și în activitatea celor care au deținut anterior calitatea de participant profesionist și nu au finalizat onorarea obligațiilor ce derivă din activitatea respectivă, inclusiv să suspende operațiunile bancare la conturile acestora;</p> <p>d) să emită prescripții spre executare obligatorie, inclusiv în ce privește desfășurarea adunărilor generale ale acționarilor și în cazul aplicării măsurilor de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului;</p> <p>e) să ceară și să examineze, cu periodicitatea stabilită în legislație, dările de seamă asupra activității participanților profesioniști, a emitenților și subiecților prevăzuți la art.4 alin.(2¹) lit.b)–e) în partea ce ține de protecția consumatorului;</p> <p>[...]</p> <p>(1²) Procedura administrativă de control este reglementată prin actul normativ al autorității de supraveghere.</p> <p>(1³) În situațiile în care Comisia Națională consideră că notificarea participantului poate determina dispariția probelor sau periclitarea</p>	<p>4. Articolul 9:</p> <p>alineatul (1):</p> <p>la litera c), cuvântul „<i>bancare</i>” se exclude;</p> <p>la litera d), cuvântul „<i>prescripții</i>” se substituie cu cuvântul „<i>decizii</i>”;</p> <p>alineatul se completează cu litera d¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„<i>d¹) să aplice sancțiune sub formă de avertisment în cazul constatării abaterilor de la prevederile cadrului normativ de către participanții la piața financiară nebancaară, precum și de către subiecții raporturilor ce țin de reglementarea, supravegherea și controlul în domeniul protecției drepturilor consumatorilor;</i>”;</p> <p>la litera e), litera „<i>e</i>” se substituie cu litera „<i>g</i>”;</p> <p>alineatul (1²) se completează cu al doilea enunț cu următorul cuprins:</p> <p>„<i>Termenul în care procedura administrativă de control trebuie finalizată nu va depăși 180 de zile.</i>”;</p> <p>după alineatul (1³) se introduc alineatele (1⁴) – (1⁸) cu următorul cuprins:</p> <p>„<i>(1⁴) Cumpărătura de control se efectuează din contul mijloacelor destinate acestui scop, prevăzute în bugetul Comisiei Naționale.</i>”</p>	<p>Art.9. – (1) Comisia Națională are următoarele drepturi: [...]</p> <p>c) să aplice, în modul prevăzut de legislație, restricții în activitatea emitenților de valori mobiliare și participanților profesioniști, precum și în activitatea celor care au deținut anterior calitatea de participant profesionist și nu au finalizat onorarea obligațiilor ce derivă din activitatea respectivă, inclusiv să suspende operațiunile la conturile acestora;</p> <p>d) să emită <i>decizii</i> spre executare obligatorie, inclusiv în ce privește desfășurarea adunărilor generale ale acționarilor și în cazul aplicării măsurilor de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului;</p> <p><i>d¹) să aplice sancțiune sub formă de avertisment în cazul constatării abaterilor de la prevederile cadrului normativ de către participanții la piața financiară nebancaară, precum și de către subiecții raporturilor ce țin de reglementarea, supravegherea și controlul în domeniul protecției drepturilor consumatorilor;</i></p> <p>e) să ceară și să examineze, cu periodicitatea stabilită în legislație, dările de seamă asupra activității participanților profesioniști, a emitenților și subiecților prevăzuți la art.4</p>

<p>activității de supraveghere, pot fi inițiate proceduri administrative de control fără înștiințarea participantului.</p>	<p><i>(1⁵) Mijloacele bănești, utilizate în cadrul operațiunilor realizate de angajații Comisiei Naționale, care au efectuat cumpărătura de control, sunt restituite integral Comisiei Naționale, fără reținerea unor costuri.</i></p> <p><i>(1⁶) Prin derogare de la Legea nr.105/2003 privind protecția consumatorului, bunurile materiale se restituie entității supuse controlului.</i></p> <p><i>(1⁷) În cazul contractării unui credit cu titlu de cumpărătură de control, profesionistului i se restituie doar valoarea totală a creditului sau suma inițială debursată (în cazul liniei de credit).</i></p> <p><i>(1⁸) Drept probe ale faptelor care au avut loc în timpul efectuării cumpărăturii de control pot servi înregistrările audio, foto și video, realizate de către angajații Comisiei Naționale și/sau, după caz, explicația reprezentantului entității supuse controlului.”.</i></p>	<p>alin.(2¹) lit.b)–g) în partea ce ține de protecția consumatorului;</p> <p>[...]</p> <p><i>(1²) Procedura administrativă de control este reglementată prin actul normativ al autorității de supraveghere. Termenul în care procedura administrativă de control trebuie finalizată nu va depăși 180 de zile.</i></p> <p><i>(1³) În situațiile în care Comisia Națională consideră că notificarea participantului poate determina dispariția probelor sau periclitarea activității de supraveghere, pot fi inițiate proceduri administrative de control fără înștiințarea participantului.</i></p> <p><i>(1⁴) Cumpărătura de control se efectuează din contul mijloacelor destinate acestui scop, prevăzute în bugetul Comisiei Naționale.</i></p> <p><i>(1⁵) Mijloacele bănești, utilizate în cadrul operațiunilor realizate de angajații Comisiei Naționale, care au efectuat cumpărătura de control, sunt restituite integral Comisiei Naționale, fără reținerea unor costuri.</i></p> <p><i>(1⁶) Prin derogare de la Legea nr.105/2003 privind protecția consumatorului, bunurile materiale se restituie entității supuse controlului.</i></p> <p><i>(1⁷) În cazul contractării unui credit cu titlu de cumpărătură de control, profesionistului i se restituie doar valoarea totală a creditului sau suma inițială debursată (în cazul liniei de credit).</i></p> <p><i>(1⁸) Drept probe ale faptelor care au avut loc în timpul efectuării cumpărăturii de control pot servi înregistrările audio, foto și video, realizate de către angajații Comisiei Naționale și/sau, după caz, explicația reprezentantului entității supuse controlului.</i></p>
--	--	---

<p>Art.13. – (1) Membrii Consiliului de administrație sînt desemnați cu acordul în scris al candidaților.</p> <p>(2) În cazul în care candidatul este membru al unui partid sau al unei alte organizații social-politice, acordul său trebuie să conțină angajamentul de suspendare a calității de membru al partidului sau al altei organizații social-politice.</p>	<p>5. Articolul 13 se completează cu alineatele (3) și (4) cu următorul cuprins:</p> <p><i>„(3) În cazul în care membrul Consiliului de administrație este angajatul Comisiei Naționale, atunci, în perioada exercitării mandatului de membru al Consiliului de administrație, contractul individual de muncă se suspendă de drept, începând cu data intrării în vigoare a Hotărârii Parlamentului cu privire la desemnarea acestuia în calitate de membru.</i></p> <p><i>(4) În cazul prevăzut la alin. (3), după încetarea mandatului, angajatul este reîncadrat în funcția precedentă. În cazul inexistenței funcției precedente (lichidarea unității, reducerea sau modificarea statutului de personal), angajatul este reîncadrat, cu acordul său, într-o funcție echivalentă sau o altă funcție vacantă, iar dacă nu este de acord, raportul de muncă este încetat, în condițiile legii.”.</i></p>	<p>Art.13. – (1) Membrii Consiliului de administrație sînt desemnați cu acordul în scris al candidaților.</p> <p>(2) În cazul în care candidatul este membru al unui partid sau al unei alte organizații social-politice, acordul său trebuie să conțină angajamentul de suspendare a calității de membru al partidului sau al altei organizații social-politice.</p> <p><i>(3) În cazul în care membrul Consiliului de administrație este angajatul Comisiei Naționale, atunci, în perioada exercitării mandatului de membru al Consiliului de administrație, contractul individual de muncă se suspendă de drept, începând cu data intrării în vigoare a Hotărârii Parlamentului cu privire la desemnarea acestuia în calitate de membru.</i></p> <p><i>(4) În cazul prevăzut la alin. (3), după încetarea mandatului, angajatul este reîncadrat în funcția precedentă. În cazul inexistenței funcției precedente (lichidarea unității, reducerea sau modificarea statutului de personal), angajatul este reîncadrat, cu acordul său, într-o funcție echivalentă sau o altă funcție vacantă, iar dacă nu este de acord, raportul de muncă este încetat, în condițiile legii.</i></p>
<p>Art.18. – (1) Deciziile Comisiei Naționale se adoptă la ședințele Consiliului de administrație, care pot fi ordinare sau extraordinare. Procesele-verbale sînt semnate de președintele Comisiei Naționale sau de vicepreședintele care a prezidat ședința. Ședințele ordinare se convoacă după necesitate, dar nu mai rar decît de 2 ori pe lună.</p>	<p>6. Articolul 18 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:</p> <p><i>„(3) Transparența în procesul decizional al Comisiei Naționale se asigură prin publicarea deciziilor pe pagina web oficială a Comisiei Naționale, în condițiile și în modul prevăzut de prezenta lege și regulamentul propriu.”.</i></p>	<p>Art.18. – (1) Deciziile Comisiei Naționale se adoptă la ședințele Consiliului de administrație, care pot fi ordinare sau extraordinare. Procesele-verbale sînt semnate de președintele Comisiei Naționale sau de vicepreședintele care a prezidat ședința. Ședințele ordinare se convoacă după necesitate, dar nu mai rar decît de 2 ori pe lună.</p>

<p>Ședințele extraordinare se convoacă din inițiativa președintelui sau a cel puțin 2 membri ai Consiliului de administrație.</p> <p>(2) Ședințele Consiliului de administrație pot fi publice sau închise. Ședințele închise au loc doar în cazul în care există pericolul prejudicierii pieței financiare sau a participanților la ea. Această formă a ședinței se decide prin vot.</p>		<p>Ședințele extraordinare se convoacă din inițiativa președintelui sau a cel puțin 2 membri ai Consiliului de administrație.</p> <p>(2) Ședințele Consiliului de administrație pot fi publice sau închise. Ședințele închise au loc doar în cazul în care există pericolul prejudicierii pieței financiare sau a participanților la ea. Această formă a ședinței se decide prin vot.</p> <p>(3) <i>Transparența în procesul decizional al Comisiei Naționale se asigură prin publicarea deciziilor pe pagina web oficială a Comisiei Naționale, în condițiile și în modul prevăzut de prezenta lege și regulamentul propriu.</i></p>
<p>Art.19. – [...]</p> <p>(2) Deciziile Comisiei Naționale se adoptă prin votul majorității celor prezenți la ședința Consiliului de administrație. Membrii Consiliului de administrație absenți pot vota în scris.</p>	<p>7. La articolul 19 alineatul (2), enunțul al doilea va avea următorul cuprins:</p> <p><i>„Prezența acestora poate fi asigurată fie fizic, fie de la distanță, prin intermediul mijloacelor electronice de comunicare video.”.</i></p>	<p>Art.19. – [...]</p> <p>(2) Deciziile Comisiei Naționale se adoptă prin votul majorității celor prezenți la ședința Consiliului de administrație. <i>Prezența acestora poate fi asigurată fie fizic, fie de la distanță, prin intermediul mijloacelor electronice de comunicare video.</i></p>
<p>Art.20. – [...]</p> <p>(5) Examinarea rapoartelor prezentate de participanții profesioniști constituie supraveghere continuă a pieței și nu necesită inițierea unei proceduri administrative. Procedura administrativă aferentă examinării rapoartelor participantului profesionist se inițiază numai în cazurile în care, ca urmare a analizei raportului, se atestă indici ai nerespectării cadrului normativ conex sau necesitatea prezentării unor explicații adiționale.</p>	<p>8. Articolul 20 se completează cu alineatele (6) – (10) cu următorul conținut:</p> <p><i>„(6) Prin derogare de la art.69 alin.(2) din Codul administrativ, procedura administrativă se inițiază doar în cazul depunerii unei cereri. În cazul depunerii unei sesizări sau propuneri, Comisia Națională inițiază din oficiu o procedură administrativă, în cazul în care constată oportunitatea acesteia.</i></p> <p><i>(7) Deciziile Comisiei Naționale se publică pe pagina web oficială a CNPF, în termen de cel mult 10 zile de la data adoptării.</i></p> <p><i>(8) Deciziile care conțin date cu caracter personal, precum și cele care conțin informații</i></p>	<p>Art.20. – [...]</p> <p>(5) Examinarea rapoartelor prezentate de participanții profesioniști constituie supraveghere continuă a pieței și nu necesită inițierea unei proceduri administrative. Procedura administrativă aferentă examinării rapoartelor participantului profesionist se inițiază numai în cazurile în care, ca urmare a analizei raportului, se atestă indici ai nerespectării cadrului normativ conex sau necesitatea prezentării unor explicații adiționale.</p> <p><i>(6) Prin derogare de la art.69 alin.(2) din Codul administrativ, procedura administrativă se inițiază doar în cazul depunerii unei cereri. În cazul depunerii unei</i></p>

	<p><i>care constituie secret bancar, comercial sau medical se publică pe pagina web oficială a Comisiei Naționale, cu anonimizarea datelor aferente petiționarului și a altor date care se consideră de către Comisia Națională că pot afecta interesele acestuia.</i></p> <p><i>(9) Nu se publică pe pagina web oficială a Comisiei Naționale:</i></p> <p><i>1) deciziile prevăzute la alin.(1¹) și alin.(1²);</i></p> <p><i>2) hotărârile Consiliului de administrație, ce vizează aspecte instituționale cu caracter intern;</i></p> <p><i>3) hotărârile Consiliului de administrație, care conțin informații ce constituie secret de stat, precum și cele care întrunesc condițiile prevăzute la art.9 alin.(1) din Legea nr.148/2023 privind accesul la informațiile de interes public.</i></p> <p><i>(10) Fără a aduce atingere prevederilor alin. (7), Consiliul de administrație este în drept să decidă în cadrul ședinței Consiliului de administrație a nu publica decizia adoptată, cu indicarea motivelor în procesul-verbal al ședinței respective.”.</i></p>	<p><i>sesizări sau propuneri, Comisia Națională inițiază din oficiu o procedură administrativă, în cazul în care constată oportunitatea acesteia.</i></p> <p><i>(7) Deciziile Comisiei Naționale se publică pe pagina web oficială a CNPF, în termen de cel mult 10 zile de la data adoptării.</i></p> <p><i>(8) Deciziile care conțin date cu caracter personal, precum și cele care conțin informații care constituie secret bancar, comercial sau medical se publică pe pagina web oficială a Comisiei Naționale, cu anonimizarea datelor aferente petiționarului și a altor date care se consideră de către Comisia Națională că pot afecta interesele acestuia.</i></p> <p><i>(9) Nu se publică pe pagina web oficială a Comisiei Naționale:</i></p> <p><i>1) deciziile prevăzute la alin.(1¹) și alin.(1²);</i></p> <p><i>2) hotărârile Consiliului de administrație, ce vizează aspecte instituționale cu caracter intern;</i></p> <p><i>3) hotărârile Consiliului de administrație, care conțin informații ce constituie secret de stat, precum și cele care întrunesc condițiile prevăzute la art.9 alin.(1) din Legea nr.148/2023 privind accesul la informațiile de interes public.</i></p> <p><i>(10) Fără a aduce atingere prevederilor alin. (7), Consiliul de administrație este în drept să decidă în cadrul ședinței Consiliului de administrație a nu publica decizia adoptată, cu indicarea motivelor în procesul-verbal al ședinței respective.</i></p>
<p>Art.22. – (1) Actele normative ale Comisiei Naționale care sînt obligatorii pentru participanții la piața financiară nebancaară și pentru subiecții prevăzuți la art.4 alin.(2¹)</p>	<p>9. La articolul 22 alineatul (1), litera „e)” se substituie cu litera „g)”.</p>	<p>Art.22. – (1) Actele normative ale Comisiei Naționale care sînt obligatorii pentru participanții la piața financiară nebancaară și pentru subiecții prevăzuți la art.4 alin.(2¹)</p>

lit.b)–e) se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și intră în vigoare fie la data publicării lor, fie la o altă dată prevăzută în textul actului respectiv.		lit.b)–g) se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și intră în vigoare fie la data publicării lor, fie la o altă dată prevăzută în textul actului respectiv.
<p>Art.23. – [...]</p> <p>(3) Suspendarea executării actelor Comisiei Naționale, altele decât cele prevăzute la alin.(11), poate fi dispusă de instanța de judecată numai la cererea reclamantului, depusă concomitent cu înaintarea acțiunii, și doar în cazul în care sînt întrunite cumulativ următoarele condiții:</p> <p>a) motivele invocate de reclamant în susținerea acțiunii sînt pertinente și bine întemeiate și este un caz prima facie împotriva legalității actului contestat;</p> <p>b) reclamantul prezintă argumente care au o bază factologică precum că circumstanțele litigiului reclamă dispunerea urgentă a suspendării executării actului administrativ contestat pentru a evita prejudicierea gravă și ireparabilă a intereselor reclamantului;</p> <p>c) prejudiciul care ar putea fi cauzat reclamantului depășește interesul public urmărit prin emiterea actului administrativ contestat.</p> <p>[...]</p> <p>(12) Cererile de contestare a hotărîrilor Comisiei Naționale cu privire la emiterea de prescripții și interdicții, la înregistrarea emisiunilor de valori mobiliare ale emitenților, la suspendarea sau retragerea licenței participanților profesioniști, precum și cererile de contestare a ordonanțelor Comisiei Naționale se judecă în termen de 3 luni de la data depunerii.</p>	<p>10. La articolul 23:</p> <p>la alineatul (3), după cuvintele „<i>poate fi dispusă de</i>” se introduce textul „<i>Comisia Națională la cererea petiționarului, depusă în cadrul procedurii prealabile sau de</i>”;</p> <p>la alineatul (12), textul „, , <i>precum și cererile de contestare a ordonanțelor Comisiei Naționale</i>” se exclude.</p>	<p>Art.23. – [...]</p> <p>(3) Suspendarea executării actelor Comisiei Naționale, altele decât cele prevăzute la alin.(11), poate fi dispusă de <i>Comisia Națională la cererea petiționarului, depusă în cadrul procedurii prealabile sau de</i> instanța de judecată numai la cererea reclamantului, depusă concomitent cu înaintarea acțiunii, și doar în cazul în care sînt întrunite cumulativ următoarele condiții:</p> <p>a) motivele invocate de reclamant în susținerea acțiunii sînt pertinente și bine întemeiate și este un caz prima facie împotriva legalității actului contestat;</p> <p>b) reclamantul prezintă argumente care au o bază factologică precum că circumstanțele litigiului reclamă dispunerea urgentă a suspendării executării actului administrativ contestat pentru a evita prejudicierea gravă și ireparabilă a intereselor reclamantului;</p> <p>c) prejudiciul care ar putea fi cauzat reclamantului depășește interesul public urmărit prin emiterea actului administrativ contestat.</p> <p>[...]</p> <p>(12) Cererile de contestare a hotărîrilor Comisiei Naționale cu privire la emiterea de prescripții și interdicții, la înregistrarea emisiunilor de valori mobiliare ale emitenților, la suspendarea sau retragerea licenței participanților profesioniști se judecă în termen de 3 luni de la data depunerii.</p>
Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor		

<p>Articolul 2. Domeniul de aplicare (1) Prezenta lege stabilește cerințele generale de protecție a consumatorilor, de asigurare a cadrului necesar accesului neîngrădit la produse și servicii, informării complete asupra caracteristicilor principale ale acestora, apărării și asigurării drepturilor și intereselor legitime ale consumatorilor în cazul unor practici comerciale incorecte, participării acestora la fundamentarea și luarea de decizii ce îi interesează în calitate de consumatori.</p>	<p>Art. II. – Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 126 – 131, art. 507), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. Articolul 2 alineatul (1) se completează cu al doilea enunț cu următorul conținut:</p> <p><i>„Dispozițiile din prezenta lege se aplică corespunzător garantului (fidejursorului) consumator în măsura în care aplicarea nu este exclusă de particularitățile calității de fidejutor.”</i></p>	<p>Articolul 2. Domeniul de aplicare (1) Prezenta lege stabilește cerințele generale de protecție a consumatorilor, de asigurare a cadrului necesar accesului neîngrădit la produse și servicii, informării complete asupra caracteristicilor principale ale acestora, apărării și asigurării drepturilor și intereselor legitime ale consumatorilor în cazul unor practici comerciale incorecte, participării acestora la fundamentarea și luarea de decizii ce îi interesează în calitate de consumatori. Dispozițiile din prezenta lege se aplică corespunzător garantului (fidejursorului) consumator în măsura în care aplicarea nu este exclusă de particularitățile calității de fidejutor.</p>
<p>Articolul 13. Practici comerciale incorecte [...] (17) Sunt considerate ca fiind agresive, în orice situație, următoarele practici comerciale: [...] f) solicitarea unei plăți imediate sau ulterioare pentru returnarea ori păstrarea în condiții sigure a produsului care a fost furnizat de comerciant, dar pe care consumatorul nu l-a solicitat; [...]</p>	<p>2. La articolul 13 alineatul (17), litera f) va avea următorul conținut:</p> <p><i>„f) solicitarea unei plăți imediate sau ulterioare pentru produsul care a fost furnizat de comerciant, dar pe care consumatorul nu l-a solicitat, ori solicitarea returnării sau a păstrării în condiții sigure a produsului (vânzare nesolicitată), cu excepția cazului în care comerciantul a furnizat consumatorului produsul de o calitate și la un preț echivalent, dacă această posibilitate a fost prevăzută anterior încheierii contractului sau în contract;”</i>.</p>	<p>Articolul 13. Practici comerciale incorecte [...] (17) Sunt considerate ca fiind agresive, în orice situație, următoarele practici comerciale: [...] f) solicitarea unei plăți imediate sau ulterioare pentru produsul care a fost furnizat de comerciant, dar pe care consumatorul nu l-a solicitat, ori solicitarea returnării sau a păstrării în condiții sigure a produsului (vânzare nesolicitată), cu excepția cazului în care comerciantul a furnizat consumatorului produsul de o calitate și la un preț echivalent, dacă această posibilitate a fost prevăzută anterior încheierii contractului sau în contract; [...]</p>
<p>-</p>	<p>3. Legea se completează cu capitolul IV¹ cu următorul conținut:</p> <p>„Capitolul IV¹ PREVEDERI SPECIFICE PRIVIND SERVICIILE FINANCIARE, PRESTATE DE SUBIECȚII PREVĂZUȚI LA ART.4</p>	<p>Capitolul IV¹ PREVEDERI SPECIFICE PRIVIND SERVICIILE FINANCIARE, PRESTATE DE SUBIECȚII PREVĂZUȚI LA ART.4 ALIN.(2¹) DIN LEGEA NR.192/1998</p>

	<p style="text-align: center;">ALIN.(2¹) DIN LEGEA NR.192/1998 PRIVIND COMISIA NAȚIONALĂ A PIEȚEI FINANCIARE</p> <p style="text-align: center;">Secțiunea 1 Modul de depunere și soluționare a reclamațiilor</p> <p>Articolul 31¹. <i>Exercitarea dreptului de a depune reclamații</i></p> <p>(1) <i>Consumatorul depune o reclamație, inițial, în adresa subiectului prevăzut la art.4 alin.(2¹) din Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare, dacă consideră că acesta nu a respectat prezenta lege, normele speciale ce reglementează serviciul financiar prestat sau obligațiile asumate în temeiul contractului încheiat sau în cazul în care consumatorul este beneficiarul respectivului serviciu financiar.</i></p> <p>(2) <i>Cerințele cu privire la modul de administrare a reclamațiilor și de raportare a acestora se stabilesc prin actul normativ al Comisiei Naționale a Pieței Financiare (în continuare – CNPF).</i></p> <p>(3) <i>Termenul de soluționare a reclamațiilor este de 15 zile de la data înregistrării reclamației de către subiectul prevăzut la art.4 alin.(2¹) din Legea nr.192/1998 1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare, dacă norma specială nu stabilește un termen special în acest sens.</i></p> <p>(4) <i>În cazul refuzului de a soluționa reclamația, subiectul prevăzut la art.4 alin.(2¹) din Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare prezintă consumatorului refuzul în scris.</i></p>	<p style="text-align: center;">PRIVIND COMISIA NAȚIONALĂ A PIEȚEI FINANCIARE</p> <p style="text-align: center;">Secțiunea 1 Modul de depunere și soluționare a reclamațiilor</p> <p>Articolul 31¹. <i>Exercitarea dreptului de a depune reclamații</i></p> <p>(1) <i>Consumatorul depune o reclamație, inițial, în adresa subiectului prevăzut la art.4 alin.(2¹) din Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare, dacă consideră că acesta nu a respectat prezenta lege, normele speciale ce reglementează serviciul financiar prestat sau obligațiile asumate în temeiul contractului încheiat sau în cazul în care consumatorul este beneficiarul respectivului serviciu financiar.</i></p> <p>(2) <i>Cerințele cu privire la modul de administrare a reclamațiilor și de raportare a acestora se stabilesc prin actul normativ al Comisiei Naționale a Pieței Financiare (în continuare – CNPF).</i></p> <p>(3) <i>Termenul de soluționare a reclamațiilor este de 15 zile de la data înregistrării reclamației de către subiectul prevăzut la art.4 alin.(2¹) din Legea nr.192/1998 1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare, dacă norma specială nu stabilește un termen special în acest sens.</i></p> <p>(4) <i>În cazul refuzului de a soluționa reclamația, subiectul prevăzut la art.4 alin.(2¹) din Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare prezintă consumatorului refuzul în scris.</i></p>
--	---	--

Neprezentarea răspunsului în termenul stabilit la alin.(3) se consideră refuz tacit.

(5) În cazul în care nu este de acord cu rezultatul examinării reclamației de către subiectul prevăzut la art.4 alin.(2¹) din Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare, consumatorul este în drept să depună o petiție în adresa CNPF sau să se adreseze, conform procedurii civile, în instanța de judecată. În cazul depunerii unei petiții în adresa CNPF, consumatorul trebuie să anexeze la petiție dovada respectării cerinței stabilite la alin. (1).

(6) CNPF, în limita competențelor, examinează petițiile conform procedurii și în termenele stabilite de Codul administrativ.

(7) În cazul petiției depuse cu nerespectarea cerinței stabilite la alin. (1), CNPF expediază originalul petiției în adresa subiectului prevăzut la art.4 alin.(2¹) din Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare, vizat în aceasta, cu informarea petiționarului despre acest fapt.

(8) Subiectul prevăzut la art.4 alin.(2¹) din Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare urmează să soluționeze petiția (reclamația) în termenul stabilit la alin.(3) și să remită răspunsul la adresa indicată de consumator (petiționar).

(9) Dacă consumatorul nu este de acord cu rezultatul examinării petiției (reclamației) de către subiectul prevăzut la art.4 alin.(2¹) din Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare, acesta este în drept să depună o nouă petiție la CNPF sau să se adreseze, conform procedurii civile, în instanța de judecată.

Neprezentarea răspunsului în termenul stabilit la alin.(3) se consideră refuz tacit.

(5) În cazul în care nu este de acord cu rezultatul examinării reclamației de către subiectul prevăzut la art.4 alin.(2¹) din Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare, consumatorul este în drept să depună o petiție în adresa CNPF sau să se adreseze, conform procedurii civile, în instanța de judecată. În cazul depunerii unei petiții în adresa CNPF, consumatorul trebuie să anexeze la petiție dovada respectării cerinței stabilite la alin. (1).

(6) CNPF, în limita competențelor, examinează petițiile conform procedurii și în termenele stabilite de Codul administrativ.

(7) În cazul petiției depuse cu nerespectarea cerinței stabilite la alin. (1), CNPF expediază originalul petiției în adresa subiectului prevăzut la art.4 alin.(2¹) din Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare, vizat în aceasta, cu informarea petiționarului despre acest fapt.

(8) Subiectul prevăzut la art.4 alin.(2¹) din Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare urmează să soluționeze petiția (reclamația) în termenul stabilit la alin.(3) și să remită răspunsul la adresa indicată de consumator (petiționar).

(9) Dacă consumatorul nu este de acord cu rezultatul examinării petiției (reclamației) de către subiectul prevăzut la art.4 alin.(2¹) din Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare, acesta este în drept să depună o nouă petiție la CNPF sau să se adreseze, conform procedurii civile, în instanța de judecată.

(10) Presentul articol se aplică corespunzător reclamațiilor depuse de către consumatorii de servicii de asigurare facultativă, de către asigurați și de către persoanele păgubite, indiferent dacă sunt persoane fizice sau juridice, în cazul serviciilor de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule.

(11) Presentul articol nu se aplică cererilor înaintate către asigurator pentru care legea specială prevede termene distincte de soluționare.

Secțiunea a 2-a

Prevederi specifice contractelor de depozit bancar

Articolul 31². *Informații precontractuale*

(1) Banca furnizează consumatorului, în baza clauzelor și a condițiilor de depozit bancar oferite de către aceasta, precum și, după caz, a preferințelor exprimate și a informațiilor furnizate de către consumator, informații precontractuale, care să îi permită consumatorului să compare mai multe oferte pentru a putea lua o decizie informată cu privire la eventuala încheiere a unui contract de depozit, prin intermediul unui formular al cărui model este aprobat de CNPF.

(2) Informațiile precontractuale sunt furnizate cu suficient timp înainte, dar cel puțin cu 10 zile calendaristice înainte ca un consumator să încheie un contract de depozit. Perioada de 10 zile poate fi redusă cu acordul scris al consumatorului.

(3) În cazul în care banca a furnizat formularul menționat la alin.(1), se consideră că aceasta a respectat cerințele de informare prevăzute de prezentul articol și la art.4 din

(10) Presentul articol se aplică corespunzător reclamațiilor depuse de către consumatorii de servicii de asigurare facultativă, de către asigurați și de către persoanele păgubite, indiferent dacă sunt persoane fizice sau juridice, în cazul serviciilor de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule.

(11) Presentul articol nu se aplică cererilor înaintate către asigurator pentru care legea specială prevede termene distincte de soluționare.

Secțiunea a 2-a

Prevederi specifice contractelor de depozit bancar

Articolul 31². *Informații precontractuale*

(4) Banca furnizează consumatorului, în baza clauzelor și a condițiilor de depozit bancar oferite de către aceasta, precum și, după caz, a preferințelor exprimate și a informațiilor furnizate de către consumator, informații precontractuale, care să îi permită consumatorului să compare mai multe oferte pentru a putea lua o decizie informată cu privire la eventuala încheiere a unui contract de depozit, prin intermediul unui formular al cărui model este aprobat de CNPF.

(5) Informațiile precontractuale sunt furnizate cu suficient timp înainte, dar cel puțin cu 10 zile calendaristice înainte ca un consumator să încheie un contract de depozit. Perioada de 10 zile poate fi redusă cu acordul scris al consumatorului.

(6) În cazul în care banca a furnizat formularul menționat la alin.(1), se consideră că aceasta a respectat cerințele de informare prevăzute de prezentul articol și la art.4 din

	<p><i>Legea nr.157/2014 despre încheierea și executarea contractelor la distanță privind serviciile financiare de consum.</i></p> <p>Articolul 31³. <i>Cerințele față de contractele de depozit bancar</i></p> <p><i>(1) Contractele de depozit bancar sunt redactate într-un limbaj clar și lizibil, cu aceeași dimensiune a caracterelor de minimum 12 puncte, pe hârtie sau pe un alt suport durabil.</i></p> <p><i>(2) În cazul în care contractul este redactat pe hârtie, culoarea de fond a hârtiei pe care este redactat contractul trebuie să fie în contrast cu cea a fontului utilizat.</i></p> <p><i>(3) În contractul de depozit bancar, se specifică, în mod clar și concis, cel puțin:</i></p> <p><i>a) numele/denumirile și adresele domiciliului/sediului părților contractante;</i></p> <p><i>b) termenul depozitului și data scadenței depozitului, după caz;</i></p> <p><i>c) suma depusă;</i></p> <p><i>d) moneda în care consumatorul depune și banca restituie și, în cazul unui depozit cu o clauză valutară convenită, tipul monedei aplicabil la momentul depunerii și/sau al plății depozitului și cursul valutar aplicabil;</i></p> <p><i>e) rata anuală a dobânzii aferente depozitului, condițiile care reglementează aplicarea ratei anuale a dobânzii aferente depozitului și, unde este cazul, orice indice de referință aplicabil ratei inițiale a dobânzii aferente depozitului, precum și termenele, procedurile și condițiile în care variază rata anuală a dobânzii aferente depozitului, iar în cazul în care se aplică rate diferite ale dobânzii aferente depozitului în circumstanțe</i></p>	<p><i>Legea nr.157/2014 despre încheierea și executarea contractelor la distanță privind serviciile financiare de consum.</i></p> <p>Articolul 31³. <i>Cerințele față de contractele de depozit bancar</i></p> <p><i>(1) Contractele de depozit bancar sunt redactate într-un limbaj clar și lizibil, cu aceeași dimensiune a caracterelor de minimum 12 puncte, pe hârtie sau pe un alt suport durabil.</i></p> <p><i>(2) În cazul în care contractul este redactat pe hârtie, culoarea de fond a hârtiei pe care este redactat contractul trebuie să fie în contrast cu cea a fontului utilizat.</i></p> <p><i>(3) În contractul de depozit bancar, se specifică, în mod clar și concis, cel puțin:</i></p> <p><i>i) numele/denumirile și adresele domiciliului/sediului părților contractante;</i></p> <p><i>j) termenul depozitului și data scadenței depozitului, după caz;</i></p> <p><i>k) suma depusă;</i></p> <p><i>l) moneda în care consumatorul depune și banca restituie și, în cazul unui depozit cu o clauză valutară convenită, tipul monedei aplicabil la momentul depunerii și/sau al plății depozitului și cursul valutar aplicabil;</i></p> <p><i>m) rata anuală a dobânzii aferente depozitului, condițiile care reglementează aplicarea ratei anuale a dobânzii aferente depozitului și, unde este cazul, orice indice de referință aplicabil ratei inițiale a dobânzii aferente depozitului, precum și termenele, procedurile și condițiile în care variază rata anuală a dobânzii aferente depozitului, iar în cazul în care se aplică rate diferite ale dobânzii aferente depozitului în circumstanțe</i></p>
--	--	--

	<p>diferite, se specifică informațiile menționate privind toate ratele aplicabile;</p> <p>f) modalitatea de plată a dobânzii;</p> <p>g) tipul și mărimea tuturor comisioanelor, a taxelor și a altor costuri percepute consumatorului, precum și costurile pentru serviciile accesorii, aferente contractului de depozit;</p> <p>h) cuantumul impozitelor percepute în cazul executării contractului, în vigoare la data încheierii contractului;</p> <p>i) dacă este cazul, condițiile de retragere parțială sau totală a sumei depuse;</p> <p>j) condițiile și modalitatea de prelungire automată a perioadei depozitului;</p> <p>k) condițiile și modalitatea de rezoluțiune a contractului de depozit;</p> <p>l) suma depozitului garantat de Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar;</p> <p>m) denumirea și adresa autorității de supraveghere competente de protecția drepturilor consumatorilor;</p> <p>n) existența posibilității de a recurge la o procedură extrajudiciară de contestare și la o cale de atac pentru consumator și, în caz afirmativ, modalitățile de acces la acestea;</p> <p>o) modalitatea de comunicare (notificare) cu (a) consumatorul (lui).</p> <p>(4) În cazul prelungirii automate a termenului de depozit, banca notifică consumatorul, cu cel puțin 15 zile înainte de expirarea termenului de depozit, despre noul termen prelungit de depozit și noua rată a dobânzii.</p> <p>Articolul 31⁴. Domeniul de aplicare Prezenta secțiune se aplică, în modul corespunzător, contractelor de depunere de</p>	<p>diferite, se specifică informațiile menționate privind toate ratele aplicabile;</p> <p>n) modalitatea de plată a dobânzii;</p> <p>o) tipul și mărimea tuturor comisioanelor, a taxelor și a altor costuri percepute consumatorului, precum și costurile pentru serviciile accesorii, aferente contractului de depozit;</p> <p>p) cuantumul impozitelor percepute în cazul executării contractului, în vigoare la data încheierii contractului;</p> <p>i) dacă este cazul, condițiile de retragere parțială sau totală a sumei depuse;</p> <p>j) condițiile și modalitatea de prelungire automată a perioadei depozitului;</p> <p>k) condițiile și modalitatea de rezoluțiune a contractului de depozit;</p> <p>l) suma depozitului garantat de Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar;</p> <p>m) denumirea și adresa autorității de supraveghere competente de protecția drepturilor consumatorilor;</p> <p>n) existența posibilității de a recurge la o procedură extrajudiciară de contestare și la o cale de atac pentru consumator și, în caz afirmativ, modalitățile de acces la acestea;</p> <p>o) modalitatea de comunicare (notificare) cu (a) consumatorul (lui).</p> <p>(4) În cazul prelungirii automate a termenului de depozit, banca notifică consumatorul, cu cel puțin 15 zile înainte de expirarea termenului de depozit, despre noul termen prelungit de depozit și noua rată a dobânzii.</p> <p>Articolul 31⁴. Domeniul de aplicare Prezenta secțiune se aplică, în modul corespunzător, contractelor de depunere de</p>
--	--	--

	<i>economii, încheiate de către asociațiile de economii și împrumut cu membrii săi – persoane fizice.”.</i>	<i>economii, încheiate de către asociațiile de economii și împrumut cu membrii săi – persoane fizice.</i>
<p>Articolul 33. Obligațiile agenților economici privind informarea consumatorilor</p> <p>(13) Vânzătorul, prestatorul sunt obligați să afișeze la vedere adresa și numărul de telefon al autorității abilitate cu funcții de protecție a consumatorilor, informația privind termenul de garanție la produsele, serviciile oferite, precum și informația despre obligativitatea prezenței bonului de casă sau a unui alt document, care confirmă faptul cumpărării produsului, prestării serviciului, la examinarea reclamației. Formatul și structura unificate ale panoului informativ al consumatorului se stabilesc de Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor și se plasează pe pagina web oficială a acestuia.</p> <p>(14) Vânzătorul, prestatorul, inclusiv în cazul în care desfășoară activitate comercială în afara localului autorizat, sunt obligați să afișeze la vedere denumirea lor, licența dacă obligativitatea acesteia este prevăzută de legislație, precum și să afișeze programul de lucru și să îl respecte.</p>	<p>4. Articolul 33 se completează cu alineatul (13¹) cu următorul cuprins:</p> <p><i>„(13¹) Subiecții prevăzuți la art.4 alin.(2¹) din Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare au aceeași obligație statuată la alin.(13) de a afișa la vedere informațiile destinate consumatorului. Forma și conținutul informațiilor este stabilit de CNPF și plasat pe pagina web oficială a acesteia.”.</i></p>	<p>Articolul 33. Obligațiile agenților economici privind informarea consumatorilor</p> <p>(13) Vânzătorul, prestatorul sunt obligați să afișeze la vedere adresa și numărul de telefon al autorității abilitate cu funcții de protecție a consumatorilor, informația privind termenul de garanție la produsele, serviciile oferite, precum și informația despre obligativitatea prezenței bonului de casă sau a unui alt document, care confirmă faptul cumpărării produsului, prestării serviciului, la examinarea reclamației. Formatul și structura unificate ale panoului informativ al consumatorului se stabilesc de Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor și se plasează pe pagina web oficială a acestuia.</p> <p><i>(13¹) Subiecții prevăzuți la art.4 alin.(2¹) din Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare au aceeași obligație statuată la alin.(13) de a afișa la vedere informațiile destinate consumatorului. Forma și conținutul informațiilor este stabilit de CNPF și plasat pe pagina web oficială a acesteia.</i></p> <p>(14) Vânzătorul, prestatorul, inclusiv în cazul în care desfășoară activitate comercială în afara localului autorizat, sunt obligați să afișeze la vedere denumirea lor, licența dacă obligativitatea acesteia este prevăzută de legislație, precum și să afișeze programul de lucru și să îl respecte.</p>
<p>Articolul 37. Organele abilitate cu funcții de control privind clauzele abusive</p>	<p>5. Articolul 37 :</p>	<p>Articolul 37. Organele abilitate cu funcții de control privind clauzele abusive</p>

<p>[...] (2) Comisia Națională a Pieței Financiare efectuează controlul respectării de către subiecții prevăzuți la art.4 alin.(2¹) din Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare a prevederilor art.1069–1072, 1075–1079 și 1081 din Codul civil în partea referitoare la contractele încheiate cu consumatorii și constatarea clauzelor abuzive în contracte, la sesizarea consumatorului sau din oficiu, în condițiile legii. [...] (4) În cazul constatării clauzelor abuzive în contractul încheiat cu consumatorul, Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor sau, după caz, Comisia Națională a Pieței Financiare întocmește act de constatare și intenționează acțiune în instanța de judecată în vederea solicitării constatării nulității acestor clauze.</p>	<p>la alineatul (2), cuvintele „efectuează controlul respectării” se substituie cu cuvintele „supraveghează respectarea”; la alineatul (4), cuvântul „intenționează” se substituie cu cuvintele „poate intenta o”.</p>	<p>[...] (2) Comisia Națională a Pieței Financiare <i>supraveghează respectarea</i> de către subiecții prevăzuți la art.4 alin.(2¹) din Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare a prevederilor art.1069–1072, 1075–1079 și 1081 din Codul civil în partea referitoare la contractele încheiate cu consumatorii și constatarea clauzelor abuzive în contracte, la sesizarea consumatorului sau din oficiu, în condițiile legii. [...] (4) În cazul constatării clauzelor abuzive în contractul încheiat cu consumatorul, Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor sau, după caz, Comisia Națională a Pieței Financiare întocmește act de constatare și <i>poate intenta o</i> acțiune în instanța de judecată în vederea solicitării constatării nulității acestor clauze.</p>
Codul de executare al Republicii Moldova nr. 443/2004		
<p>Articolul 11. Documentele executorii Sînt documente executorii și se execută conform normelor stabilite de prezentul cod: [...]</p>	<p>Art. III. – Codul de executare al Republicii Moldova nr. 443/2004 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 214 – 220, art. 704), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: 1. Articolul 11 se completează cu litera u) cu următorul cuprins: „ u) <i>deciziile Comisiei Naționale a Pieței Financiare.</i>”.</p>	<p>Articolul 11. Documentele executorii Sînt documente executorii și se execută conform normelor stabilite de prezentul cod: [...] u) <i>deciziile Comisiei Naționale a Pieței Financiare.</i></p>
<p>Articolul 37. Taxele pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc și spezele procedurii de executare [...] (7) De obligația avansării taxelor pentru efectuarea din oficiu a actelor executorului judecătoresc sînt scutiți creditorii conform documentelor privind:</p>	<p>2. Articolul 37: alineatul (7) se completează cu litera f) cu următorul cuprins: „f) <i>încasarea sumelor în beneficiul consumatorului (creditor).</i>”</p>	<p>Articolul 37. Taxele pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc și spezele procedurii de executare [...] (7) De obligația avansării taxelor pentru efectuarea din oficiu a actelor executorului judecătoresc sînt scutiți creditorii conform documentelor privind:</p>

<p>a) încasarea pensiei de întreținere; b) încasarea sumelor bănești pentru reparația prejudiciilor cauzate prin vătămarea integrității corporale, prin o altă vătămare a sănătății sau prin deces, dacă reparația se efectuează sub formă de prestații bănești periodice; c) restabilirea la locul de muncă; d) încasarea indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă și altor prestații de asigurări sociale prevăzute de lege; e) încasarea sumelor în beneficiul statului și confiscările.</p>	<p>articolul se completează cu alineatul (9) cu următorul cuprins: <i>„(9) Spre derogare de la alin.(6), în cazul încasării sumelor în beneficiul consumatorului (creditor), taxele pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc și spezele procedurii de executare vor fi achitate de către profesionist (debitor).”.</i></p>	<p>a) încasarea pensiei de întreținere; b) încasarea sumelor bănești pentru reparația prejudiciilor cauzate prin vătămarea integrității corporale, prin o altă vătămare a sănătății sau prin deces, dacă reparația se efectuează sub formă de prestații bănești periodice; c) restabilirea la locul de muncă; d) încasarea indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă și altor prestații de asigurări sociale prevăzute de lege; e) încasarea sumelor în beneficiul statului și confiscările; <i>f) încasarea sumelor în beneficiul consumatorului (creditor).</i> <i>(9) Spre derogare de la alin.(6), în cazul încasării sumelor în beneficiul consumatorului (creditor), taxele pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc și spezele procedurii de executare vor fi achitate de către profesionist (debitor).</i></p>
Legea asociațiilor de economii și împrumut nr. 139/2007		
<p>Articolul 4. Scopul, principiile și particularitățile activității asociației [...]</p>	<p>Art. IV. – Legea asociațiilor de economii și împrumut nr. 139/2007 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 112 – 116, art. 506), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. Articolul 4 se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins:</p> <p><i>„(6) Asociația are obligația de a primi și a înregistra reclamațiile de la membrii săi, care au beneficiat de împrumut pentru necesități nelegate de activitatea de întreprinzător, industrială, artizanală sau de cea profesională, și de a lua toate măsurile</i></p>	<p>Articolul 4. Scopul, principiile și particularitățile activității asociației [...]</p> <p><i>(6) Asociația are obligația de a primi și a înregistra reclamațiile de la membrii săi, care au beneficiat de împrumut pentru necesități nelegate de activitatea de întreprinzător, industrială, artizanală sau de cea profesională, și de a lua toate măsurile necesare pentru a răspunde reclamațiilor în condițiile prevăzute de Legea nr.105/2003 privind protecția consumatorilor.</i></p>

	<i>necesare pentru a răspunde reclamațiilor în condițiile prevăzute de Legea nr.105/2003 privind protecția consumatorilor.”.</i>	
<p>Articolul 10. Restricții în activitatea asociației Asociația nu este în drept:</p> <p>a) să acorde servicii persoanelor care nu sînt membri ai asociației;</p> <p>b) să desfășoare activități sau operațiuni în străinătate;</p> <p>c) să acorde servicii sau să efectueze investiții, conform art.7, în valută străină;</p> <p>d) să efectueze investiții, altele decît cele menționate la art.7 alin.(2);</p> <p>e) să accepte depuneri de economii pentru rambursarea datoriilor asociației, inclusiv a creditelor și împrumuturilor primite de aceasta;</p> <p>f) să atragă depuneri dacă nu deține tipul de licență respectiv sau dacă asociația se află în proces de insolabilitate;</p> <p>g) să condiționeze încheierea contractelor de acordare a împrumuturilor sau acceptare a depunerilor de economii cu membrii săi de cerința de a utiliza alte tipuri de servicii prevăzute de prezenta lege;</p> <p>h) să aplice rata dobânzii de împrumut anuală specificată în contractul de împrumut dacă aceasta depășește 50%, iar toate celelalte plăți aferente (comisioane, taxe, penalități, dobânzi de întârziere și orice alt tip de plată), cu excepția dobânzii, pe o zi de împrumut depășesc 0,04% din valoarea totală a împrumutului pentru termenul de utilizare efectivă a acestuia, în cazul împrumutului acordat membrului debitor persoană fizică care intenționează să beneficieze sau beneficiază de serviciile asociației de</p>	<p>2. La articolul 10, literele h) și i) se abrogă.</p>	<p>Articolul 10. Restricții în activitatea asociației Asociația nu este în drept:</p> <p>a) să acorde servicii persoanelor care nu sînt membri ai asociației;</p> <p>b) să desfășoare activități sau operațiuni în străinătate;</p> <p>c) să acorde servicii sau să efectueze investiții, conform art.7, în valută străină;</p> <p>d) să efectueze investiții, altele decît cele menționate la art.7 alin.(2);</p> <p>e) să accepte depuneri de economii pentru rambursarea datoriilor asociației, inclusiv a creditelor și împrumuturilor primite de aceasta;</p> <p>f) să atragă depuneri dacă nu deține tipul de licență respectiv sau dacă asociația se află în proces de insolabilitate;</p> <p>g) să condiționeze încheierea contractelor de acordare a împrumuturilor sau acceptare a depunerilor de economii cu membrii săi de cerința de a utiliza alte tipuri de servicii prevăzute de prezenta lege.</p>

<p>economii și împrumut pentru necesități nelegate de activitatea de antreprenor sau de cea profesională;</p> <p>i) să stabilească costul total al împrumutului (care include dobânzi, comisioane, taxe, penalități, dobânzi de întârziere și orice alt tip de plată) mai mare decât valoarea debursată conform contractului respectiv pentru membrul debitor persoană fizică care intenționează să beneficieze sau beneficiază de serviciile asociației de economii și împrumut pentru necesități nelegate de activitatea de antreprenor sau de cea profesională, împrumut care nu este destinat achiziționării, construcției sau renovării (modernizării) unei locuințe garantate cu un bun imobil în vederea asigurării obligației de plată a împrumutului respectiv.</p>		
Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008		
<p>Articolul 30. Prescripția răspunderii contravenționale [...] (3) Termenul special de prescripție pentru contravențiile prevăzute la art.74 alin.(4) și (10), art.78¹, art.155¹, art.177 alin.(3) și (4) lit.c), d), g) și art.179 este de 24 de luni. [...] (5) Termenul de prescripție curge de la data săvârșirii contravenției.</p>	<p>Art. V. – Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78 – 84, art. 100), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. Articolul 30:</p> <p>se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„(3¹) Termenul special de prescripție pentru contravențiile prevăzute la art.84, art.278 alin.(1), (2) și (5), art.279, art.293² alin.(4)–(15), art.300, art.302–305, art.307, art.310¹, art.310³, art.344 alin.(4)–(5) este de 3 ani.”;</p>	<p>Articolul 30. Prescripția răspunderii contravenționale [...] (3) Termenul special de prescripție pentru contravențiile prevăzute la art.74 alin.(4) și (10), art.78¹, art.155¹, art.177 alin.(3) și (4) lit.c), d), g) și art.179 este de 24 de luni. (3¹) Termenul special de prescripție pentru contravențiile prevăzute la art.84, art.278 alin.(1), (2) și (5), art.279, art.293² alin.(4)–(15), art.300, art.302–305, art.307, art.310¹, art.310³, art.344 alin.(4)–(5) este de 3 ani. [...] (5) Termenul de prescripție curge de la data săvârșirii contravenției, iar în cazul contravențiilor menționate la alin.(3¹), termenul de prescripție curge de la data constatării contravenției.</p>

	alineatul (5) se completează cu textul „, , iar în cazul contravențiilor menționate la alin.(3 ¹), termenul de prescripție curge de la data constatării contravenției.”.	[...]
<p>Articolul 31¹. Constatarea amiabilă a accidentului rutier</p> <p>(3) Procedura de constatare amiabilă a accidentului rutier constă în completarea, semnarea și prezentarea de către conducătorii de vehicule implicați în accident a formularului "Constatare amiabilă de accident" către asigurător, conform prevederilor Legii nr.414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de vehicule.</p>	2. La articolul 31 ¹ alineatul (3), textul „Legii nr. 414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de vehicule” se substituie cu textul „Legii nr.106/2022 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule”.	<p>Articolul 31¹. Constatarea amiabilă a accidentului rutier</p> <p>[...]</p> <p>(3) Procedura de constatare amiabilă a accidentului rutier constă în completarea, semnarea și prezentarea de către conducătorii de vehicule implicați în accident a formularului "Constatare amiabilă de accident" către asigurător, conform prevederilor Legii nr.106/2022 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule.</p>
<p>Articolul 46¹. Planul de remediere</p> <p>[...]</p> <p>(11) Prevederile prezentului capitol se aplică pentru contravențiile prevăzute la art.55, 55³–61, art.74–74³, art.76¹, art.77 alin.(1)–(7), art.77¹, art.79 alin.(1) și (5), art.80, art.81–83, art.91¹, art.93–95, art.97–98, art.109–156, art.157 alin.(1)–(3), (5) și (6¹), art.158–169, art.177, art.180¹, art.182–196¹, art.197 alin.(1)–(10) și (12)–(29), art.198–200¹, art.204, art.206, art.207, art.221¹, art.224, art.246–259¹, art.268, art.270, art.271, art.272¹ alin.(3), (7)–(11), (13) și (14), art.273 pct.4), 6), 10)–14), 17) și 18), art.274 alin.(2)–(4), (6) și (7), art.275, art.277¹–280, art.283–285, art.286 alin.(1), (2) și (5), art.293² alin.(4) și (5), art.330¹, art.330³, art.330⁵, art.344¹–345, art.348, art.349 alin.(4), art.358, art.358¹, art.364 alin.(6)–(8), art.364¹.</p>	3. La art. 46 ¹ alin. (11), textul „art.293 ² alin.(4) și (5)” se exclude.	<p>Articolul 46¹. Planul de remediere</p> <p>[...]</p> <p>(11) Prevederile prezentului capitol se aplică pentru contravențiile prevăzute la art.55, 55³–61, art.74–74³, art.76¹, art.77 alin.(1)–(7), art.77¹, art.79 alin.(1) și (5), art.80, art.81–83, art.91¹, art.93–95, art.97–98, art.109–156, art.157 alin.(1)–(3), (5) și (6¹), art.158–169, art.177, art.180¹, art.182–196¹, art.197 alin.(1)–(10) și (12)–(29), art.198–200¹, art.204, art.206, art.207, art.221¹, art.224, art.246–259¹, art.268, art.270, art.271, art.272¹ alin.(3), (7)–(11), (13) și (14), art.273 pct.4), 6), 10)–14), 17) și 18), art.274 alin.(2)–(4), (6) și (7), art.275, art.277¹–280, art.283–285, art.286 alin.(1), (2) și (5), art.330¹, art.330³, art.330⁵, art.344¹–345, art.348, art.349 alin.(4), art.358, art.358¹, art.364 alin.(6)–(8), art.364¹.</p>
<p>Articolul 243. Părăsirea locului în care s-a produs accidentul rutier</p>	4. Articolul 243:	<p>Articolul 243. Părăsirea locului în care s-a produs accidentul rutier</p>

<p>(1) Părăsirea de către persoana implicată în accident rutier a locului în care s-a produs accidentul ce a cauzat consecințele prevăzute la art.242 alin.(1), dacă fapta nu constituie infracțiune, cu excepția accidentului rutier documentat prin procedura de constatare amiabilă a accidentului, prevăzută de Legea nr.414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de vehicule, se sancționează cu amendă de la 40 la 50 de unități convenționale sau cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la 1 an, sau cu muncă neremunerată în folosul comunității pe o durată de la 20 la 40 de ore, sau cu arest contravențional pe un termen de la 7 la 10 zile.</p> <p>(2) Părăsirea de către persoana implicată în accident rutier a locului în care s-a produs accidentul ce a cauzat consecințele prevăzute la art.242 alin.(2), dacă fapta nu constituie infracțiune, cu excepția accidentului rutier documentat prin procedura de constatare amiabilă a accidentului, prevăzută de Legea nr.414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de vehicule, se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale sau cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 1 la 2 ani, sau cu muncă neremunerată în folosul comunității pe o durată de la 40 la 60 de ore, sau cu arest contravențional pe un termen de la 10 la 15 zile.</p>	<p>la alineatul (1), textul „<i>Legea nr.414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de vehicule</i>” se substituie cu textul „<i>Legea nr.106/2022 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule</i>”;</p> <p>la alineatul (2), textul „<i>cu excepția accidentului rutier documentat prin procedura de constatare amiabilă a accidentului, prevăzută de Legea nr.414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de vehicule,</i>” se exclude.</p>	<p>(1) Părăsirea de către persoana implicată în accident rutier a locului în care s-a produs accidentul ce a cauzat consecințele prevăzute la art.242 alin.(1), dacă fapta nu constituie infracțiune, cu excepția accidentului rutier documentat prin procedura de constatare amiabilă a accidentului, prevăzută de <i>Legea nr.106/2022 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule</i>, se sancționează cu amendă de la 40 la 50 de unități convenționale sau cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la 1 an, sau cu muncă neremunerată în folosul comunității pe o durată de la 20 la 40 de ore, sau cu arest contravențional pe un termen de la 7 la 10 zile.</p> <p>(2) Părăsirea de către persoana implicată în accident rutier a locului în care s-a produs accidentul ce a cauzat consecințele prevăzute la art.242 alin.(2), dacă fapta nu constituie infracțiune, se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale sau cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 1 la 2 ani, sau cu muncă neremunerată în folosul comunității pe o durată de la 40 la 60 de ore, sau cu arest contravențional pe un termen de la 10 la 15 zile.</p>
<p>Articolul 293². Încălcarea legislației cu privire la prestarea serviciilor de plată și emiterea de monedă electronică</p>	<p>5. Articolul 293²:</p>	<p>Articolul 293². Încălcarea legislației cu privire la prestarea serviciilor de plată și emiterea de monedă electronică</p>

<p>[...]</p> <p>(4) Încălcarea de către prestatorul de servicii de plată, de către entitatea care desfășoară activitatea prevăzută la art.2 alin.(2) pct.15) din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică a regulilor referitoare la transparența condițiilor și la cerințele de informare privind serviciile de plată, prevăzute de legislația cu privire la serviciile de plată,</p> <p>se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.</p> <p>(5) Încălcarea regulilor privind prestarea serviciilor de plată și/sau privind emiterea monedei electronice, prevăzute la art.50 alin.(1), (2), (5), art.52 alin.(4), art.53, art.55 alin.(1), art.56 alin.(1) și (2), art.58 alin.(3), art.59 alin.(1), (3), (4), (7), (8), art.61, art.62 alin.(6), art.63-67, art.68 alin.(1), (3), (5), art.70 alin.(2)-(4), (6), (8)-(10) și la art.77 alin.(4) din Legea cu privire la serviciile de plată și moneda electronică,</p> <p>se sancționează cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 210 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.</p>	<p>la alineatul (4), textul „de la 60 la 120” se substituie cu textul „de la 100 la 200”;</p> <p>alineatul (5) va avea următorul cuprins:</p> <p><i>„(5) Aplicarea comisioanelor de către prestatorii de servicii de plată, cu încălcarea cerințelor stabilite la art.50 alin.(2) din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și monedă electronică,</i> <i>se sancționează cu amendă de la 50 la 150 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.”;</i></p> <p>se completează cu alineatele (6) – (15) cu următorul cuprins:</p> <p><i>„(6) Nerespectarea de către prestatorul de servicii de plată, care emite instrumente de plată, a elementelor de securitate personalizate ale instrumentului de plată,</i> <i>se sancționează cu amendă de la 200 la 500 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.</i></p> <p><i>(7) Furnizarea instrumentului de plată nesolicitat către utilizatorul de plată, în afara obligației de înlocuire a acestuia,</i> <i>se sancționează cu amendă de la 30 la 100 de unități convenționale, aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</i></p> <p><i>(8) Încălcarea termenului de punere la dispoziția utilizatorului serviciilor de plată a mijloacelor care servesc drept probă pentru utilizatorul serviciilor de plată, în conformitate cu art.54 alin.(1) lit.b) din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și monedă electronică,</i></p>	<p>[...]</p> <p>(4) Încălcarea de către prestatorul de servicii de plată, de către entitatea care desfășoară activitatea prevăzută la art.2 alin.(2) pct.15) din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică a regulilor referitoare la transparența condițiilor și la cerințele de informare privind serviciile de plată, prevăzute de legislația cu privire la serviciile de plată,</p> <p>se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.</p> <p><i>(5) Aplicarea comisioanelor de către prestatorii de servicii de plată, cu încălcarea cerințelor stabilite la art.50 alin.(2) din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și monedă electronică,</i> <i>se sancționează cu amendă de la 50 la 150 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.</i></p> <p><i>(6) Nerespectarea de către prestatorul de servicii de plată, care emite instrumente de plată, a elementelor de securitate personalizate ale instrumentului de plată,</i> <i>se sancționează cu amendă de la 200 la 500 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.</i></p> <p><i>(7) Furnizarea instrumentului de plată nesolicitat către utilizatorul de plată, în afara obligației de înlocuire a acestuia,</i> <i>se sancționează cu amendă de la 30 la 100 de unități convenționale, aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</i></p>
--	---	---

	<p><i>se sancționează cu amendă de la 200 la 500 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.</i></p> <p><i>(9) Încălcarea obligațiilor stabilite de Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, la operațiunile de plată neautorizate,</i> <i>se sancționează cu amendă de la 200 la 350 de unități convenționale, aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</i></p> <p><i>(10) Încălcarea de către prestatorul de servicii a obligațiilor de rambursare a sumei unei operațiuni de plată autorizate, inițiate de/sau prin intermediul unui beneficiar al plății, dacă aceasta întrunește cumulativ condițiile de rambursare, conform art.59 alin.(1) din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, și nu există o convenție în sensul art.59 alin.(6),</i> <i>se sancționează cu amendă de la 200 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.</i></p> <p><i>(11) Încălcarea termenului de rambursare, conform art.59 alin.(8) din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică,</i> <i>se sancționează cu amendă de la 200 la 350 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.</i></p> <p><i>(12) Încălcarea de către prestatorul de servicii de plată în cazul refuzului de executare a ordinului de plată și a obligațiilor, conform art.61 din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică,</i> <i>se sancționează cu amendă de la 50 la 200 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.</i></p>	<p><i>(8) Încălcarea termenului de punere la dispoziția utilizatorului serviciilor de plată a mijloacelor care servesc drept probă pentru utilizatorul serviciilor de plată, în conformitate cu art.54 alin.(1) lit.b) din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică,</i> <i>se sancționează cu amendă de la 200 la 500 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.</i></p> <p><i>(9) Încălcarea obligațiilor stabilite de Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, la operațiunile de plată neautorizate,</i> <i>se sancționează cu amendă de la 200 la 350 de unități convenționale, aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</i></p> <p><i>(10) Încălcarea de către prestatorul de servicii a obligațiilor de rambursare a sumei unei operațiuni de plată autorizate, inițiate de/sau prin intermediul unui beneficiar al plății, dacă aceasta întrunește cumulativ condițiile de rambursare, conform art.59 alin.(1) din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, și nu există o convenție în sensul art.59 alin.(6),</i> <i>se sancționează cu amendă de la 200 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.</i></p> <p><i>(11) Încălcarea termenului de rambursare, conform art.59 alin.(8) din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică,</i> <i>se sancționează cu amendă de la 200 la 350 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.</i></p>
--	---	--

	<p><i>(13) Creditarea sumei operațiunii de plată în contul prestatorului de servicii de plată al beneficiarului plății, cu depășirea termenului stabilit la art.64 din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, se sancționează cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată, persoanei juridice.</i></p> <p><i>(14) Încălcarea de către prestatorul de servicii de plată a cerințelor stabilite la art.70 din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și monedă electronică, se sancționează cu amendă de la 100 la 300 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.</i></p> <p><i>(15) Perceperea comisionului de către emitentul de monedă electronică pentru răscumpărarea valorii monetare a monedei electronice în alte situații decât cele indicate la art.77 alin.(4) din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, se sancționează cu amendă de la 50 la 150 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.”.</i></p>	<p><i>(12) Încălcarea de către prestatorul de servicii de plată în cazul refuzului de executare a ordinului de plată și a obligațiilor, conform art.61 din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, se sancționează cu amendă de la 50 la 200 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.</i></p> <p><i>(13) Creditarea sumei operațiunii de plată în contul prestatorului de servicii de plată al beneficiarului plății, cu depășirea termenului stabilit la art.64 din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, se sancționează cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată, persoanei juridice.</i></p> <p><i>(14) Încălcarea de către prestatorul de servicii de plată a cerințelor stabilite la art.70 din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și monedă electronică, se sancționează cu amendă de la 100 la 300 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.</i></p> <p><i>(15) Perceperea comisionului de către emitentul de monedă electronică pentru răscumpărarea valorii monetare a monedei electronice în alte situații decât cele indicate la art.77 alin.(4) din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, se sancționează cu amendă de la 50 la 150 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.”.</i></p>
--	---	--

<p>Articolul 304³. Nerespectarea regulilor privind desfășurarea activităților pe piața financiară nebancaară</p> <p>(1) Neexecutarea sau executarea necorespunzătoare de către participanții la piața financiară nebancaară a deciziilor Comisiei Naționale a Pieței Financiare, împiedicarea în orice mod a exercitării supravegherii și/sau controlului din partea Comisiei Naționale a Pieței Financiare se sancționează cu amendă de la 48 la 150 de unități convenționale.</p> <p>(2) Desfășurarea activităților de către participanții la piața financiară nebancaară cu încălcarea cerințelor stabilite în legislație și cu încălcarea actelor normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare, dacă fapta nu constituie infracțiune, se sancționează cu amendă de la 24 la 300 de unități convenționale.</p>	<p>6. Articolul 304³:</p> <p>în denumirea articolului cuvântul „nebancaară” se exclude;</p> <p>la alineatul (1):</p> <p>după cuvântul „nebancaară” se introduce textul „și subiecții raporturilor ce țin de controlul în domeniul protecției drepturilor consumatorilor,”;</p> <p>textul „de la 48 la 150 de unități convenționale” se substituie cu textul „de la 100 la 400 de unități convenționale, aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 300 la 1 000 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.”;</p> <p>articolul se completează cu alineatele (1¹) și (1²) cu următorul cuprins:</p> <p>„(1¹) Prezentarea tardivă și/sau incompletă către Comisia Națională a Pieței Financiare a informațiilor și a documentelor necesare întru exercitarea funcțiilor de supraveghere și control, se sancționează cu amendă de la 100 la 300 de unități convenționale, aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(1²) Neprezentarea sau prezentarea cu date eronate către Comisia Națională a Pieței Financiare a informațiilor și a documentelor necesare întru exercitarea funcțiilor de supraveghere și control,</p>	<p>Articolul 304³. Nerespectarea regulilor privind desfășurarea activităților pe piața financiară</p> <p>(1) Neexecutarea sau executarea necorespunzătoare de către participanții la piața financiară nebancaară și subiecții raporturilor ce țin de controlul în domeniul protecției drepturilor consumatorilor, a deciziilor Comisiei Naționale a Pieței Financiare, împiedicarea în orice mod a exercitării supravegherii și/sau controlului din partea Comisiei Naționale a Pieței Financiare se sancționează cu amendă de la 100 la 400 de unități convenționale, aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 300 la 1 000 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.</p> <p>(1¹) Prezentarea tardivă și/sau incompletă către Comisia Națională a Pieței Financiare a informațiilor și a documentelor necesare întru exercitarea funcțiilor de supraveghere și control, se sancționează cu amendă de la 100 la 300 de unități convenționale, aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(1²) Neprezentarea sau prezentarea cu date eronate către Comisia Națională a Pieței Financiare a informațiilor și a documentelor necesare întru exercitarea funcțiilor de supraveghere și control, se sancționează cu amendă de la 300 la 1 000 de unități convenționale, aplicată persoanei cu funcție de răspundere</p> <p>(2) Desfășurarea activităților de către participanții la piața financiară nebancaară cu încălcarea cerințelor stabilite în legislație și cu încălcarea actelor normative ale Comisiei</p>
---	---	---

	<i>se sancționează cu amendă de la 300 la 1 000 de unități convenționale, aplicată persoanei cu funcție de răspundere”.</i>	Naționale a Pieței Financiare, dacă fapta nu constituie infracțiune, se sancționează cu amendă de la 24 la 300 de unități convenționale.
-	<p>7. Legea se completează cu articolul 304⁵ cu următorul cuprins:</p> <p><i>„Articolul 304⁵. Nerespectarea cadrului normativ privind reclamațiile consumatorilor de servicii financiare</i> <i>Nerespectarea de către subiecții raporturilor ce țin de reglementarea, supravegherea și controlul efectuat de Comisia Națională a Pieței Financiare în domeniul protecției drepturilor consumatorilor a obligațiilor stabilite prin actele normative, ce se referă la administrarea și raportarea reclamațiilor consumatorilor de servicii financiare, se sancționează cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”.</i></p>	<p>Articolul 304⁵. <i>Nerespectarea cadrului normativ privind reclamațiile consumatorilor de servicii financiare</i> <i>Nerespectarea de către subiecții raporturilor ce țin de reglementarea, supravegherea și controlul efectuat de Comisia Națională a Pieței Financiare în domeniul protecției drepturilor consumatorilor a obligațiilor stabilite prin actele normative, ce se referă la administrarea și raportarea reclamațiilor consumatorilor de servicii financiare, se sancționează cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.</i></p>
<p>Articolul 305. Încălcarea regulilor de activitate în domeniul asigurărilor <i>[Art.305 alin.(1),(2) abrogate prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]</i> (3) Încheierea contractelor de asigurare cu încălcarea formelor standardizate ale acestora, stabilite în conformitate cu legislația, se sancționează cu amendă de la 120 la 150 de unități convenționale. <i>[Art.305 alin.(4)-(7) abrogate prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]</i> (8) Refuzul asigurătorului (reasigurătorului), la solicitarea Comisiei Naționale a Pieței Financiare, să pună la dispoziția acesteia informații și documente necesare în</p>	<p>8. Articolul 305 va avea următorul cuprins:</p> <p><i>„Articolul 305. Încălcarea regulilor de activitate în domeniul asigurărilor</i> (1) <i>Încălcarea de către asigurător sau intermediarul în asigurări a prevederilor legale referitoare la modul de încheiere, forma, conținutul și termenul contractelor de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, se sancționează cu amendă de la 100 la 400 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.</i> (2) <i>Nerespectarea de către asigurător, Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule a</i></p>	<p>Articolul 305. <i>Încălcarea regulilor de activitate în domeniul asigurărilor</i> (1) <i>Încălcarea de către asigurător sau intermediarul în asigurări a prevederilor legale referitoare la modul de încheiere, forma, conținutul și termenul contractelor de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, se sancționează cu amendă de la 100 la 400 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.</i> (2) <i>Nerespectarea de către asigurător, Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule a</i></p>

<p>exercitarea funcțiilor ei de supraveghere și control sau prezentarea acesteia în volum incomplet sau conținând date neveridice, se sancționează cu amendă de la 18 la 90 de unități convenționale.</p> <p><i>[Art.305 alin.(9),(10) abrogate prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]</i></p> <p>(11) Nerespectarea de către asigurator (reasigurator) a termenelor legale sau a obligațiilor de plată a despăgubirilor, indemnizațiilor și altor drepturi de asigurare se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.</p>	<p><i>formeii și a conținutului cererii de despăgubire, procesului-verbal de constatare a pagubelor aferente asigurării de răspundere civilă auto,</i></p> <p><i>se sancționează cu amendă de la 200 la 400 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.</i></p> <p><i>(3) Nerespectarea de către asigurator, Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule a prevederilor legale referitoare la documentele obligatorii ce trebuie să se conțină în dosarul de daune, potrivit art.22 alin.(4) din Legea nr.106/2022 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule,</i></p> <p><i>se sancționează cu amendă de la 200 la 400 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.</i></p> <p><i>(4) Refuzul asiguratorului, Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule de a deschide dosarul de daune,</i></p> <p><i>se sancționează cu amendă de la 200 la 500 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.</i></p> <p><i>(5) Neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către asigurator, Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule a obligațiilor legale referitoare la constatarea pagubelor și/sau stabilirea și plata despăgubirilor și/sau a indemnizațiilor de asigurare, precum și încălcarea termenelor stabilite pentru aceste proceduri, inclusiv prin tergiversarea nemotivată a achitării despăgubirii și/sau a indemnizațiilor de asigurare,</i></p> <p><i>se sancționează cu amendă de la 200 la 500 de unități convenționale, aplicată persoanei</i></p>	<p><i>a pagubelor aferente asigurării de răspundere civilă auto,</i></p> <p><i>se sancționează cu amendă de la 200 la 400 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.</i></p> <p><i>(3) Nerespectarea de către asigurator, Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule a prevederilor legale referitoare la documentele obligatorii ce trebuie să se conțină în dosarul de daune, potrivit art.22 alin.(4) din Legea nr.106/2022 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule,</i></p> <p><i>se sancționează cu amendă de la 200 la 400 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.</i></p> <p><i>(4) Refuzul asiguratorului, Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule de a deschide dosarul de daune,</i></p> <p><i>se sancționează cu amendă de la 200 la 500 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.</i></p> <p><i>(5) Neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către asigurator, Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule a obligațiilor legale referitoare la constatarea pagubelor și/sau stabilirea și plata despăgubirilor și/sau a indemnizațiilor de asigurare, precum și încălcarea termenelor stabilite pentru aceste proceduri, inclusiv prin tergiversarea nemotivată a achitării despăgubirii și/sau a indemnizațiilor de asigurare,</i></p> <p><i>se sancționează cu amendă de la 200 la 500 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice, cu amendă de la 100 la 400 de unități</i></p>
--	--	--

	<p><i>juridice, cu amendă de la 100 la 400 de unități convenționale, aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</i></p> <p><i>(6) Refuzul neîntemeiat al asiguratorului, Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule în achitarea despăgubirii de asigurare, se sancționează cu amendă de la 200 la 500 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.</i></p> <p><i>(7) Nerespectarea de către asigurator și intermediarul în asigurări a normelor legale referitor la furnizarea informațiilor privind produsul de asigurare, conform art.89¹ din Legea nr.92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare, se sancționează cu amendă de la 300 la 500 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice, cu amendă de la 200 la 400 de unități convenționale, aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</i></p> <p><i>(8) Încălcarea termenului de prezentare Comisiei Naționale a Pieței Financiare a condițiilor de asigurare, a modelelor de contracte, a polițelor de asigurare, după efectuarea ultimelor modificări în acestea, conform art.87 alin.(3) din Legea nr.92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare, se sancționează cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale, aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</i></p> <p><i>(9) Încheierea de către asigurator sau intermediarul în asigurări a contractelor de asigurare, cu încălcarea normelor legale și/sau cu încălcarea prevederilor condițiilor de asigurare,</i></p>	<p><i>convenționale, aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</i></p> <p><i>(6) Refuzul neîntemeiat al asiguratorului, Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule în achitarea despăgubirii de asigurare, se sancționează cu amendă de la 200 la 500 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.</i></p> <p><i>(7) Nerespectarea de către asigurator și intermediarul în asigurări a normelor legale referitor la furnizarea informațiilor privind produsul de asigurare, conform art.89¹ din Legea nr.92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare, se sancționează cu amendă de la 300 la 500 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice, cu amendă de la 200 la 400 de unități convenționale, aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</i></p> <p><i>(8) Încălcarea termenului de prezentare Comisiei Naționale a Pieței Financiare a condițiilor de asigurare, a modelelor de contracte, a polițelor de asigurare, după efectuarea ultimelor modificări în acestea, conform art.87 alin.(3) din Legea nr.92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare, se sancționează cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale, aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</i></p> <p><i>(9) Încheierea de către asigurator sau intermediarul în asigurări a contractelor de asigurare, cu încălcarea normelor legale și/sau cu încălcarea prevederilor condițiilor de asigurare,</i></p>
--	---	---

	<i>se sancționează cu amendă de la 200 la 500 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.”.</i>	<i>se sancționează cu amendă de la 200 la 500 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.</i>
<p>Articolul 307. Încălcarea regulilor activității de intermediere în asigurări și/sau în reasigurări <i>[Art.307 alin.(1)-(3) abrogate prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]</i> (4) Acțiunile săvârșite cu neglijență, dezinformare sau alte omisiuni proprii ale brokerului de asigurare și/sau de reasigurare, dacă aceste acțiuni au adus prejudicii asiguratului (reasiguratului), se sancționează cu amendă de la 30 la 150 de unități convenționale.</p>	9. Articolul 307 se abrogă.	-
<p>Articolul 310³. Încălcarea legislației privind activitatea organizațiilor de creditare nebancaară (1) Nerespectarea de către organizația de creditare nebancaară a cerințelor privind elaborarea și aprobarea regulamentelor interne de activitate, stabilite prin lege, se sancționează cu amendă de la 100 la 300 de unități convenționale.</p>	10. Articolul 310 ³ se abrogă.	-
<p>Articolul 344. Încălcarea cerințelor stabilite în actele normative privind producerea, depozitarea, punerea la dispoziție pe piață și comercializarea produselor, privind prestarea serviciilor și încălcarea regulilor de protecție a consumatorilor [...] (3) Încălcarea regulilor privind protecția consumatorilor prin: [...] d) utilizarea de către comerciant a practicilor comerciale incorecte (înșelătoare și/sau agresive) care denaturează sau sînt susceptibile să denatureze în mod esențial</p>	11. Articolul 344: la alineatul (3) litera d), cuvîntul „ <i>utilizarea</i> ” se substituie cu cuvîntul „ <i>aplicarea</i> ”, iar textul „ <i>de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice</i> ” se substituie cu textul „ <i>de la 100 la 400 de unități convenționale, aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 500 de</i>	<p>Articolul 344. Încălcarea cerințelor stabilite în actele normative privind producerea, depozitarea, punerea la dispoziție pe piață și comercializarea produselor, privind prestarea serviciilor și încălcarea regulilor de protecție a consumatorilor [...] (3) Încălcarea regulilor privind protecția consumatorilor prin: [...] d) <i>aplicarea</i> de către comerciant a practicilor comerciale incorecte (înșelătoare și/sau agresive) care denaturează sau sînt susceptibile să denatureze în mod esențial</p>

<p>comportamentul economic al consumatorului mediu la care ajung sau căruia li se adresează ori al membrului mediu al unui grup, în cazul când practicile comerciale sînt adresate unui anumit grup de consumatori,</p> <p>se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;</p> <p>[...].</p> <p>(4) Încălcarea cerințelor legislației privind contractele de credit pentru consumatori prin:</p> <p>a) neprezentarea sau prezentarea necompletă a informației standard care trebuie inclusă în publicitate sau a informației precontractuale referitoare la contractul de credit pentru consumatori</p> <p>se sancționează cu amendă de la 300 la 350 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 450 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;</p> <p>b) neinclusiunea în contract a informațiilor standard obligatorii referitoare la contractul de credit pentru consumatori</p> <p>se sancționează cu amendă de la 300 la 350 de unități contravenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 400 la 450 de unități contravenționale aplicată persoanei juridice;</p> <p>c) neinformarea, în termen de 7 zile calendaristice, referitor la respingerea cererii de creditare ca rezultat al consultării bazei de date, precum și la identitatea acestei baze,</p> <p>se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu</p>	<p><i>unități convenționale, aplicată persoanei juridice”;</i></p> <p>alineatul (4):</p> <p>la litera a), textul „sau a informației precontractuale” se exclude;</p> <p>litera b) va avea următorul cuprins:</p> <p><i>„b) încălcarea de către profesionist a cerințelor stabilite la art.5 și 6 din Legea nr.202/20213 privind contractele de credit pentru consumatori la furnizarea informației precontractuale,</i> <i>se sancționează cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.”;</i></p> <p>după litera b) se introduce litera b¹⁾ cu următorul cuprins:</p> <p><i>„b¹⁾ nerespectarea cerințelor stabilite la art.10 din Legea nr.202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori,</i> <i>se sancționează cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.”;</i></p> <p>alineatul se completează cu literele i) și j) cu următorul cuprins:</p> <p><i>„i) încasarea compensațiilor pentru rambursarea anticipată, cu încălcarea art.20 din Legea nr.202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori,</i></p>	<p>comportamentul economic al consumatorului mediu la care ajung sau căruia li se adresează ori al membrului mediu al unui grup, în cazul când practicile comerciale sînt adresate unui anumit grup de consumatori,</p> <p>se sancționează cu amendă de la 100 la 400 de unități convenționale, aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 500 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice; [...].</p> <p>(4) Încălcarea cerințelor legislației privind contractele de credit pentru consumatori prin:</p> <p>a) neprezentarea sau prezentarea necompletă a informației standard care trebuie inclusă în publicitate referitoare la contractul de credit pentru consumatori</p> <p>se sancționează cu amendă de la 300 la 350 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 450 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;</p> <p>b) încălcarea de către profesionist a cerințelor stabilite la art.5 și 6 din Legea nr.202/20213 privind contractele de credit pentru consumatori la furnizarea informației precontractuale,</p> <p>se sancționează cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice;</p> <p>b¹⁾ nerespectarea cerințelor stabilite la art.10 din Legea nr.202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori,</p> <p>se sancționează cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.</p> <p>c) neinformarea, în termen de 7 zile calendaristice, referitor la respingerea cererii</p>
--	---	--

<p>funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;</p> <p>d) neinformarea în legătură cu orice modificare a ratei dobânzii aferente creditului înainte ca modificarea să intre în vigoare se sancționează cu amendă de la 300 la 350 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 400 la 450 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;</p> <p>e) majorarea sau aplicarea nejustificată a comisioanelor, a taxelor, altele decât cele prevăzute în contractul de credit; sau</p> <p>f) lipsa notificării în cazul modificării costurilor creditului potrivit condițiilor contractuale; sau</p> <p>g) neindicarea în mod expres în contract a modului de calcul al dobânzii, cu precizarea periodicității și/sau a condițiilor în care survine modificarea ratei dobânzii flotante; sau</p> <p>h) încălcarea cerințelor privind stabilirea ratei dobânzii sau a regulilor de calculare a dobânzii anuale efective pentru contractele de credit pentru consumatori, precum și calculul incomplet sau eronat al acesteia, se sancționează cu amendă de la 300 la 350 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 450 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.</p>	<p><i>se sancționează cu amendă de la 450 la 600 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice;</i></p> <p><i>j) utilizarea în continuare de către comerciant a clauzelor abuzive constatate nule prin hotărâre judecătorească irevocabilă în contractele încheiate cu consumatorii, se sancționează cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale, aplicată persoanei cu funcție de răspundere, și cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”;</i></p> <p>articolul se completează cu alineatul (11) cu următorul cuprins:</p> <p><i>„(11) Încălcarea cerințelor legislației privind contractele de depozit bancar pentru consumatori prin:</i></p> <p><i>a) neprezentarea sau prezentarea necompletă a informației precontractuale, referitoare la contractul de depozit bancar pentru consumatori, se sancționează cu amendă de la 300 la 350 de unități convenționale, aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 450 la 500 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice;</i></p> <p><i>b) nerespectarea cerințelor stabilite la art.31³ din Legea nr.105/2003 privind protecția consumatorilor se sancționează cu amendă de la 300 la 350 de unități contravenționale, aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 400 la 450 de unități contravenționale, aplicată persoanei juridice.”</i></p>	<p>de creditare ca rezultat al consultării bazei de date, precum și la identitatea acestei baze, se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;</p> <p>d) neinformarea în legătură cu orice modificare a ratei dobânzii aferente creditului înainte ca modificarea să intre în vigoare se sancționează cu amendă de la 300 la 350 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 400 la 450 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;</p> <p>e) majorarea sau aplicarea nejustificată a comisioanelor, a taxelor, altele decât cele prevăzute în contractul de credit; sau</p> <p>f) lipsa notificării în cazul modificării costurilor creditului potrivit condițiilor contractuale; sau</p> <p>g) neindicarea în mod expres în contract a modului de calcul al dobânzii, cu precizarea periodicității și/sau a condițiilor în care survine modificarea ratei dobânzii flotante; sau</p> <p>h) încălcarea cerințelor privind stabilirea ratei dobânzii sau a regulilor de calculare a dobânzii anuale efective pentru contractele de credit pentru consumatori, precum și calculul incomplet sau eronat al acesteia, se sancționează cu amendă de la 300 la 350 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 450 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;</p> <p><i>i) încasarea compensațiilor pentru rambursarea anticipată, cu încălcarea art.20</i></p>
--	--	--

		<p>din Legea nr.202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori, se sancționează cu amendă de la 450 la 600 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice;</p> <p>j) utilizarea în continuare de către comerciant a clauzelor abuzive constatate nule prin hotărâre judecătorească irevocabilă în contractele încheiate cu consumatorii, se sancționează cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale, aplicată persoanei cu funcție de răspundere, și cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.</p> <p>[...]</p> <p>(11) Încălcarea cerințelor legislației privind contractele de depozit bancar pentru consumatori prin:</p> <p>a) neprezentarea sau prezentarea necompletă a informației precontractuale, referitoare la contractul de depozit bancar pentru consumatori, se sancționează cu amendă de la 300 la 350 de unități convenționale, aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 450 la 500 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice;</p> <p>b) nerespectarea cerințelor stabilite la art.31³ din Legea nr.105/2003 privind protecția consumatorilor se sancționează cu amendă de la 300 la 350 de unități contravenționale, aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 400 la 450 de unități contravenționale, aplicată persoanei juridice.</p>
<p>Articolul 404. Comisia Națională a Pieței Financiare</p>	<p>12. La articolul 404:</p>	<p>Articolul 404. Comisia Națională a Pieței Financiare</p>

<p>(1) Contravențiile prevăzute la art.84, art.278 alin.(1), (2) și (5), art.279, 300, 302–305, 307, 310¹, 310³ și art.344 se constată și se examinează de către Comisia Națională a Pieței Financiare.</p> <p>(1¹) Comisia Națională a Pieței Financiare constată și examinează contravențiile prevăzute la art.84, art.278 alin.(1), (2) și (5), art.279 și 344, săvârșite în domeniile de activitate ce țin de competența sa.</p> <p>[...]</p>	<p>la alineatul (1), după textul „art.279,” se introduce textul „art.293² alin.(4) – (15),”;</p> <p>la alineatul (1¹), textul „art.279 și 344” se substituie cu textul „art.279, art.293² alin.(4) – (15) și art.344”.</p>	<p>(1) Contravențiile prevăzute la art.84, art.278 alin.(1), (2) și (5), art.279, art.293² alin.(4)-(15), 300, 302-305, 307, 310¹, 310³ și art.344 se constată și se examinează de către Comisia Națională a Pieței Financiare.</p> <p>(1¹) Comisia Națională a Pieței Financiare constată și examinează contravențiile prevăzute la art.84, art.278 alin.(1), (2) și (5), art.279, art.293² alin.(4) – (15) și art.344, săvârșite în domeniile de activitate ce țin de competența sa.</p> <p>[...]</p>
<p>Articolul 408. Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor</p> <p>(1) Contravențiile prevăzute la art.84, 97, 97¹, 97², art.98 alin.(2), art.263 alin.(4)–(7), art.267, art.272¹ alin.(7)–(11), (13) și (14), art.273 pct.1), 2), 4), 6), 10), 12), 13), 17), 18),19) art.274 alin.(2), (6) și (7), art.277 alin.(5) și (10), art.277¹, 278–281, art.282 alin.(1), (2) și (5), 283, art.293² alin.(4) și (5), art.344–345, 348, art.349 alin.(4) și (6) se constată și se examinează de către Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor.</p>	<p>13. La articolul 408 alineatul (1), textul „art.293² alin.(4) și (5), ” se exclude.</p>	<p>Articolul 408. Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor</p> <p>(1) Contravențiile prevăzute la art.84, 97, 97¹, 97², art.98 alin.(2), art.263 alin.(4)–(7), art.267, art.272¹ alin.(7)–(11), (13) și (14), art.273 pct.1), 2), 4), 6), 10), 12), 13), 17), 18),19) art.274 alin.(2), (6) și (7), art.277 alin.(5) și (10), art.277¹, 278–281, art.282 alin.(1), (2) și (5), 283, art.344–345, 348, art.349 alin.(4) și (6) se constată și se examinează de către Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor.</p>
<p>Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică</p>		
<p>Articolul 1. Obiectul și scopul legii</p> <p>(1) Prezenta lege reglementează: activitatea de prestare a serviciilor de plată a prestatorilor de servicii de plată și activitatea de emisie a monedei electronice a emitenților de monedă electronică; condițiile și modul de licențiere a societăților de plată, a societăților emitente de monedă electronică și a furnizorilor de servicii poștale în calitate de prestatori de servicii de</p>	<p>Art. VI. – Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 193 – 197, art. 661), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 1 alineatul (1), după textul „supravegherea prudențială a societăților de plată, a societăților emitente de monedă</p>	<p>Articolul 1. Obiectul și scopul legii</p> <p>(1) Prezenta lege reglementează: activitatea de prestare a serviciilor de plată a prestatorilor de servicii de plată și activitatea de emisie a monedei electronice a emitenților de monedă electronică; condițiile și modul de licențiere a societăților de plată, a societăților emitente de monedă electronică și a furnizorilor de servicii poștale în calitate de prestatori de servicii de</p>

<p>plată și/sau de emitenți de monedă electronică (în continuare – <i>furnizori de servicii poștale</i>); regimul de transparență a condițiilor de prestare a serviciilor de plată, de emiterie și de răscumpărare a monedei electronice; drepturile și obligațiile prestatorilor de servicii de plată, ale emitenților de monedă electronică, în contextul prestării serviciilor cu titlu profesional; drepturile și obligațiile utilizatorilor serviciilor de plată; supravegherea prudențială a societăților de plată, a societăților emitente de monedă electronică și a furnizorilor de servicii poștale și supravegherea activității de prestare a serviciilor de plată și/sau de emiterie a monedei electronice a prestatorilor de servicii de plată și a emitenților de monedă electronică. [...]</p>	<p><i>electronică și a furnizorilor de servicii poștale” se introduce textul „, , supravegherea în domeniul protecției drepturilor utilizatorilor serviciilor de plată, care au calitatea de consumatori”.</i></p>	<p>plată și/sau de emitenți de monedă electronică (în continuare – <i>furnizori de servicii poștale</i>); regimul de transparență a condițiilor de prestare a serviciilor de plată, de emiterie și de răscumpărare a monedei electronice; drepturile și obligațiile prestatorilor de servicii de plată, ale emitenților de monedă electronică, în contextul prestării serviciilor cu titlu profesional; drepturile și obligațiile utilizatorilor serviciilor de plată; supravegherea prudențială a societăților de plată, a societăților emitente de monedă electronică și a furnizorilor de servicii poștale, <i>supravegherea în domeniul protecției drepturilor utilizatorilor serviciilor de plată, care au calitatea de consumatori</i> și supravegherea activității de prestare a serviciilor de plată și/sau de emiterie a monedei electronice a prestatorilor de servicii de plată și a emitenților de monedă electronică. [...]</p>
<p align="center">Capitolul VII SUPRAVEGHEREA PRUDENȚIALĂ. SUPRAVEGHEREA ACTIVITĂȚII DE PRESTARE A SERVICIILOR DE PLATĂ ȘI A ACTIVITĂȚII DE EMITERE A MONEDEI ELECTRONICE</p>	<p>2. Denumirea capitolului VII va avea următorul cuprins: <i>„Capitolul VII SUPRAVEGHEREA PRUDENȚIALĂ. SUPRAVEGHEREA ACTIVITĂȚII DE PRESTARE A SERVICIILOR DE PLATĂ ȘI A ACTIVITĂȚII DE EMITERE A MONEDEI ELECTRONICE. SUPRAVEGHEREA ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI DREPTURILOR CONSUMATORILOR”</i></p>	<p align="center">Capitolul VII SUPRAVEGHEREA PRUDENȚIALĂ. SUPRAVEGHEREA ACTIVITĂȚII DE PRESTARE A SERVICIILOR DE PLATĂ ȘI A ACTIVITĂȚII DE EMITERE A MONEDEI ELECTRONICE. SUPRAVEGHEREA ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI DREPTURILOR CONSUMATORILOR</p>
<p>Articolul 93. Autorități de supraveghere (1) Autorități publice responsabile de supravegherea respectării prezentei legi și a actelor normative emise în vederea executării legii sînt Banca Națională și Ministerul</p>	<p>3. Articolul 93: la alineatul (1), după cuvintele „<i>Banca Națională</i>” se introduce textul „, , <i>Comisia Națională a Pieței Financiare</i>”;</p>	<p>Articolul 93. Autorități de supraveghere (1) Autorități publice responsabile de supravegherea respectării prezentei legi și a actelor normative emise în vederea executării legii sînt Banca Națională, <i>Comisia Națională</i></p>

<p>Finanțelor (în continuare – <i>autorități de supraveghere</i>). [...]</p> <p>(3) Atribuțiile de supraveghere indicate la alin.(2) lit.b) și b¹) din prezentul articol nu implică competența Băncii Naționale de a supraveghea activitatea de întreprinzător a societății de plată și a societății emitente de monedă electronică, prevăzută la art.25 alin.(1) lit.c) și la art.88 alin.(1) lit.d), precum și a activităților, altele decât cele legate de prestarea serviciilor de plată și de emisie de monedă electronică, desfășurate de furnizorii serviciilor poștale. [...]</p>	<p>articolul se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„(3¹) <i>Comisia Națională a Pieței Financiare, în calitate de autoritate de supraveghere, efectuează reglementarea, supravegherea și controlul respectării prevederilor capitolului IV, art.50 alin.(1), (2) și (5), art.52 alin.(3) și (4), art.56 alin.(1) și (1¹), art.57–59, art.62, art.66 alin.(1), art.70 și 70¹, art.77 alin.(4) și prevederile capitolului IX, în domeniul protecției drepturilor consumatorilor în raport cu prestatorii de servicii de plată, indicați la art.5 alin.(1) lit.a) – c).</i>”.</p>	<p><i>a Pieței Financiare și Ministerul Finanțelor (în continuare – autorități de supraveghere). [...]</i></p> <p>(3) Atribuțiile de supraveghere indicate la alin.(2) lit.b) și b¹) din prezentul articol nu implică competența Băncii Naționale de a supraveghea activitatea de întreprinzător a societății de plată și a societății emitente de monedă electronică, prevăzută la art.25 alin.(1) lit.c) și la art.88 alin.(1) lit.d), precum și a activităților, altele decât cele legate de prestarea serviciilor de plată și de emisie de monedă electronică, desfășurate de furnizorii serviciilor poștale.</p> <p>(3¹) <i>Comisia Națională a Pieței Financiare, în calitate de autoritate de supraveghere, efectuează reglementarea, supravegherea și controlul respectării prevederilor capitolului IV, art.50 alin.(1), (2) și (5), art.52 alin.(3) și (4), art.56 alin.(1) și (1¹), art.57–59, art.62, art.66 alin.(1), art.70 și 70¹, art.77 alin.(4) și prevederile capitolului IX, în domeniul protecției drepturilor consumatorilor în raport cu prestatorii de servicii de plată, indicați la art.5 alin.(1) lit.a) – c).</i> [...]</p>
<p>Articolul 94. Împuternicirile autorităților de supraveghere [...]</p>	<p>4. Articolul 94 se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:</p> <p>„(4) <i>Comisia Națională a Pieței Financiare își exercită împuternicirile în conformitate cu Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare și în limita atribuțiilor prevăzute la art.93 alin.(3¹).</i>”.</p>	<p>Articolul 94. Împuternicirile autorităților de supraveghere [...]</p> <p>(4) <i>Comisia Națională a Pieței Financiare își exercită împuternicirile în conformitate cu Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare și în limita atribuțiilor prevăzute la art.93 alin.(3¹).</i></p>
<p>Articolul 98. Constatarea încălcărilor [...]</p>	<p>5. Articolul 98 se completează cu alineatul (11) cu următorul cuprins:</p> <p>„(11) <i>Constatarea faptelor ce constituie încălcări ale prezentei legi, în partea ce ține de</i></p>	<p>Articolul 98. Constatarea încălcărilor [...]</p> <p>(11) <i>Constatarea faptelor ce constituie încălcări ale prezentei legi, în partea ce ține de competența Comisiei Naționale a Pieței</i></p>

	<i>competența Comisiei Naționale a Pieței Financiare, se efectuează în conformitate cu Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare și actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare.”.</i>	<i>Financiare, se efectuează în conformitate cu Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare și actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare.</i>
Articolul 99. Măsuri de remediere și sancțiuni [...]	6. Articolul 99 se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins: <i>„(4) În exercitarea atribuțiilor stabilite la art.93 alin.(3¹), Comisia Națională a Pieței Financiare poate aplica sancțiunile prevăzute de Codul contravențional și Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare.”.</i>	Articolul 99. Măsuri de remediere și sancțiuni [...] <i>(4) În exercitarea atribuțiilor stabilite la art.93 alin.(3¹), Comisia Națională a Pieței Financiare poate aplica sancțiunile prevăzute de Codul contravențional și Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare.</i>
Articolul 104. Examinarea reclamațiilor [...]	7. Articolul 104 se completează cu alineatul (5) cu următorul conținut: <i>„(5) Prestatorii de servicii de plată/emitenții de monedă electronică au obligația de a primi și a înregistra reclamațiile utilizatorilor de servicii de plată/deținătorilor monedei electronice, care se încadrează în noțiunea de consumator, și de a lua toate măsurile necesare pentru a răspunde reclamațiilor, în condițiile prevăzute de Legea nr.105/2003 privind protecția consumatorilor.”.</i>	Articolul 104. Examinarea reclamațiilor [...] <i>(5) Prestatorii de servicii de plată/emitenții de monedă electronică au obligația de a primi și a înregistra reclamațiile utilizatorilor de servicii de plată/deținătorilor monedei electronice, care se încadrează în noțiunea de consumator, și de a lua toate măsurile necesare pentru a răspunde reclamațiilor, în condițiile prevăzute de Legea nr.105/2003 privind protecția consumatorilor.</i>
Articolul 106. Răspunderea pentru încălcarea prezentei legi [...] (1) Pentru încălcarea prezentei legi, persoanele fizice și juridice răspund în conformitate cu legislația civilă, contravențională sau penală. (2) Constituie încălcări ale prezentei legi pasibile de răspundere contravențională: a) încălcarea interdicțiilor prevăzute la art.24 alin.(2) și la art.87 alin.(1); b) încălcarea dispozițiilor capitolului IV referitoare la transparența condițiilor și la	8. La articolul 106, alineatul (2) se abrogă.	Articolul 106. Răspunderea pentru încălcarea prezentei legi [...] (1) Pentru încălcarea prezentei legi, persoanele fizice și juridice răspund în conformitate cu legislația civilă, contravențională sau penală. (3) Constatarea contravențiilor și tragerea la răspundere contravențională se efectuează în conformitate cu Codul contravențional.

<p>cerințele de informare privind serviciile de plată;</p> <p>c) încălcarea art.50 alin.(1), (2), (5), art.52 alin.(4), art.53, art.55 alin.(1), art.56 alin.(1), (2), art.58 alin.(3), art.59 alin.(1), (3), (4), (7), (8), art.61, art.62 alin.(6), art.63-67, art.68 alin.(1), (3), (5), art.70 alin.(2)-(4), (6), (8)-(10), art.76, art.77 alin.(4), art.78.</p> <p>(3) Constatarea contravențiilor și tragerea la răspundere contravențională se efectuează în conformitate cu Codul contravențional.</p>		
Legea nr. 171/2012 privind piața de capital		
<p>Articolul 41. Cerințe organizatorice generale [...]</p> <p>(8) Societatea de investiții este obligată să stabilească, să aplice și să mențină proceduri eficiente și transparente pentru soluționarea rezonabilă și promptă a reclamațiilor primite de la clienții obișnuiți sau potențialii clienți obișnuiți și să înregistreze fiecare reclamație și măsurile adoptate în vederea soluționării acesteia.</p>	<p>Art. VII. – Legea nr. 171/2012 privind piața de capital (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 193 – 197, art. 665), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 41, alineatul (8) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(8) <i>Societatea de investiții are obligația de a primi și a înregistra reclamațiile clienților obișnuiți și de a lua toate măsurile necesare pentru a răspunde reclamațiilor, în condițiile prevăzute de Legea nr.105/2003 privind protecția consumatorilor.</i>”.</p>	<p>Articolul 41. Cerințe organizatorice generale [...]</p> <p>(8) <i>Societatea de investiții are obligația de a primi și a înregistra reclamațiile clienților obișnuiți și de a lua toate măsurile necesare pentru a răspunde reclamațiilor, în condițiile prevăzute de Legea nr.105/2003 privind protecția consumatorilor.</i></p>
<p>Articolul 133. Achitarea compensațiilor [...]</p> <p>(2) În cazul specificat la alin.(1) lit.a), Comisia Națională adoptă o ordonanță în care indică considerentele sale și prin care cere societății de investiții, în termen de cel mult o zi, lista clienților societății de investiții și valoarea activelor pe care societatea le deținea în numele fiecărui client. În cazul în care societatea de investiții este o bancă, ordonanța se adoptă doar cu avizul Băncii Naționale a Moldovei. [...]</p>	<p>2. La articolul 133 alineatul (2), cuvântul „<i>ordonanță</i>”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvântul „<i>decizie</i>”, la forma gramaticală corespunzătoare.</p>	<p>Articolul 133. Achitarea compensațiilor [...]</p> <p>(2) În cazul specificat la alin.(1) lit.a), Comisia Națională adoptă o <i>decizie</i> în care indică considerentele sale și prin care cere societății de investiții, în termen de cel mult o zi, lista clienților societății de investiții și valoarea activelor pe care societatea le deținea în numele fiecărui client. În cazul în care societatea de investiții este o bancă, <i>decizia</i> se adoptă doar cu avizul Băncii Naționale a Moldovei. [...]</p>
Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori		

<p>Articolul 1. Scopul legii Scopul prezentei legi este dezvoltarea cadrului legal necesar pentru asigurarea protecției intereselor economice ale consumatorilor prin crearea de condiții echitabile pentru obținerea creditelor de consum, precum și prin stabilirea unor norme de comportament responsabil al creditorilor în acordarea creditelor pentru consumatori.</p>	<p>Art. VIII. – Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 191 – 197, art. 619) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. Articolul 1: alineatul unic devine alineatul (1); articolul se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins: <i>„(2) Prevederile prezentei legi se aplică corespunzător în cazul înaintării de către garantul (fidejuratorul) consumator a pretențiilor privind încălcarea acesteia.”.</i></p>	<p>Articolul 1. Scopul legii (1) Scopul prezentei legi este dezvoltarea cadrului legal necesar pentru asigurarea protecției intereselor economice ale consumatorilor prin crearea de condiții echitabile pentru obținerea creditelor de consum, precum și prin stabilirea unor norme de comportament responsabil al creditorilor în acordarea creditelor pentru consumatori. (2) <i>Prevederile prezentei legi se aplică corespunzător în cazul înaintării de către garantul (fidejuratorul) consumator a pretențiilor privind încălcarea acesteia.</i></p>
<p>Articolul 2. Domeniul de reglementare (2) Prezenta lege nu se aplică următoarelor tipuri de contracte: a) contracte de închiriere sau de leasing operațional, în cazul cărora obligația de cumpărare a obiectului contractului nu este stabilită nici prin respectivul contract, nici prin vreun contract separat; se consideră că există o astfel de obligație în cazul în care creditorul decide acest lucru în mod unilateral; [...] i) contracte de credit referitoare la creditele acordate unui public restrâns în baza unei dispoziții legale de interes general, la o rată a dobânzii mai mică decât cea practică în mod obișnuit pe piață sau fără dobândă, sau în condiții care sînt mai avantajoase pentru consumator decât cele obișnuite de pe piață și cu dobânzi mai mici decât cele practicate în mod obișnuit pe piață; j) contracte de credit încheiate de o asociație de economii și împrumut.</p>	<p>2. La articolul 2: alineatul (2): la litera a), cuvântul „<i>operațional</i>” se exclude; litera j) se abrogă;</p>	<p>Articolul 2. Domeniul de reglementare (2) Prezenta lege nu se aplică următoarelor tipuri de contracte: a) contracte de închiriere sau de leasing, în cazul cărora obligația de cumpărare a obiectului contractului nu este stabilită nici prin respectivul contract, nici prin vreun contract separat; se consideră că există o astfel de obligație în cazul în care creditorul decide acest lucru în mod unilateral; [...] i) contracte de credit referitoare la creditele acordate unui public restrâns în baza unei dispoziții legale de interes general, la o rată a dobânzii mai mică decât cea practică în mod obișnuit pe piață sau fără dobândă, sau în condiții care sînt mai avantajoase pentru consumator decât cele obișnuite de pe piață și cu dobânzi mai mici decât cele practicate în mod obișnuit pe piață.</p>
<p>Articolul 3. Noțiunile principale [...]</p>	<p>3. La articolul 3:</p>	<p>Articolul 3. Noțiunile principale [...]</p>

<p><i>consumator</i> – persoană fizică care intenționează să comande ori să procure sau care comandă, procură ori folosește produse și servicii pentru necesități nelegate de activitatea de antreprenor sau cea profesională; [...]</p> <p><i>contract de credit legat/unit</i> – contract de credit care, din punct de vedere obiectiv, constituie o unitate comercială/economică și servește exclusiv finanțării unui contract ce are ca obiect furnizarea unor bunuri sau prestarea unui serviciu; [...]</p> <p><i>rata dobânzii aferente creditului</i> – rată a dobânzii exprimată ca procent fix sau flotant aplicat anual sumei trase din credit;</p>	<p>noțiunea de „<i>consumator</i>”, cuvântul „<i>antreprenor</i>” se substituie cu textul „<i>întreprinzător, industrială, artizanală</i>”;</p> <p>noțiunea „<i>contract de credit legat/unit</i>”, textul „<i>/economică</i>” se exclude;</p> <p>noțiunea de „<i>rata dobânzii aferente creditului</i>”, cuvintele „<i>sumei trase din credit</i>” se substituie cu cuvintele „<i>la suma nerambursată din credit</i>”.</p>	<p><i>consumator</i> – persoană fizică care intenționează să comande ori să procure sau care comandă, procură ori folosește produse și servicii pentru necesități nelegate de activitatea de <i>întreprinzător, industrială, artizanală</i> sau cea profesională; [...]</p> <p><i>contract de credit legat/unit</i> – contract de credit care, din punct de vedere obiectiv, constituie o unitate comercială și servește exclusiv finanțării unui contract ce are ca obiect furnizarea unor bunuri sau prestarea unui serviciu; [...]</p> <p><i>rata dobânzii aferente creditului</i> – rată a dobânzii exprimată ca procent fix sau flotant aplicat anual <i>la suma nerambursată din credit</i>;</p>
<p>Articolul 4. Informații standard care trebuie incluse în publicitate</p> <p>(1) Orice formă de publicitate referitoare la contractele de credit care indică o rată a dobânzii sau alte cifre referitoare la costul creditului pentru consumator va cuprinde informații standard în conformitate cu prevederile din prezentul articol. [...]</p>	<p>4. Articolul 4:</p> <p>la alineatul (1), cuvântul „<i>cifre</i>” se substituie cu cuvântul „<i>informații</i>”;</p> <p>articolul se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:</p> <p>„(5) În cazul comandării, procurării ori folosirii produsului sau a serviciilor prin acordarea creditului sub forma de amânare la plată, informațiile standard, prevăzute la alin.(2) lit.b) – d) și f), urmează a fi specificate pe eticheta de preț.”.</p>	<p>Articolul 4. Informații standard care trebuie incluse în publicitate</p> <p>(1) Orice formă de publicitate referitoare la contractele de credit care indică o rată a dobânzii sau alte <i>informații</i> referitoare la costul creditului pentru consumator va cuprinde informații standard în conformitate cu prevederile din prezentul articol. [...]</p> <p>(5) În cazul comandării, procurării ori folosirii produsului sau a serviciilor prin acordarea creditului sub forma de amânare la plată, informațiile standard, prevăzute la alin.(2) lit.b) – d) și f), urmează a fi specificate pe eticheta de preț.</p>
<p>Articolul 5. Informații precontractuale [...]</p> <p>(3) Informațiile precontractuale cuprind: [...]</p> <p>h) suma, numărul și frecvența plăților care vor fi efectuate de către consumator și, dacă este cazul, ordinea în care plățile vor fi alocate, pentru rambursare, diferitelor solduri restante</p>	<p>5. La articolul 5:</p> <p>alineatul (3):</p> <p>la litera h), înainte de cuvântul „<i>suma</i>” se introduce textul „<i>graficul de plăți</i>.”;</p> <p>la litera l), cuvintele „<i>ratelor restante</i>” se substituie cu cuvintele „<i>admiterii restanței</i>”;</p> <p>articolul se completează cu alineatul (6¹) cu următorul cuprins:</p>	<p>Articolul 5. Informații precontractuale [...]</p> <p>(3) Informațiile precontractuale cuprind: [...]</p> <p>h) <i>graficul de plăți</i>, suma, numărul și frecvența plăților care vor fi efectuate de către consumator și, dacă este cazul, ordinea în care plățile vor fi alocate, pentru rambursare,</p>

<p>fixate la rate diferite ale dobânzii aferente creditului; [...]</p> <p>1) rata dobânzii aplicabilă în cazul ratelor restante, măsurile pentru ajustarea acesteia și, unde este cazul, mărirea penalităților aplicate în caz de neachitare; [...]</p>	<p>„(6¹) În cazul în care creditorul sau intermediarul de credit a furnizat formularul prezentat în anexa nr.1, se consideră că acesta a respectat cerințele de informare prevăzute de prezentul articol și de art.4 din Legea nr.157/2014 despre încheierea și executarea contractelor la distanță privind serviciile financiare de consum.”.</p>	<p>diferitelor solduri restante fixate la rate diferite ale dobânzii aferente creditului; [...]</p> <p>1) rata dobânzii aplicabilă în cazul <i>admiterii restanței</i>, măsurile pentru ajustarea acesteia și, unde este cazul, mărirea penalităților aplicate în caz de neachitare; [...]</p> <p>(6¹) În cazul în care creditorul sau intermediarul de credit a furnizat formularul prezentat în anexa nr.1, se consideră că acesta a respectat cerințele de informare prevăzute de prezentul articol și de art.4 din Legea nr.157/2014 despre încheierea și executarea contractelor la distanță privind serviciile financiare de consum.”.</p>
<p>Articolul 6. Cerințe precontractuale de informare pentru contractele de credit sub forma facilității de tip "descoperit de cont" (overdraft) și pentru anumite contracte specifice de credit [...]</p> <p>(3) Informațiile precontractuale cuprind: [...]</p> <p>i) rata dobânzii aplicabilă în cazul ratelor restante, măsurile pentru ajustarea acesteia și, unde este cazul, orice penalități aplicate în caz de neplată; [...]</p>	<p>6. La articolul 6 alineatul (3) litera i), cuvintele „<i>ratelor restante</i>” se substituie cu cuvintele „<i>admiterii restanței</i>”.</p>	<p>Articolul 6. Cerințe precontractuale de informare pentru contractele de credit sub forma facilității de tip "descoperit de cont" (overdraft) și pentru anumite contracte specifice de credit [...]</p> <p>(3) Informațiile precontractuale cuprind: [...]</p> <p>i) rata dobânzii aplicabilă în cazul <i>admiterii restanței</i>, măsurile pentru ajustarea acesteia și, unde este cazul, orice penalități aplicate în caz de neplată; [...]</p>
<p>Articolul 10. Cerințe față de contractele de credit</p> <p>(1) Contractele de credit sînt redactate într-un limbaj clar și lizibil, cu caractere de aceeași dimensiune, pe hîrtie sau pe un alt suport durabil. [...]</p> <p>(3) Contractul de credit specifică în mod clar și concis: [...]</p> <p>h) suma, numărul și frecvența plăților care urmează să fie efectuate de către consumator și, dacă este cazul, ordinea în care plățile vor fi alocate, pentru rambursare, diferitelor solduri</p>	<p>7. La articolul 10:</p> <p>la alineatul (1), cuvintele „<i>cu caractere de aceeași dimensiune</i>” se substituie cu textul „<i>cu aceeași dimensiune a caracterelor de minimum 12 puncte</i>”;</p> <p>alineatul (3):</p> <p>partea introductivă se completează cu textul „<i>, cel puțin</i>”;</p>	<p>Articolul 10. Cerințe față de contractele de credit</p> <p>(1) Contractele de credit sînt redactate într-un limbaj clar și lizibil, <i>cu aceeași dimensiune a caracterelor de minimum 12 puncte</i>, pe hîrtie sau pe un alt suport durabil. [...]</p> <p>(3) Contractul de credit specifică în mod clar și concis, <i>cel puțin</i>: [...]</p> <p>h) <i>graficul de plăți</i>, suma, numărul și frecvența plăților care urmează să fie efectuate de către consumator și, dacă este cazul, ordinea în care plățile vor fi alocate, pentru rambursare,</p>

<p>restante fixate la rate diferite ale dobânzii aferente creditului;</p> <p>i) în cazul unui contract de credit pe durată determinată, dreptul consumatorului de a primi, la cerere și gratuit, conform periodicității stabilite în contractul de credit, pe hîrtie sau pe alt suport durabil, la decizia consumatorului, un extras de cont/situația de plăți sub forma unui grafic de rambursare care indică ratele datorate, precum și termenele și condițiile de plată a acestor sume. Graficul conține o detaliere a fiecărei rambursări care indică rambursarea valorii totale a creditului, dobînda calculată în baza ratei dobânzii aferente creditului și orice costuri suplimentare. În cazul în care rata dobânzii nu este fixă sau costurile suplimentare pot fi modificate în baza contractului de credit, graficul de rambursare indică în mod clar și concis că datele cuprinse în grafic vor rămîne valabile numai pînă la schimbarea următoare a ratei dobânzii aferente creditului sau a costurilor suplimentare potrivit contractului de credit; [...]</p> <p>l) rata dobânzii, în cazul plăților expirate, aplicabilă la data încheierii contractului de credit, măsurile pentru ajustarea acesteia și, dacă este cazul, orice penalități datorate în caz de neplată;</p> <p>m) o avertizare privind consecințele neefectuării plăților; [...]</p>	<p>la litera h), înainte de cuvîntul „suma” se introduce textul „graficul de plăți,”;</p> <p>la litera i), primul enunț, după cuvintele „dreptul consumatorului” se introduce textul „, în limita opțiunilor indicate în contractul de credit,”;</p> <p>la litera l), textul „, în cazul plăților expirate” se substituie cu textul „aferente creditului, în cazul admiterii restanței”;</p> <p>litera m) se completează cu textul „, care conține cel puțin termenul minim la care creditorul poate iniția procedura de executare silită;”.</p>	<p>diferitelor solduri restante fixate la rate diferite ale dobânzii aferente creditului;</p> <p>i) în cazul unui contract de credit pe durată determinată, dreptul consumatorului, <i>în limita opțiunilor indicate în contractul de credit</i>, de a primi, la cerere și gratuit, conform periodicității stabilite în contractul de credit, pe hîrtie sau pe alt suport durabil, la decizia consumatorului, un extras de cont/situația de plăți sub forma unui grafic de rambursare care indică ratele datorate, precum și termenele și condițiile de plată a acestor sume. Graficul conține o detaliere a fiecărei rambursări care indică rambursarea valorii totale a creditului, dobînda calculată în baza ratei dobânzii aferente creditului și orice costuri suplimentare. În cazul în care rata dobânzii nu este fixă sau costurile suplimentare pot fi modificate în baza contractului de credit, graficul de rambursare indică în mod clar și concis că datele cuprinse în grafic vor rămîne valabile numai pînă la schimbarea următoare a ratei dobânzii aferente creditului sau a costurilor suplimentare potrivit contractului de credit; [...]</p> <p>l) rata dobânzii <i>aferente creditului, în cazul admiterii restanței</i>, aplicabilă la data încheierii contractului de credit, măsurile pentru ajustarea acesteia și, dacă este cazul, orice penalități datorate în caz de neplată;</p> <p>m) o avertizare privind consecințele neefectuării plăților, <i>care conține cel puțin termenul minim la care creditorul poate iniția procedura de executare silită;</i>; [...]</p>
<p>Articolul 13. Reguli privind contractele de credit cu dobîndă flotantă</p>	<p>8. Articolul 13: alineatul unic devine alineatul (1);</p>	<p>Articolul 13. Reguli privind contractele de credit cu dobîndă flotantă</p>

<p>În contractele de credit cu dobândă flotantă se vor aplica următoarele reguli:</p> <p>a) dobânda va fi compusă dintr-un indice de referință, stabilit conform metodologiei Băncii Naționale a Moldovei, la care creditorul poate adăuga o anumită marjă fixă pe toată durata derulării contractului;</p> <p>b) modul de calcul al dobânzii trebuie indicat în mod expres în contract, cu precizarea periodicității și/sau a condițiilor în care survine modificarea ratei dobânzii flotante, atât în sensul majorării, cât și în cel al reducerii acesteia;</p> <p>c) elementele care intră în formula de calcul al dobânzii flotante și valoarea acestora vor fi afișate pe site-urile și la toate oficiile creditorilor.</p>	<p>articolul se completează cu alineatele (2) – (4) cu următorul cuprins:</p> <p><i>„(2) Creditorul poate reduce marja și/sau aplica un nivel mai redus al indicelui de referință, acesta având dreptul ca, pe parcursul derulării contractului de credit, să revină la valoarea marjei menționate în contract sau la nivelul real al indicelui de referință.</i></p> <p><i>(3) Creditorul notifică consumatorul cu privire la orice modificare a ratei dobânzii și, corespunzător, cu privire la valoarea plăților de efectuat după intrarea în vigoare a noii rate a dobânzii aferente creditului, cu anexarea graficului de plăți actualizat, cu cel puțin 15 zile înainte ca aceasta să intre în vigoare.</i></p> <p><i>(4) Prin derogare de la alineatul (3), dar fără a aduce atingere obligației de prezentare a graficului de plăți, informațiile menționate la alineatul respectiv pot fi notificate, periodic, consumatorului, în cazul în care sunt îndeplinite, cumulativ, următoarele condiții:</i></p> <p><i>a) părțile au convenit în contractul de credit asupra notificării periodice a unor astfel de informații;</i></p> <p><i>b) modificarea ratei dobânzii aferente creditului este cauzată de o modificare a ratei de referință;</i></p> <p><i>c) noua rată de referință este pusă la dispoziția publicului în timp util și prin mijloace adecvate;</i></p> <p><i>d) informațiile privind noua rată de referință sunt disponibile, de asemenea:</i></p> <p><i>- la oficiile creditorului;</i></p>	<p>(1) În contractele de credit cu dobândă flotantă se vor aplica următoarele reguli:</p> <p>a) dobânda va fi compusă dintr-un indice de referință, stabilit conform metodologiei Băncii Naționale a Moldovei, la care creditorul poate adăuga o anumită marjă fixă pe toată durata derulării contractului;</p> <p>b) modul de calcul al dobânzii trebuie indicat în mod expres în contract, cu precizarea periodicității și/sau a condițiilor în care survine modificarea ratei dobânzii flotante, atât în sensul majorării, cât și în cel al reducerii acesteia;</p> <p>c) elementele care intră în formula de calcul al dobânzii flotante și valoarea acestora vor fi afișate pe site-urile și la toate oficiile creditorilor.</p> <p><i>(2) Creditorul poate reduce marja și/sau aplica un nivel mai redus al indicelui de referință, acesta având dreptul ca, pe parcursul derulării contractului de credit, să revină la valoarea marjei menționate în contract sau la nivelul real al indicelui de referință.</i></p> <p><i>(3) Creditorul notifică consumatorul cu privire la orice modificare a ratei dobânzii și, corespunzător, cu privire la valoarea plăților de efectuat după intrarea în vigoare a noii rate a dobânzii aferente creditului, cu anexarea graficului de plăți actualizat, cu cel puțin 15 zile înainte ca aceasta să intre în vigoare.</i></p> <p><i>(4) Prin derogare de la alineatul (3), dar fără a aduce atingere obligației de prezentare a graficului de plăți, informațiile menționate la alineatul respectiv pot fi notificate, periodic, consumatorului, în cazul în care sunt îndeplinite, cumulativ, următoarele condiții:</i></p>
---	---	---

	<p>- pe pagină web oficială, în cazul în care creditorul o deține; și</p> <p>- prin intermediul aplicației mobile, în cazul în care creditorul o deține.”.</p>	<p>a) părțile au convenit în contractul de credit asupra notificării periodice a unor astfel de informații;</p> <p>b) modificarea ratei dobânzii aferente creditului este cauzată de o modificare a ratei de referință;</p> <p>c) noua rată de referință este pusă la dispoziția publicului în timp util și prin mijloace adecvate;</p> <p>d) informațiile privind noua rată de referință sunt disponibile, de asemenea:</p> <ul style="list-style-type: none"> - la oficiile creditorului; - pe pagină web oficială, în cazul în care creditorul o deține; și - prin intermediul aplicației mobile, în cazul în care creditorul o deține.
<p>Articolul 15. Cerințe privind clauzele contractuale</p> <p>(1) Sînt interzise clauzele contractuale care dau dreptul creditorului să modifice unilateral clauzele contractuale fără încheierea unui act adițional, acceptat de consumator.</p> <p>(2) Creditorul trebuie să poată face dovada că a depus toate diligențele pentru informarea consumatorului cu privire la semnarea actului adițional.</p> <p>(3) În cazul modificărilor impuse prin legislație, nesemnarea de către consumator a actului adițional prevăzut la alin.(1) este considerată acceptare tacită. În acest caz, se interzice introducerea în actul adițional a altor prevederi decît cele impuse prin legislație, iar introducerea în actul adițional a oricăror alte prevederi decît cele impuse prin legislație este considerată nulă de drept.</p> <p>(4) Se interzice introducerea în contractele de credit a clauzelor prin care:</p>	<p>9. Articolul 15:</p> <p>alineatul (2) se abrogă;</p> <p>alineatul (4) se completează cu litera e) cu următorul cuprins:</p> <p>„e) creditorul nu poate pretinde dobânda de întârziere.”;</p> <p>alineatul (6) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(6) În condițiile alin.(3), orice notificare cu privire la modificarea conținutului clauzelor contractuale referitoare la costuri va fi transmisă consumatorilor cu cel puțin 15 zile calendaristice înainte de aplicarea acestora.”;</p> <p>articolul se completează cu alineatele (6¹) – (6²) cu următorul cuprins:</p>	<p>Articolul 15. Cerințe privind clauzele contractuale</p> <p>(1) Sînt interzise clauzele contractuale care dau dreptul creditorului să modifice unilateral clauzele contractuale fără încheierea unui act adițional, acceptat de consumator.</p> <p>(3) În cazul modificărilor impuse prin legislație, nesemnarea de către consumator a actului adițional prevăzut la alin.(1) este considerată acceptare tacită. În acest caz, se interzice introducerea în actul adițional a altor prevederi decît cele impuse prin legislație, iar introducerea în actul adițional a oricăror alte prevederi decît cele impuse prin legislație este considerată nulă de drept.</p> <p>(4) Se interzice introducerea în contractele de credit a clauzelor prin care:</p> <p>a) consumatorul este obligat să păstreze confidențialitatea prevederilor și a condițiilor contractuale;</p>

<p>a) consumatorul este obligat să păstreze confidențialitatea prevederilor și a condițiilor contractuale;</p> <p>b) creditorul poate declara scadent sau poate denunța unilateral contractul ori poate penaliza consumatorul în cazul afectării reputației creditorului;</p> <p>c) creditorul poate declara scadent anticipat creditul în cazul în care consumatorul nu și-a îndeplinit obligațiile conform altor contracte de credit încheiate cu alți creditori;</p> <p>d) creditorul impune consumatorului încheierea contractului de asigurare a bunurilor puse drept garanție cu un asigurator agreeat de creditor.</p> <p>[...]</p> <p>(6) Orice notificare cu privire la modificarea conținutului clauzelor contractuale referitoare la costuri va fi transmisă consumatorilor cu cel puțin 10 zile calendaristice înainte de aplicarea acestora, cu excepția situațiilor în care consumatorul solicită modificări ale contractului care implică schimbarea costurilor.</p> <p>(7) Se interzice:</p> <p>a) aplicarea ratei dobânzii de credit anuale specificate în contractul de credit dacă aceasta depășește 50%, iar toate celelalte plăți aferente (comisioane, taxe, penalități, dobânzi de întârziere și orice alt tip de plată), cu excepția dobânzii, pe o zi de credit depășesc 0,04% din valoarea totală a creditului pentru termenul de utilizare efectivă a creditului de către consumator;</p> <p>b) stabilirea costului total al creditului (care include dobânzi, comisioane, taxe, penalități, dobânzi de întârziere și orice alt tip de plată)</p>	<p>„(6¹) Consumatorul are la dispoziție un termen de 15 zile de la primirea notificării pentru a comunica opțiunea sa de acceptare sau de neacceptare a clauzelor contractuale propuse.</p> <p>(6²) Nerecepționarea unui răspuns din partea consumatorului, în termenul menționat la alin.(6¹), nu este considerată acceptare tacită și contractul rămâne neschimbat. În cazul în care consumatorul nu acceptă clauzele contractuale propuse, creditorul nu are dreptul de a penaliza consumatorul sau de a declara creditul scadent.”;</p> <p>la alineatul (7) litera a) și litera b), textul „, , dobânzi de întârziere” se exclude;</p> <p>articolul se completează cu alineatul (7¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„(7¹) În sensul alin.(7), termenul de utilizare efectivă a creditului reprezintă perioada din data în care creditul a fost acordat până în data în care s-a efectuat rambursarea integrală a acestuia, iar în vederea determinării cuantumului maxim al penalității, acesta reprezintă perioada din data imediat următoare scadenței plății până la data în care s-a efectuat plata.”;</p> <p>alineatul (10¹) devine alineatul (11);</p> <p>articolul se completează cu alineatele (12) – (15) cu următorul cuprins:</p> <p>„(12) Creditorul are dreptul să declare creditul scadent, în cazul admiterii de către</p>	<p>b) creditorul poate declara scadent sau poate denunța unilateral contractul ori poate penaliza consumatorul în cazul afectării reputației creditorului;</p> <p>c) creditorul poate declara scadent anticipat creditul în cazul în care consumatorul nu și-a îndeplinit obligațiile conform altor contracte de credit încheiate cu alți creditori;</p> <p>d) creditorul impune consumatorului încheierea contractului de asigurare a bunurilor puse drept garanție cu un asigurator agreeat de creditor;</p> <p>e) creditorul nu poate pretinde dobânda de întârziere..</p> <p>[...]</p> <p>(6) În condițiile alin.(3), orice notificare cu privire la modificarea conținutului clauzelor contractuale referitoare la costuri va fi transmisă consumatorilor cu cel puțin 15 zile calendaristice înainte de aplicarea acestora.</p> <p>(6¹) Consumatorul are la dispoziție un termen de 15 zile de la primirea notificării pentru a comunica opțiunea sa de acceptare sau de neacceptare a clauzelor contractuale propuse.</p> <p>(6²) Nerecepționarea unui răspuns din partea consumatorului, în termenul menționat la alin.(6¹), nu este considerată acceptare tacită și contractul rămâne neschimbat. În cazul în care consumatorul nu acceptă clauzele contractuale propuse, creditorul nu are dreptul de a penaliza consumatorul sau de a declara creditul scadent.</p> <p>(7) Se interzice:</p> <p>a) aplicarea ratei dobânzii de credit anuale specificate în contractul de credit dacă aceasta depășește 50%, iar toate celelalte plăți aferente (comisioane, taxe, penalități și orice alt tip de</p>
--	---	---

<p>mai mare decât valoarea debursată conform contractului respectiv (sau valoarea de intrare a bunului în contractul de leasing financiar), credit care nu este destinat achiziționării, construcției sau renovării (modernizării) unei locuințe garantate cu un bun imobil în vederea asigurării obligației de plată a creditului respectiv.</p> <p>[...]</p> <p>(10) În cazul transmiterii de către creditor unei persoane terțe a dreptului de încasare a creanțelor aferente contractului de credit, suma totală plătită de consumator persoanei terțe nu va depăși suma datoriei acestuia față de creditor, calculată conform contractului de credit respectiv.</p> <p>(10¹) Creditorul este în drept să transmită unei persoane terțe dreptul de încasare a creanțelor aferente contractului de credit (cu excepția leasingului financiar), precum și să ceară executarea silită de către consumator a părții neachitate din valoarea totală a creditului (cu excepția leasingului financiar), inclusiv prin adresare în instanța de judecată, doar în cazul în care termenul oricăror plăți restante depășește 90 de zile de la data scadenței acestora.</p>	<p><i>consumator a unei restanțe mai mari de 90 zile consecutive.</i></p> <p><i>(13) Creditorul aplică una din măsurile de restructurare a creditului prevăzute la alin.(14), la solicitarea consumatorului, în condițiile în care se atestă:</i></p> <p><i>a) încetarea căsătoriei consumatorului;</i> <i>b) decesul soțului/soției consumatorului;</i> <i>c) că consumatorul sau soțul acestuia devine șomer sau își pierde cel puțin o treime din venitul declarat la momentul încheierii contractului de credit de consum.</i></p> <p><i>(14) Măsurile de restructurare a creditului sunt urătoarele:</i></p> <p><i>1) refinanțarea totală sau parțială a contractului de credit;</i> <i>2) modificarea termenelor și a condițiilor existente ale unui contract de credit, care include:</i></p> <p><i>a) prelungirea duratei contractului de credit;</i> <i>b) amânarea plății tuturor sau a unei părți a ratelor de credit pentru o anumită perioadă;</i> <i>c) oferirea unei perioade fără plăți;</i> <i>d) plăți parțiale;</i> <i>e) conversii monetare;</i> <i>f) casarea parțială de datorie și consolidarea datoriilor;</i></p> <p><i>(15) În cazul aplicării alin. (13), creditorul nu are dreptul să majoreze rata dobânzii sau să introducă orice plăți sau taxe suplimentare.”.</i></p>	<p>plată), cu excepția dobânzii, pe o zi de credit depășesc 0,04% din valoarea totală a creditului pentru termenul de utilizare efectivă a creditului de către consumator;</p> <p>b) stabilirea costului total al creditului (care include dobânzi, comisioane, taxe, penalități și orice alt tip de plată) mai mare decât valoarea debursată conform contractului respectiv (sau valoarea de intrare a bunului în contractul de leasing financiar), credit care nu este destinat achiziționării, construcției sau renovării (modernizării) unei locuințe garantate cu un bun imobil în vederea asigurării obligației de plată a creditului respectiv.</p> <p>(7¹) În sensul alin.(7), termenul de utilizare efectivă a creditului reprezintă perioada din data în care creditul a fost acordat până în data în care s-a efectuat rambursarea integrală a acestuia, iar în vederea determinării cuantumului maxim al penalității, acesta reprezintă perioada din data imediat următoare scadenței plății până la data în care s-a efectuat plata.</p> <p>[...]</p> <p>(10) În cazul transmiterii de către creditor unei persoane terțe a dreptului de încasare a creanțelor aferente contractului de credit, suma totală plătită de consumator persoanei terțe nu va depăși suma datoriei acestuia față de creditor, calculată conform contractului de credit respectiv.</p> <p>(11) Creditorul este în drept să transmită unei persoane terțe dreptul de încasare a creanțelor aferente contractului de credit (cu excepția leasingului financiar), precum și să ceară executarea silită de către consumator a părții neachitate din valoarea totală a creditului (cu</p>
--	--	---

		<p>excepția leasingului financiar), inclusiv prin adresare în instanța de judecată, doar în cazul în care termenul oricăror plăți restante depășește 90 de zile de la data scadenței acestora.</p> <p><i>(12) Creditorul are dreptul să declare creditul scadent, în cazul admiterii de către consumator a unei restanțe mai mari de 90 zile consecutive.</i></p> <p><i>(13) Creditorul aplică una din măsurile de restructurare a creditului prevăzute la alin.(14), la solicitarea consumatorului, în condițiile în care se atestă:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>a) încetarea căsătoriei consumatorului;</i> <i>b) decesul soțului/soției consumatorului;</i> <i>c) că consumatorul sau soțul acestuia devine șomer sau își pierde cel puțin o treime din venitul declarat la momentul încheierii contractului de credit de consum.</i> <p><i>(14) Măsurile de restructurare a creditului sunt urătoarele:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>1) refinanțarea totală sau parțială a contractului de credit;</i> <i>2) modificarea termenelor și a condițiilor existente ale unui contract de credit, care include:</i><ul style="list-style-type: none"> <i>a) prelungirea duratei contractului de credit;</i> <i>b) amânarea plății tuturor sau a unei părți a ratelor de credit pentru o anumită perioadă;</i> <i>c) oferirea unei perioade fără plăți;</i> <i>d) plăți parțiale;</i> <i>e) conversii monetare;</i> <i>f) casarea parțială de datorie și consolidarea datoriilor;</i> <p><i>(15) În cazul aplicării alin. (13), creditorul nu are dreptul să majoreze rata dobânzii sau să introducă orice plăți sau taxe suplimentare.</i></p>
--	--	--

<p>Articolul 17. Cerințele specifice pentru contractele de credit pe durată nedeterminată</p> <p>(1) Consumatorul poate decide rezilierea unui contract de credit pe durată nedeterminată în orice moment, cu excepția cazurilor în care părțile au convenit o perioadă de preaviz, care nu poate depăși o lună.</p> <p>(2) Dacă s-a convenit în contractul de credit, creditorul poate decide rezilierea unui contract de credit pe durată nedeterminată prin notificarea consumatorului în scris, pe hârtie sau pe un alt suport durabil, cu cel puțin 2 luni înainte.</p> <p>[...]</p> <p>(5) Creditorul îl informează pe consumator în legătură cu retragerea dreptului de a efectua trageri și cu motivele acesteia, pe hârtie sau pe un alt suport durabil, dacă este posibil înainte de retragere și cel mai târziu imediat ulterior, cu excepția cazului în care furnizarea acestor informații este interzisă de legislația în vigoare ori furnizarea acestei informații contravine obiectivelor de ordine publică sau de securitate publică.</p>	<p>10. Articolul 17:</p> <p>la alineatul (1) și alineatul (2), cuvântul „rezilierea” se substituie cu cuvântul „rezoluțiunea”;</p> <p>articolul se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins:</p> <p><i>„(6) În cazul în care creditorul sau un terț, pe baza unui contract încheiat între terț și creditor, prestează un serviciu accesoriu aferent contractului de credit, iar consumatorul își exercită dreptul de rezoluțiune a contractului de credit, potrivit prevederilor din prezenta secțiune, obligațiile consumatorului ce decurg din serviciul accesoriu respectiv încetează.”.</i></p>	<p>Articolul 17. Cerințele specifice pentru contractele de credit pe durată nedeterminată</p> <p>(1) Consumatorul poate decide <i>rezoluțiunea</i> unui contract de credit pe durată nedeterminată în orice moment, cu excepția cazurilor în care părțile au convenit o perioadă de preaviz, care nu poate depăși o lună.</p> <p>(2) Dacă s-a convenit în contractul de credit, creditorul poate decide <i>rezoluțiunea</i> unui contract de credit pe durată nedeterminată prin notificarea consumatorului în scris, pe hârtie sau pe un alt suport durabil, cu cel puțin 2 luni înainte.</p> <p>[...]</p> <p>(5) Creditorul îl informează pe consumator în legătură cu retragerea dreptului de a efectua trageri și cu motivele acesteia, pe hârtie sau pe un alt suport durabil, dacă este posibil înainte de retragere și cel mai târziu imediat ulterior, cu excepția cazului în care furnizarea acestor informații este interzisă de legislația în vigoare ori furnizarea acestei informații contravine obiectivelor de ordine publică sau de securitate publică.</p> <p><i>(6) În cazul în care creditorul sau un terț, pe baza unui contract încheiat între terț și creditor, prestează un serviciu accesoriu aferent contractului de credit, iar consumatorul își exercită dreptul de rezoluțiune a contractului de credit, potrivit prevederilor din prezenta secțiune, obligațiile consumatorului ce decurg din serviciul accesoriu respectiv încetează.</i></p>
<p>Articolul 20. Rambursarea anticipată</p> <p>[...]</p> <p>(2) În cazul rambursării anticipate a creditului, creditorul este îndreptățit la o compensație</p>	<p>11. La articolul 20 alineatul (2):</p> <p>la litera a), cuvintele „rezilierea convenită a” se substituie cu cuvântul „încetarea”;</p>	<p>Articolul 20. Rambursarea anticipată</p> <p>[...]</p> <p>(2) În cazul rambursării anticipate a creditului, creditorul este îndreptățit la o compensație</p>

<p>rezonabilă și justificată în mod obiectiv pentru eventualele costuri legate direct de rambursarea anticipată a creditului, cu condiția ca rambursarea anticipată să intervină într-o perioadă în care rata dobânzii aferente creditului este fixă. O astfel de compensație nu poate fi mai mare de:</p> <p>a) 1% din valoarea creditului rambursat anticipat, dacă perioada de timp dintre rambursarea anticipată și rezilierea convenită a contractului de credit este mai mare de un an;</p> <p>b) 0,5% din valoarea creditului rambursat anticipat, dacă perioada de timp dintre rambursarea anticipată și data convenită pentru rezilierea contractului de credit nu este mai mare de un an.</p>	<p>la litera b), cuvântul „rezilierea” se substituie „încetarea”.</p>	<p>rezonabilă și justificată în mod obiectiv pentru eventualele costuri legate direct de rambursarea anticipată a creditului, cu condiția ca rambursarea anticipată să intervină într-o perioadă în care rata dobânzii aferente creditului este fixă. O astfel de compensație nu poate fi mai mare de:</p> <p>a) 1% din valoarea creditului rambursat anticipat, dacă perioada de timp dintre rambursarea anticipată și <i>încetarea</i> contractului de credit este mai mare de un an;</p> <p>b) 0,5% din valoarea creditului rambursat anticipat, dacă perioada de timp dintre rambursarea anticipată și data convenită pentru <i>încetarea</i> contractului de credit nu este mai mare de un an.</p>
<p>Articolul 24. Obligațiile specifice ale creditorilor față de consumatori [...] (3) Creditorii au obligația de a primi și a înregistra reclamațiile de la consumatori și de a lua toate măsurile necesare pentru a răspunde reclamațiilor depuse de consumatori în termenul și condițiile prevăzute de lege, precum și în conformitate cu regulamentul privind mecanismele de soluționare a reclamațiilor depuse de consumatori, aprobat de creditor. Regulamentul menționat trebuie să conțină prevederi referitoare la persoanele sau subdiviziunile responsabile de examinarea reclamațiilor, la modul și termenele de examinare a reclamațiilor și de informare a consumatorului cu privire la decizia aprobată.. [...] (5) Creditorii publică pe paginile lor web oficiale regulamentul privind mecanismele de soluționare a reclamațiilor depuse de</p>	<p>12. La articolul 24: alineatul (3) va avea următorul cuprins: <i>„(3) Creditorii au obligația de a primi și a înregistra reclamațiile de la consumatori și de a lua toate măsurile necesare pentru a răspunde reclamațiilor în condițiile prevăzute de Legea nr.105/2003 privind protecția consumatorilor.”;</i></p> <p>la alineatul (5), primul enunț va avea următorul cuprins: <i>„(5) Creditorii asigură, pe paginile lor web oficiale, existența unui instrument destinat rezolvării ecuațiilor de calcul al costului total al creditului.”.</i></p>	<p>Articolul 24. Obligațiile specifice ale creditorilor față de consumatori [...] (3) <i>Creditorii au obligația de a primi și a înregistra reclamațiile de la consumatori și de a lua toate măsurile necesare pentru a răspunde reclamațiilor în condițiile prevăzute de Legea nr.105/2003 privind protecția consumatorilor.</i> [...] (5) <i>Creditorii asigură, pe paginile lor web oficiale, existența unui instrument destinat rezolvării ecuațiilor de calcul al costului total al creditului.</i> La utilizarea acestui instrument, pentru produsele de creditare la care sunt prestabilite grafice concrete de achitare, creditorul asigură calculul pe perioade (zilnic/lunar/trimestrial), în funcție de frecvența plăților, a achitărilor aferente creditului ce urmează a fi efectuate de consumator (achitarea creditului/leasingului</p>

<p>consumatori, de asemenea asigură existența unui instrument destinat rezolvării ecuațiilor de calcul al costului total al creditului. La utilizarea acestui instrument, pentru produsele de creditare la care sunt prestabilite grafice concrete de achitare, creditorul asigură calculul pe perioade (zilnic/lunar/trimestrial), în funcție de frecvența plăților, a achitărilor aferente creditului ce urmează a fi efectuate de consumator (achitarea creditului/leasingului financiar, ratei dobânzii/ratelor de leasing, comisioanelor, taxelor etc.).</p>		<p>financiar, ratei dobânzii/ratelor de leasing, comisioanelor, taxelor etc.).</p>
<p>Legea nr. 157/2014 despre încheierea și executarea contractelor la distanță privind serviciile financiare de consum</p>		
<p>Articolul 12. Cerințe de punere în aplicare a prezentei legi (1) Consumatorii nu pot renunța la drepturile care le sînt conferite prin prezenta lege. (2) Contractele la distanță privind serviciile financiare de consum nu pot conține, chiar și cu acordul expres al consumatorului, clauze de renunțare de către consumator la drepturile sale prevăzute de prezenta lege.</p>	<p>Art. IX. – Articolul 12 din Legea nr. 157/2014 despre încheierea și executarea contractelor la distanță privind serviciile financiare de consum (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 249 – 255, art. 572), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:</p> <p><i>„(3) Furnizorii au obligația de a primi și de a înregistra reclamațiile de la consumatori și de a lua toate măsurile necesare pentru a răspunde reclamațiilor în termenul și condițiile prevăzute de Legea nr.105/2003 privind protecția consumatorilor, cel puțin prin aceleași mijloace de comunicare la distanță, similare celor utilizate la încheierea contractului.”.</i></p>	<p>Articolul 12. Cerințe de punere în aplicare a prezentei legi (1) Consumatorii nu pot renunța la drepturile care le sînt conferite prin prezenta lege. (2) Contractele la distanță privind serviciile financiare de consum nu pot conține, chiar și cu acordul expres al consumatorului, clauze de renunțare de către consumator la drepturile sale prevăzute de prezenta lege. (3) <i>Furnizorii au obligația de a primi și de a înregistra reclamațiile de la consumatori și de a lua toate măsurile necesare pentru a răspunde reclamațiilor în termenul și condițiile prevăzute de Legea nr.105/2003 privind protecția consumatorilor, cel puțin prin aceleași mijloace de comunicare la distanță, similare celor utilizate la încheierea contractului.</i></p>
<p>Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor</p>		
<p>-</p>	<p>Art. X. – Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 434 – 439, art. 727), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p>	<p>Articolul 3¹. <i>Soluționarea reclamațiilor Banca are obligația de a primi și a înregistra reclamațiile clienților persoane fizice – consumator și de a lua toate măsurile necesare pentru a răspunde reclamațiilor, în condițiile</i></p>

	<p>1. Legea se completează cu articolul 3¹ cu următorul cuprins: <i>„Articolul 3¹. Soluționarea reclamațiilor Banca are obligația de a primi și a înregistra reclamațiile clienților persoane fizice – consumator și de a lua toate măsurile necesare pentru a răspunde reclamațiilor, în condițiile prevăzute de Legea nr.105/2003 privind protecția consumatorilor.”.</i></p>	<p><i>prevăzute de Legea nr.105/2003 privind protecția consumatorilor.</i></p>
<p>Articolul 97. Condițiile furnizării informației ce constituie secret bancar [...] (5) Nu constituie încălcare a obligației de păstrare a secretului bancar: a) furnizarea către Banca Națională a Moldovei a informației necesare exercitării atribuțiilor ei; b) furnizarea informației și a datelor întocmite astfel încât identitatea și informațiile privind activitatea fiecărui client al băncii nu pot fi identificate; [...]</p>	<p>2. La articolul 97 alineatul (5) se completează cu litera a¹) cu următorul cuprins: <i>„a¹) furnizarea către Comisia Națională a Pieței Financiare a informației necesare exercitării atribuțiilor ei;”.</i></p>	<p>Articolul 97. Condițiile furnizării informației ce constituie secret bancar [...] (5) Nu constituie încălcare a obligației de păstrare a secretului bancar: a) furnizarea către Banca Națională a Moldovei a informației necesare exercitării atribuțiilor ei; <i>a¹) furnizarea către Comisia Națională a Pieței Financiare a informației necesare exercitării atribuțiilor ei;</i> b) furnizarea informației și a datelor întocmite astfel încât identitatea și informațiile privind activitatea fiecărui client al băncii nu pot fi identificate; [...]</p>
Legea nr. 1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancaară		
-	<p>Art. XI. – Legea nr. 1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancaară (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 108 – 112, art. 200), cu modificările ulterioare, se completează cu articolul 4¹) cu următorul cuprins: <i>„Articolul 4¹. Soluționarea reclamațiilor Organizația de creditare nebancaară are obligația de a primi și a înregistra reclamațiile clienților persoane fizice – consumatori și de a lua toate măsurile necesare pentru a răspunde</i></p>	<p><i>Articolul 4¹. Soluționarea reclamațiilor Organizația de creditare nebancaară are obligația de a primi și a înregistra reclamațiile clienților persoane fizice – consumatori și de a lua toate măsurile necesare pentru a răspunde reclamațiilor, în condițiile prevăzute de Legea nr.105/2003 privind protecția consumatorilor.</i></p>

	<i>reclamațiilor, în condițiile prevăzute de Legea nr.105/2003 privind protecția consumatorilor.”.</i>	
Legea nr. 2/2020 privind organismele de plasament colectiv alternative		
<p>Articolul 17. Tipurile de servicii și activități desfășurate de SAI [...] (10) SAI are obligația de a respecta, pe toată durata desfășurării activității, condițiile de licențiere, normele de conduită, cerințele prudențiale și de adecvare a capitalului stabilite prin prezenta lege și prin actele normative ale Comisiei Naționale.</p>	<p>Art. XII. – Articolul 17 din Legea nr. 2/2020 privind organismele de plasament colectiv alternative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2020, nr. 94 – 98, art. 142), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatul (11) cu următorul cuprins: <i>„(11) SAI are obligația de a primi și a înregistra reclamațiile investitorilor – persoane fizice și juridice și de a lua toate măsurile necesare pentru a răspunde reclamațiilor, în condițiile prevăzute de Legea nr.105/2003 privind protecția consumatorilor.”.</i></p>	<p>Articolul 17. Tipurile de servicii și activități desfășurate de SAI [...] (10) SAI are obligația de a respecta, pe toată durata desfășurării activității, condițiile de licențiere, normele de conduită, cerințele prudențiale și de adecvare a capitalului stabilite prin prezenta lege și prin actele normative ale Comisiei Naționale. (11) SAI are obligația de a primi și a înregistra reclamațiile investitorilor – persoane fizice și juridice și de a lua toate măsurile necesare pentru a răspunde reclamațiilor, în condițiile prevăzute de Legea nr.105/2003 privind protecția consumatorilor.</p>
Legea nr. 198/2020 privind fondurile de pensii facultative		
<p>Articolul 25. Activitățile desfășurate și serviciile prestate de administrator [...] (8) Administratorul entitate reglementată din sectorul financiar trebuie să indice în toate actele juridice pe care le încheie (emite) în numele fondului de pensii că acționează în calitate de administrator al acestui fond, prin introducerea după denumirea sa a mențiunii "administratorul" și a denumirii fondului de pensii.</p>	<p>Art. XIII. – Articolul 25 din Legea nr. 198/2020 privind fondurile de pensii facultative (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2020, nr. 344 – 351, art. 227) se completează cu alineatul (9) cu următorul cuprins: <i>„(9) Administratorul are obligația de a primi și a înregistra reclamațiile de la participanți sau beneficiari și de a lua toate măsurile necesare pentru a răspunde reclamațiilor, în condițiile prevăzute de Legea nr.105/2003 privind protecția consumatorilor.”.</i></p>	<p>Articolul 25. Activitățile desfășurate și serviciile prestate de administrator [...] (8) Administratorul entitate reglementată din sectorul financiar trebuie să indice în toate actele juridice pe care le încheie (emite) în numele fondului de pensii că acționează în calitate de administrator al acestui fond, prin introducerea după denumirea sa a mențiunii "administratorul" și a denumirii fondului de pensii. (9) Administratorul are obligația de a primi și a înregistra reclamațiile de la participanți sau beneficiari și de a lua toate măsurile necesare pentru a răspunde reclamațiilor, în condițiile prevăzute de Legea nr.105/2003 privind protecția consumatorilor.</p>

Legea nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare

<p>Articolul 88. Informarea contractanților asigurărilor</p> <p>(1) Înainte de încheierea unui contract de asigurare și/sau de reasigurare, societățile de asigurare sau de reasigurare informează solicitanții, la cererea scrisă a acestora, cu privire la:</p> <p>[...]</p> <p>c) modalitatea de soluționare a petițiilor, inclusiv cu privire la dreptul de a se adresa autorității de supraveghere, fără a aduce atingere dreptului de a sesiza instanțele competente;</p> <p>[...]</p>	<p>Art. XIV. – Legea nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 129 – 133, art. 229), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 88 alineatul (1) litera c), cuvântul „<i>petițiilor</i>” se substituie cu cuvântul „<i>reclamațiilor</i>”.</p>	<p>Articolul 88. Informarea contractanților asigurărilor</p> <p>(1) Înainte de încheierea unui contract de asigurare și/sau de reasigurare, societățile de asigurare sau de reasigurare informează solicitanții, la cererea scrisă a acestora, cu privire la:</p> <p>[...]</p> <p>c) modalitatea de soluționare a <i>reclamațiilor</i>, inclusiv cu privire la dreptul de a se adresa autorității de supraveghere, fără a aduce atingere dreptului de a sesiza instanțele competente;</p> <p>[...]</p>
<p>Articolul 89. Protecția consumatorului</p> <p>(1) Pentru protecția consumatorului și pentru calitatea serviciilor de asigurare sau de reasigurare, societatea de asigurare sau de reasigurare este obligată: [...]</p> <p>d) să ofere solicitanților informații referitoare la produse, la condițiile generale și speciale ale contractelor de asigurare și/sau de reasigurare, la beneficiile ce rezultă din aceste contracte, la tarifele și primele de asigurare pe care urmează să le plătească, în condițiile art.87 și 88; [...]</p> <p>(2) Întru aplicarea prevederilor art.88, Comisia Națională a Pieței Financiare va emite acte normative care să includă și alte informații pe care societatea de asigurare sau de reasigurare are obligația să le pună la dispoziția contractantului, asiguratului, reasiguratului, beneficiarului asigurării și terțului păgubit.</p> <p>[...]</p>	<p>2. Articolul 89: la alineatul (1): în partea introductivă, cuvintele „<i>este obligată</i>” se substituie cu cuvintele „<i>și intermediarii în asigurări sunt obligați</i>”;</p> <p>la litera d), cuvântul „<i>solicitanților</i>” se substituie cu cuvântul „<i>consumatorilor</i>”, iar textul „<i>și 88</i>” se substituie cu textul „<i>, 88 și 106</i>”;</p> <p>alineatul (2) va avea următorul cuprins: „(2) Înainte de încheierea unui contract de asigurare, societatea de asigurare sau intermediarul în asigurări, pe baza informațiilor obținute de la consumator, îi furnizează acestuia informații obiective privind produsul de asigurare, într-o formă ușor de înțeles, pentru a-i permite să ia o decizie în cunoștință de cauză.”;</p>	<p>Articolul 89. Protecția consumatorului</p> <p>(1) Pentru protecția consumatorului și pentru calitatea serviciilor de asigurare sau de reasigurare, societatea de asigurare sau de reasigurare și intermediarii în asigurări sunt obligați: [...]</p> <p>d) să ofere <i>consumatorilor</i> informații referitoare la produse, la condițiile generale și speciale ale contractelor de asigurare și/sau de reasigurare, la beneficiile ce rezultă din aceste contracte, la tarifele și primele de asigurare pe care urmează să le plătească, în condițiile art.87, 88 și 106; [...]</p> <p>(2) Înainte de încheierea unui contract de asigurare, societatea de asigurare sau intermediarul în asigurări, pe baza informațiilor obținute de la consumator, îi furnizează acestuia informații obiective privind produsul de asigurare, într-o formă ușor de înțeles, pentru a-i permite să ia o decizie în cunoștință de cauză.</p>

	<p>articolul se completează cu alineatele (2²) – (2⁶) cu următorul cuprins:</p> <p>„(2²) Orice contract propus trebuie să corespundă cerințelor și nevoilor de asigurare ale consumatorului, în limita condițiilor de asigurare.</p> <p>(2³) Atunci când o asigurare este oferită împreună cu un serviciu sau un produs auxiliar, care nu este o asigurare (componente), în cadrul unui pachet sau al aceluiași contract, intermediarul în asigurări informează consumatorul dacă este posibil să cumpere diferite componente separat și, dacă da, îi furnizează o descriere adecvată a diverselor componente ale contractului sau ale pachetului, precum și o evidență separată a costurilor și a cheltuielilor pentru fiecare componentă.</p> <p>(2⁴) În circumstanțele menționate la alin.(2³) și atunci când riscurile sau acoperirea de asigurare care rezultă dintr-un astfel de contract sau pachet oferit unui consumator sunt diferite de cele asociate componentelor luate separat, intermediarul în asigurări furnizează o descriere adecvată a diferitelor componente ale contractului sau ale pachetului, precum și a modului în care interacțiunea dintre ele modifică riscul sau acoperirea de asigurare.</p> <p>(2⁵) Atunci când un produs de asigurare este auxiliar unui bun sau serviciu care nu este o asigurare, în cadrul unui pachet sau al aceluiași contract, intermediarul în asigurări îi oferă consumatorului posibilitatea de a cumpăra bunul sau serviciul separat.</p> <p>(2⁶) Toate informațiile legate de produsele de asigurare, inclusiv publicitatea adresată de</p>	<p>(2²) Orice contract propus trebuie să corespundă cerințelor și nevoilor de asigurare ale consumatorului, în limita condițiilor de asigurare.</p> <p>(2³) Atunci când o asigurare este oferită împreună cu un serviciu sau un produs auxiliar, care nu este o asigurare (componente), în cadrul unui pachet sau al aceluiași contract, intermediarul în asigurări informează consumatorul dacă este posibil să cumpere diferite componente separat și, dacă da, îi furnizează o descriere adecvată a diverselor componente ale contractului sau ale pachetului, precum și o evidență separată a costurilor și a cheltuielilor pentru fiecare componentă.</p> <p>(2⁴) În circumstanțele menționate la alin.(2³) și atunci când riscurile sau acoperirea de asigurare care rezultă dintr-un astfel de contract sau pachet oferit unui consumator sunt diferite de cele asociate componentelor luate separat, intermediarul în asigurări furnizează o descriere adecvată a diferitelor componente ale contractului sau ale pachetului, precum și a modului în care interacțiunea dintre ele modifică riscul sau acoperirea de asigurare.</p> <p>(2⁵) Atunci când un produs de asigurare este auxiliar unui bun sau serviciu care nu este o asigurare, în cadrul unui pachet sau al aceluiași contract, intermediarul în asigurări îi oferă consumatorului posibilitatea de a cumpăra bunul sau serviciul separat.</p> <p>(2⁶) Toate informațiile legate de produsele de asigurare, inclusiv publicitatea adresată de către societatea de asigurare sau intermediarul în asigurări consumatorilor sau</p>
--	--	---

	<p>către societatea de asigurare sau intermediarul în asigurări consumatorilor sau consumatorilor potențiali trebuie să fie corecte, clare și neînșelătoare. Publicitatea trebuie să fie clar identificabilă ca atare.”.</p>	<p>consumatorilor potențiali trebuie să fie corecte, clare și neînșelătoare. Publicitatea trebuie să fie clar identificabilă ca atare. [...]</p>
<p>–</p>	<p>3. Legea se completează cu articolul 89¹ cu următorul cuprins: „Articolul 89¹. Documentul de informare privind produsul de asigurare <i>(1) Înainte de încheierea contractului de asigurare, societatea de asigurare sau intermediarul în asigurări furnizează consumatorului informațiile relevante despre produsul de asigurare, într-o formă ușor de înțeles, care să permită acestuia să ia o decizie în cunoștință de cauză, ținând seama de complexitatea produsului de asigurare și de tipul de consumator.</i> <i>(2) Informațiile menționate la alin.(1) se transmit utilizând un document de informare privind produsul de asigurare, pe hârtie sau pe un alt suport durabil. Forma documentului de informare privind produsul de asigurare, modul de furnizare a acestuia și condițiile de informare a consumatorului se reglementează prin actului normativ, emis de Comisia Națională a Pieței Financiare.</i> <i>(3) Documentul de informare privind produsul de asigurare este elaborat de creatorul produsului de asigurare generală.</i> <i>(4) Documentul de informare privind produsul de asigurare:</i> <i>a) este un document de sine stătător și este scurt;</i> <i>b) este prezentat și aranjat în pagină astfel încât să fie clar și ușor de citit, cu caractere de dimensiuni lizibile;</i></p>	<p>Articolul 89¹. Documentul de informare privind produsul de asigurare <i>(1) Înainte de încheierea contractului de asigurare, societatea de asigurare sau intermediarul în asigurări furnizează consumatorului informațiile relevante despre produsul de asigurare, într-o formă ușor de înțeles, care să permită acestuia să ia o decizie în cunoștință de cauză, ținând seama de complexitatea produsului de asigurare și de tipul de consumator.</i> <i>(2) Informațiile menționate la alin.(1) se transmit utilizând un document de informare privind produsul de asigurare, pe hârtie sau pe un alt suport durabil. Forma documentului de informare privind produsul de asigurare, modul de furnizare a acestuia și condițiile de informare a consumatorului se reglementează prin actului normativ, emis de Comisia Națională a Pieței Financiare.</i> <i>(3) Documentul de informare privind produsul de asigurare este elaborat de creatorul produsului de asigurare generală.</i> <i>(4) Documentul de informare privind produsul de asigurare:</i> <i>a) este un document de sine stătător și este scurt;</i> <i>b) este prezentat și aranjat în pagină astfel încât să fie clar și ușor de citit, cu caractere de dimensiuni lizibile;</i> <i>c) nu este mai puțin inteligibil în eventualitatea în care, atunci când originalul</i></p>

	<p>c) nu este mai puțin inteligibil în eventualitatea în care, atunci când originalul este color, este imprimat sau fotocopiat în alb și negru;</p> <p>d) este scris în limba română sau, în temeiul unui acord dintre consumator și societatea de asigurare sau intermediarul în asigurări, într-o altă limbă;</p> <p>e) este exact și neînșelător;</p> <p>f) conține titlul „Document de informare privind produsul de asigurare” în partea de sus pe prima pagină;</p> <p>g) include o declarație că informațiile precontractuale și contractuale complete sunt furnizate în alte documente.</p> <p>(5) Documentul de informare privind produsul de asigurare conține informații cu privire la:</p> <p>a) tipul de asigurare;</p> <p>b) acoperirea prin asigurare, principalele riscuri acoperite, suma asigurată și, dacă este cazul, acoperirea geografică și riscurile excluse, sub forma unui rezumat;</p> <p>c) metodele de plată a primelor și durata plăților;</p> <p>d) principalele excluderi pentru care nu se pot face solicitări de despăgubiri;</p> <p>e) obligațiile la începutul contractului;</p> <p>f) obligațiile pe durata contractului;</p> <p>g) obligațiile în cazul solicitării de despăgubiri;</p> <p>h) durata contractului, inclusiv data de începere și de încheiere a contractului;</p> <p>i) metodele de rezoluțiune a contractului.”.</p>	<p>este color, este imprimat sau fotocopiat în alb și negru;</p> <p>d) este scris în limba română sau, în temeiul unui acord dintre consumator și societatea de asigurare sau intermediarul în asigurări, într-o altă limbă;</p> <p>e) este exact și neînșelător;</p> <p>f) conține titlul „Document de informare privind produsul de asigurare” în partea de sus pe prima pagină;</p> <p>g) include o declarație că informațiile precontractuale și contractuale complete sunt furnizate în alte documente.</p> <p>(5) Documentul de informare privind produsul de asigurare conține informații cu privire la:</p> <p>a) tipul de asigurare;</p> <p>b) acoperirea prin asigurare, principalele riscuri acoperite, suma asigurată și, dacă este cazul, acoperirea geografică și riscurile excluse, sub forma unui rezumat;</p> <p>c) metodele de plată a primelor și durata plăților;</p> <p>d) principalele excluderi pentru care nu se pot face solicitări de despăgubiri;</p> <p>e) obligațiile la începutul contractului;</p> <p>f) obligațiile pe durata contractului;</p> <p>g) obligațiile în cazul solicitării de despăgubiri;</p> <p>h) durata contractului, inclusiv data de începere și de încheiere a contractului;</p> <p>i) metodele de rezoluțiune a contractului.</p>
<p>Articolul 90. Examinarea petițiilor (1) Pentru examinarea operativă și eficientă a petițiilor contractanților, asiguraților, reasiguraților, beneficiarilor asigurării, terților</p>	<p>4. Articolul 90 va avea următorul cuprins: „Articolul 90. Examinarea reclamațiilor</p>	<p>Articolul 90. Examinarea reclamațiilor</p>

<p>păgubiți și ale altor persoane ale căror drepturi pot fi lezate, societatea de asigurare sau de reasigurare stabilește un sistem intern de administrare a unor astfel de petiții, care să fie examinate în mod obiectiv și nu mai târziu decât termenul prevăzut de legislația administrativă.</p> <p>(2) În cazul în care contractanții, asigurații, reasigurații, beneficiarii asigurării, terții păgubiți și alte persoane ale căror drepturi pot fi lezate au rămas nesatisfăcuți de modul în care petițiile au fost soluționate de către societatea de asigurare sau de reasigurare, aceștia au dreptul să se adreseze Comisiei Naționale a Pieței Financiare.</p> <p>(3) Comisia Națională a Pieței Financiare examinează petițiile contractanților asiguraților, reasiguraților, beneficiarilor asigurării, terților păgubiți și ale altor persoane ale căror drepturi pot fi lezate, conform procedurii și în termenele stabilite de legislație.</p>	<p><i>Societatea de asigurare sau de reasigurare și intermediarii în asigurări au obligația de a primi și a înregistra reclamațiile contractanților, asiguraților, reasiguraților, beneficiarilor asigurării, terților păgubiți și ale altor persoane ale căror drepturi pot fi lezate și de a lua toate măsurile necesare pentru a răspunde reclamațiilor, în condițiile prevăzute de Legea nr.105/2003 privind protecția consumatorilor.”.</i></p>	<p><i>Societatea de asigurare sau de reasigurare și intermediarii în asigurări au obligația de a primi și a înregistra reclamațiile contractanților, asiguraților, reasiguraților, beneficiarilor asigurării, terților păgubiți și ale altor persoane ale căror drepturi pot fi lezate și de a lua toate măsurile necesare pentru a răspunde reclamațiilor, în condițiile prevăzute de Legea nr.105/2003 privind protecția consumatorilor.</i></p>
<p>Articolul 106. Intermediarii în asigurări și/sau în reasigurări [...]</p> <p>(3) Intermediarul în asigurări și/sau în reasigurări este obligat să pună la dispoziția clienților, anterior încheierii, modificării sau reînnoirii contractului de asigurare și/sau de reasigurare, cel puțin următoarele informații referitoare la:</p> <p>a) denumire (numele său);</p> <p>b) sediu (adresă);</p> <p>c) licența pe care o deține;</p> <p>d) contractul încheiat cu asigurătorul, în cazul în care este agent de asigurare sau agent bancassurance;</p>	<p>5. Articolul 106 alineatul (3):</p> <p>litera c) se completează cu textul „și/sau la registrul în care a fost înscris și modalitățile prin care se poate verifica că este înscris”;</p> <p>după litera c) se introduce litera c¹) cu următorul conținut:</p> <p>„c¹) <i>faptul dacă intermediarul reprezintă consumatorul sau acționează pentru și în numele societății de asigurare;</i>”;</p> <p>alineatul se completează cu litera f) cu următorul cuprins:</p>	<p>Articolul 106. Intermediarii în asigurări și/sau în reasigurări [...]</p> <p>(3) Intermediarul în asigurări și/sau în reasigurări este obligat să pună la dispoziția clienților, anterior încheierii, modificării sau reînnoirii contractului de asigurare și/sau de reasigurare, cel puțin următoarele informații referitoare la:</p> <p>a) denumire (numele său);</p> <p>b) sediu (adresă);</p> <p>c) licența pe care o deține și/sau la registrul în care a fost înscris și modalitățile prin care se poate verifica că este înscris;</p>

<p>e) procedura de soluționare a eventualelor litigii dintre el și clienți.</p>	<p>„f) alte informații prevăzute la art.88 alin.(1), solicitate suplimentar la cererea scrisă a clientului.”.</p>	<p>c¹) faptul dacă intermediarul reprezintă consumatorul sau acționează pentru și în numele societății de asigurare; d) contractul încheiat cu asigurătorul, în cazul în care este agent de asigurare sau agent bancassurance; e) procedura de soluționare a eventualelor litigii dintre el și clienți; f) alte informații prevăzute la art.88 alin.(1), solicitate suplimentar la cererea scrisă a clientului.</p>
<p>Articolul 107. Activitatea agentului de asigurare și a agentului bancassurance [...] (11) Dacă un asigurat are încheiat un contract de asigurare prin intermediul unui agent de asigurare sau al unui agent bancassurance, asigurătorul în al cărui nume acționează agentul de asigurare sau agentul bancassurance este responsabil față de asigurat pentru toate actele sau omisiunile agentului. [...]</p>	<p>6. La articolul 107 alineatul (11), cuvintele „este responsabil față de asigurat” se substituie cu textul „poartă răspundere civilă, administrativă și contravențională”.</p>	<p>Articolul 107. Activitatea agentului de asigurare și a agentului bancassurance [...] (11) Dacă un asigurat are încheiat un contract de asigurare prin intermediul unui agent de asigurare sau al unui agent bancassurance, asigurătorul în al cărui nume acționează agentul de asigurare sau agentul bancassurance poartă răspundere civilă, administrativă și contravențională pentru toate actele sau omisiunile agentului. [...]</p>
<p>Articolul 109. Activitatea asistentului în brokeraj [...] (6) Asistentul în brokeraj nu are dreptul să desfășoare anumite activități necesare pentru îndeplinirea mandatului de brokeraj, inclusiv să încheie contracte de asigurare în numele reprezentatului cu sine însuși, nici în nume propriu.</p>	<p>7. Articolul 109 se completează cu alineatul (7) cu următorul conținut: „(7) În cazul unui contract de asigurare încheiat prin intermediul unui asistent în brokeraj, brokerul de asigurare în al cărui nume acționează asistentul în brokeraj poartă răspundere civilă, administrativă și contravențională pentru toate actele sau omisiunile acestuia.”.</p>	<p>Articolul 109. Activitatea asistentului în brokeraj [...] (6) Asistentul în brokeraj nu are dreptul să desfășoare anumite activități necesare pentru îndeplinirea mandatului de brokeraj, inclusiv să încheie contracte de asigurare în numele reprezentatului cu sine însuși, nici în nume propriu. (7) În cazul unui contract de asigurare încheiat prin intermediul unui asistent în brokeraj, brokerul de asigurare în al cărui nume acționează asistentul în brokeraj poartă răspundere civilă, administrativă și contravențională pentru toate actele sau omisiunile acestuia.</p>

Legea nr. 106/2022 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule

<p>Articolul 1. Obiectul de reglementare și domeniul de aplicare [...] (4) Prevederile prezentei legi nu se aplică vehiculelor care nu sunt supuse înmatriculării de stat și vehiculelor care sunt utilizate de serviciile Forțelor Armate din Republica Moldova. [...]</p>	<p>Art. XV. – Legea nr. 106/2022 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 129 – 133, art. 239), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: 1. La articolul 1, alineatul (4) se completează cu textul „(cu excepția vehiculelor de uz civil)”</p>	<p>Articolul 1. Obiectul de reglementare și domeniul de aplicare [...] (4) Prevederile prezentei legi nu se aplică vehiculelor care nu sunt supuse înmatriculării de stat și vehiculelor care sunt utilizate de serviciile Forțelor Armate din Republica Moldova (cu excepția vehiculelor de uz civil). [...]</p>
<p>Articolul 8. Încheierea contractului de asigurare obligatorie RCA [...] (6) Încheierea contractului de asigurare obligatorie RCA internă se probează cu polița de asigurare RCA, iar încheierea contractului de asigurare obligatorie RCA externă – cu certificatul de asigurare "Carte Verde". Polița de asigurare obligatorie RCA și/sau certificatul de asigurare "Carte Verde" se eliberează cu condiția achitării integrale a primei de asigurare. [...]</p>	<p>2. La articolul 8, alineatul (6) se completează cu următorul enunț: <i>„În cazul autorităților contractante, care participă în condițiile Legii nr.131/2015 privind achizițiile publice, la procedura de achiziție publică, polița de asigurare obligatorie RCA și/sau certificatul de asigurare „Carte Verde” pot fi eliberate anterior achitării de către aceasta a primei de asigurare.”.</i></p>	<p>Articolul 8. Încheierea contractului de asigurare obligatorie RCA [...] (6) Încheierea contractului de asigurare obligatorie RCA internă se probează cu polița de asigurare RCA, iar încheierea contractului de asigurare obligatorie RCA externă – cu certificatul de asigurare "Carte Verde". Polița de asigurare obligatorie RCA și/sau certificatul de asigurare "Carte Verde" se eliberează cu condiția achitării integrale a primei de asigurare. În cazul autorităților contractante, care participă în condițiile Legii nr.131/2015 privind achizițiile publice, la procedura de achiziție publică, polița de asigurare obligatorie RCA și/sau certificatul de asigurare „Carte Verde” pot fi eliberate anterior achitării de către aceasta a primei de asigurare. [...]</p>
<p>Articolul 14. Riscuri acoperite de către asigurătorul RCA [...] (3) Indiferent de locul în care s-a produs accidentul de vehicul, pe drumuri publice, pe drumuri care nu sunt deschise circulației publice, în încăperi și în orice alte locuri, atât în timpul deplasării, cât și în timpul staționării vehiculului al cărui proprietar și/sau utilizator a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie</p>	<p>3. Articolul 14 se completează cu alineatele (4), (5) și (6) cu următorul cuprins: <i>„(4) Pagubele produse de o remorcă/semiremorcă se acoperă de asigurarea obligatorie RCA a proprietarului sau a utilizatorului de vehicul – tractor, doar dacă remorca/semiremorcă: a) este tractată de acest vehicul – tractor; ori</i></p>	<p>Articolul 14. Riscuri acoperite de către asigurătorul RCA [...] (3) Indiferent de locul în care s-a produs accidentul de vehicul, pe drumuri publice, pe drumuri care nu sunt deschise circulației publice, în încăperi și în orice alte locuri, atât în timpul deplasării, cât și în timpul staționării vehiculului al cărui proprietar și/sau utilizator a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie</p>

<p>RCA, asiguratorul RCA acordă despăgubiri de asigurare în limita de răspundere prevăzută în prezenta lege pentru:</p> <p>a) paguba produsă de orice dispozitiv sau instalație cu care a fost echipat vehiculul, inclusiv paguba produsă din cauza desprinderii accidentale a remorcii, a semiremorcii ori a atașului tractat de vehicul;</p> <p>b) paguba produsă din culpa conducătorului de vehicul al cărui proprietar și/sau utilizator a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA;</p> <p>c) paguba provocată persoanelor păgubite de caracteristicile, acțiunea ori inacțiunea vehiculului, de alt lucru antrenat în deplasarea vehiculului sau de scurgerea, risipirea ori căderea accidentală a substanțelor, a materialelor sau a obiectelor transportate;</p> <p>d) pagubele provocate persoanelor păgubite de deschiderea ușilor vehiculului de către pasagerii acestuia în timpul deplasării sau atunci când vehiculul este oprit sau staționează;</p> <p>e) pagubele produse persoanelor păgubite drept consecință a conducerii vehiculului de către o persoană în stare de ebrietate survenită în urma consumului de alcool, droguri și/sau alte substanțe cu efecte similare.</p>	<p><i>b) s-a separat de vehiculul – tractor și a continuat să se deplaseze.</i></p> <p><i>(5) Asiguratorul RCA al vehiculului – tractor despăgubește partea prejudiciată și poate exercita dreptul de regres asupra asiguratorului RCA al remorcii/semiremorcii, în cazul în care demonstrează că prejudiciul s-a produs ca urmare a unei defecțiuni tehnice a remorcii/semiremorcii, care nu putea fi observată de către conducătorul de vehiculul – tractor.</i></p> <p><i>(6) Pagubele produse de o remorcă/semiremorcă se acoperă de asigurarea obligatorie RCA a proprietarului sau a utilizatorului ei dacă remorca/semiremorcă:</i></p> <p><i>a) nu este tractată de vehicul – tractor; sau</i></p> <p><i>b) este separată de vehicul – tractor și staționează.”.</i></p>	<p>RCA, asiguratorul RCA acordă despăgubiri de asigurare în limita de răspundere prevăzută în prezenta lege pentru:</p> <p>a) paguba produsă de orice dispozitiv sau instalație cu care a fost echipat vehiculul, inclusiv paguba produsă din cauza desprinderii accidentale a remorcii, a semiremorcii ori a atașului tractat de vehicul;</p> <p>b) paguba produsă din culpa conducătorului de vehicul al cărui proprietar și/sau utilizator a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA;</p> <p>c) paguba provocată persoanelor păgubite de caracteristicile, acțiunea ori inacțiunea vehiculului, de alt lucru antrenat în deplasarea vehiculului sau de scurgerea, risipirea ori căderea accidentală a substanțelor, a materialelor sau a obiectelor transportate;</p> <p>d) pagubele provocate persoanelor păgubite de deschiderea ușilor vehiculului de către pasagerii acestuia în timpul deplasării sau atunci când vehiculul este oprit sau staționează;</p> <p>e) pagubele produse persoanelor păgubite drept consecință a conducerii vehiculului de către o persoană în stare de ebrietate survenită în urma consumului de alcool, droguri și/sau alte substanțe cu efecte similare.</p> <p><i>(4) Pagubele produse de o remorcă/semiremorcă se acoperă de asigurarea obligatorie RCA a proprietarului sau a utilizatorului de vehicul – tractor, doar dacă remorca/semiremorcă:</i></p> <p><i>a) este tractată de acest vehicul – tractor; ori</i></p> <p><i>b) s-a separat de vehiculul – tractor și a continuat să se deplaseze.</i></p>
---	--	--

		<p>(5) Asigurătorul RCA al vehiculului – tractor despăgubește partea prejudiciată și poate exercita dreptul de regres asupra asigurătorului RCA al remorcii/semiremorcii, în cazul în care demonstrează că prejudiciul s-a produs ca urmare a unei defecțiuni tehnice a remorcii/semiremorcii, care nu putea fi observată de către conducătorul de vehiculul – tractor.</p> <p>(6) Pagubele produse de o remorcă/semiremorcă se acoperă de asigurarea obligatorie RCA a proprietarului sau a utilizatorului ei dacă remorca/semiremorcă:</p> <p>a) nu este tractată de vehicul – tractor; sau</p> <p>b) este separată de vehicul – tractor și staționează.</p>
<p>Articolul 21. Constatarea amiabilă a accidentului de vehicul [...]</p> <p>(2) Procedura de constatare amiabilă constă în completarea și semnarea de către conducătorii de vehicule implicați în accident a formularului "Constatare amiabilă de accident", cu indicarea persoanei care își asumă responsabilitatea de producerea accidentului, care, ulterior, este prezentat asigurătorului RCA al persoanei presupuse responsabile de accident împreună cu cererea de despăgubire.</p> <p>(3) Procedura de constatare amiabilă se aplică cu respectarea cumulativă a următoarelor condiții:</p> <p>a) în accident sunt implicate doar două vehicule;</p> <p>b) accidentul este soldat cu daune materiale ne semnificative în limita prevăzută la art.13 alin.(1) lit.c);</p>	<p>4. Articolul 21: se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„(2¹) Formularul „Constatare amiabilă de accident” poate fi utilizat în relația cu asigurătorii, fără a mai fi necesară întocmirea documentelor de constatare de către poliția rutieră, numai dacă este completat și semnat olograf sau electronic, sau prin utilizarea mijloacelor electronice agreate de asigurător de către ambii conducători de vehicule implicați în accident.”;</p> <p>la alineatul (3), litera a) se completează cu textul „(inclusiv cuplul tractor-remorcă)”;</p> <p>la alineatul (3), litera e) va avea următorul cuprins:</p>	<p>Articolul 21. Constatarea amiabilă a accidentului de vehicul [...]</p> <p>(2) Procedura de constatare amiabilă constă în completarea și semnarea de către conducătorii de vehicule implicați în accident a formularului "Constatare amiabilă de accident", cu indicarea persoanei care își asumă responsabilitatea de producerea accidentului, care, ulterior, este prezentat asigurătorului RCA al persoanei presupuse responsabile de accident împreună cu cererea de despăgubire.</p> <p>(2¹) Formularul „Constatare amiabilă de accident” poate fi utilizat în relația cu asigurătorii, fără a mai fi necesară întocmirea documentelor de constatare de către poliția rutieră, numai dacă este completat și semnat olograf sau electronic, sau prin utilizarea mijloacelor electronice agreate de asigurător</p>

<p>c) accidentul nu s-a soldat cu vătămări corporale și/sau cu deteriorarea bunurilor (instalații rutiere, piloni, garduri, clădiri etc.) altele decât vehiculele implicate în accident;</p> <p>d) ambii conducători de vehicule implicați în accident își exprimă consimțământul privind documentarea accidentului prin procedura de constatare amiabilă și consensul privind circumstanțele producerii accidentului și daunele vizibile cauzate vehiculelor implicate, iar persoana responsabilă de producerea accidentului își recunoaște culpa;</p> <p>e) conducătorii de vehicule implicați în accident au posibilitatea de a face fotografii și/sau imagini video la locul accidentului de vehicul;</p> <p>f) conducătorii de vehicule implicați în accident înregistrează datele martorilor dacă este posibil acest lucru.</p> <p>În cazul neîndeplinirii cumulative a condițiilor menționate la alin.(3) lit.a) și lit.c)–f), formularul "Constatare amiabilă de accident", completat și semnat de către conducătorii de vehicule implicați în accident, devine nul, iar accidentul de vehicul urmează a fi documentat de către organele competente.</p> <p>(4) Forma și conținutul formularului "Constatare amiabilă de accident", precum și normele privind utilizarea acestui formular, se aprobă de către Comisia Națională a Pieței Financiare, cu avizul organelor de poliție. Formularul "Constatare amiabilă de accident" se eliberează asiguratului gratuit. Se interzice introducerea în formularul respectiv a informațiilor altele decât cele prevăzute în actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare.</p>	<p>„e) conducătorii de vehicule implicați în accident au posibilitatea de a face sau prezenta fotografii sau imagini video de la locul accidentului de vehicul, conform cerințelor prevăzute la art.18 alin.(1) lit.c), liniuța 4.”;</p> <p>la alineatul (4), enunțul al doilea se exclude;</p> <p>la alineatul (5), enunțul al doilea va avea următorul cuprins:</p> <p>„Formularul „Constatare amiabilă de accident” se eliberează gratuit asiguratului odată cu polița de asigurare obligatorie RCA sau la solicitare.”;</p> <p>la alineatul (9), textul „responsabilității și, după caz, încasarea despăgubirii de la asigurătorul RCA al persoanei recunoscute ca fiind responsabilă de accident de către instanța de judecată” se substituie cu cuvintele „persoanei responsabile de comiterea accidentului”.</p>	<p>de către ambii conducători de vehicule implicați în accident.</p> <p>(3) Procedura de constatare amiabilă se aplică cu respectarea cumulativă a următoarelor condiții:</p> <p>a) în accident sunt implicate doar două vehicule (inclusiv cuplul tractor-remorcă);</p> <p>b) accidentul este soldat cu daune materiale nesemnificative în limita prevăzută la art.13 alin.(1) lit.c);</p> <p>c) accidentul nu s-a soldat cu vătămări corporale și/sau cu deteriorarea bunurilor (instalații rutiere, piloni, garduri, clădiri etc.) altele decât vehiculele implicate în accident;</p> <p>d) ambii conducători de vehicule implicați în accident își exprimă consimțământul privind documentarea accidentului prin procedura de constatare amiabilă și consensul privind circumstanțele producerii accidentului și daunele vizibile cauzate vehiculelor implicate, iar persoana responsabilă de producerea accidentului își recunoaște culpa;</p> <p>e) conducătorii de vehicule implicați în accident au posibilitatea de a face sau prezenta fotografii sau imagini video de la locul accidentului de vehicul, conform cerințelor prevăzute la art.18 alin.(1) lit.c), liniuța 4;</p> <p>f) conducătorii de vehicule implicați în accident înregistrează datele martorilor dacă este posibil acest lucru.</p> <p>În cazul neîndeplinirii cumulative a condițiilor menționate la alin.(3) lit.a) și lit.c)–f), formularul "Constatare amiabilă de accident", completat și semnat de către conducătorii de vehicule implicați în accident, devine nul, iar</p>
---	---	--

(5) Formularul "Constatare amiabilă de accident" prevede, în mod obligatoriu, informațiile despre circumstanțele producerii accidentului, datele de identificare ale conducătorilor și ale vehiculelor implicate în accident, datele din polița de asigurare obligatorie RCA și/sau certificatul de asigurare "Carte Verde" (în cazul vehiculului aflat în proprietatea și/sau în utilizarea unei persoane asigurate în străinătate), datele despre daunele produse vehiculelor implicate, precum și alte informații stabilite în actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare. Formularul "Constatare amiabilă de accident" conține două pagini autocopiative, ambele având aceeași valoare juridică, și se eliberează asiguratului de către asiguratorul RCA odată cu polița de asigurare obligatorie RCA sau la solicitare. [...]

(9) În cazul în care asiguratorul RCA nu este de acord că persoana identificată este recunoscută ca fiind responsabilă de accident în baza formularului "Constatare amiabilă de accident" sau în cazul în care asiguratul își retrage admiterea responsabilității, asiguratorul RCA plătește despăgubirea de asigurare în termenele stabilite de prezenta lege și are dreptul să solicite instanței de judecată, în termen de 15 zile de la data plătirii despăgubirii de asigurare, examinarea în fond a formularului "Constatare amiabilă de accident", stabilirea responsabilității și, după caz, încasarea despăgubirii de la asiguratorul RCA al persoanei recunoscute ca fiind responsabilă de accident de către instanța de judecată.

accidentul de vehicul urmează a fi documentat de către organele competente.

(4) Forma și conținutul formularului "Constatare amiabilă de accident", precum și normele privind utilizarea acestui formular, se aprobă de către Comisia Națională a Pieței Financiare, cu avizul organelor de poliție. Se interzice introducerea în formularul respectiv a informațiilor altele decât cele prevăzute în actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

(5) Formularul "Constatare amiabilă de accident" prevede, în mod obligatoriu, informațiile despre circumstanțele producerii accidentului, datele de identificare ale conducătorilor și ale vehiculelor implicate în accident, datele din polița de asigurare obligatorie RCA și/sau certificatul de asigurare "Carte Verde" (în cazul vehiculului aflat în proprietatea și/sau în utilizarea unei persoane asigurate în străinătate), datele despre daunele produse vehiculelor implicate, precum și alte informații stabilite în actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare. *Formularul „Constatare amiabilă de accident” se eliberează gratuit asiguratului odată cu polița de asigurare obligatorie RCA sau la solicitare.*

[...]

(9) În cazul în care asiguratorul RCA nu este de acord că persoana identificată este recunoscută ca fiind responsabilă de accident în baza formularului "Constatare amiabilă de accident" sau în cazul în care asiguratul își retrage admiterea responsabilității, asiguratorul RCA plătește despăgubirea de asigurare în termenele stabilite de prezenta

		lege și are dreptul să solicite instanței de judecată, în termen de 15 zile de la data plății despăgubirii de asigurare, examinarea în fond a formularului "Constatare amiabilă de accident", stabilirea <i>persoanei responsabile de comiterea accidentului</i> .
<p>Articolul 22. Dosarul de daune. Stabilirea pagubelor [...]</p> <p>(4) În dosarul de daune se includ în mod obligatoriu următoarele documente:</p> <p>a) copiile de pe documentele de constatare a faptelor și a circumstanțelor în care s-a produs accidentul de vehicul, întocmite de către angajații organelor de poliție, ai unităților de pompieri, ai procuraturii, ai instituțiilor medicale, sau formularul "Constatare amiabilă de accident", după caz;</p> <p>[...]</p> <p>(6) Procesul-verbal de constatare a pagubelor se încheie de către asigurătorul RCA, cu invitarea obligatorie a asiguratului, proprietarului și/sau a utilizatorului de vehicul și a persoanei păgubite, și se semnează de către persoanele prezente la întocmirea acestuia. Reprezentanții de despăgubiri sunt obligați să informeze persoana păgubită cu privire la dreptul acesteia de a consemna obiecții în procesul-verbal.</p> <p>[...]</p> <p>(10) Dacă se modifică sau se schimbă soluțiile tehnice adoptate sau dacă în timpul demontării sau reparației bunului avariat se descoperă și alte pagube produse de accident care nu au putut fi constatate inițial, se încheie un proces-verbal suplimentar de constatare a pagubelor, cu invitarea persoanelor antrenate la constatarea inițială.</p>	<p>5. La articolul 22:</p> <p>la alineatul (4) litera a), după cuvintele „Constatare amiabilă de accident” se completează cu cuvintele „<i>însoțit de fotografii și/sau imagini video de la locul accidentului de vehicul</i>”;</p> <p>la alineatul (6):</p> <p>după cuvintele „<i>utilizatorului de vehicul</i>” se introduc cuvintele „<i>responsabil de producerea accidentului</i>”;</p> <p>la enunțul al doilea, cuvintele „<i>persoana păgubită</i>” se exclud, iar cuvântul „<i>acesteia</i>” se substituie cu cuvântul „<i>acestora</i>”;</p> <p>la alineatul (10), cuvintele „<i>cu invitarea persoanelor antrenate la constatarea inițială</i>” se substituie cu textul „<i>în condițiile prevăzute la art.19 alin.(9), art.20 alin.(1) lit. d) și art.22 alin.(6) din prezenta lege</i>”.</p>	<p>Articolul 22. Dosarul de daune. Stabilirea pagubelor [...]</p> <p>(4) În dosarul de daune se includ în mod obligatoriu următoarele documente:</p> <p>a) copiile de pe documentele de constatare a faptelor și a circumstanțelor în care s-a produs accidentul de vehicul, întocmite de către angajații organelor de poliție, ai unităților de pompieri, ai procuraturii, ai instituțiilor medicale, sau formularul "Constatare amiabilă de accident" <i>însoțit de fotografii și/sau imagini video de la locul accidentului de vehicul</i>, după caz;</p> <p>[...]</p> <p>(6) Procesul-verbal de constatare a pagubelor se încheie de către asigurătorul RCA, cu invitarea obligatorie a asiguratului, proprietarului și/sau a utilizatorului de vehicul <i>responsabil de producerea accidentului</i> și a persoanei păgubite, și se semnează de către persoanele prezente la întocmirea acestuia. Reprezentanții de despăgubiri sunt obligați să informeze cu privire la dreptul <i>acestora</i> de a consemna obiecții în procesul-verbal.</p> <p>[...]</p> <p>(10) Dacă se modifică sau se schimbă soluțiile tehnice adoptate sau dacă în timpul demontării sau reparației bunului avariat se descoperă și alte pagube produse de accident care nu au putut fi constatate inițial, se încheie un proces-verbal suplimentar de constatare a pagubelor,</p>

		<i>în condițiile prevăzute la art.19 alin.(9), art.20 alin.(1) lit. d) și art.22 alin.(6) din prezenta lege.</i>
<p>Articolul 24. Stabilirea despăgubirilor și indemnizațiilor de asigurare [...]</p> <p>(8) Dacă în cazul avarierii sau distrugerii bunurilor autoritățile publice competente nu au stabilit elemente determinante cu privire la cauzele și împrejurările producerii accidentului de vehicul ori la pagubele cauzate, aceste elemente pot fi dovedite de părțile interesate, folosindu-se orice metodă prevăzută de legislație.</p>	<p>6. La articolul 24 alineatul (8), după cuvântul „Dacă” și după cuvântul „bunurilor” se introduce virgula.</p>	<p>Articolul 24. Stabilirea despăgubirilor și indemnizațiilor de asigurare [...]</p> <p>(8) Dacă, în cazul avarierii sau distrugerii bunurilor, autoritățile publice competente nu au stabilit elemente determinante cu privire la cauzele și împrejurările producerii accidentului de vehicul ori la pagubele cauzate, aceste elemente pot fi dovedite de părțile interesate, folosindu-se orice metodă prevăzută de legislație.</p>
<p>Articolul 25. Stabilirea despăgubirilor de asigurare în cazul avarierii sau distrugerii vehiculului [...]</p> <p>(10) În procesul evaluării pagubei, atunci când este necesară înlocuirea părților componente și a pieselor avariate, în cazul plății despăgubirii de asigurare prin virament în contul bancar al unității de reparații, cuantumul despăgubirii de asigurare urmează a fi stabilit de către asiguratorul RCA, ținând cont de următoarele:</p> <p>a) pentru vehiculele cu o vechime de până la 3 ani de la anul producerii și un parcurs de până la 100000 km, costul reparației vehiculului se stabilește în baza documentelor emise de către unitatea de reparații acceptată de părți sau de către cea indicată în certificatul de garanție valabil. În acest caz, la reparația vehiculului se vor utiliza părți componente și piese originale noi;</p> <p>b) pentru vehiculele cu o vechime de peste 3 ani de la anul producerii și/sau un parcurs mai mare de 100000 km, costul reparației vehiculului se stabilește în baza documentelor</p>	<p>7. La articolul 25:</p> <p>la alineatul (10) litera a) și litera b), textul „până la 3 ani de la anul producerii” se substituie cu textul „exploatare până la 3 ani, calculată de la data primei înmatriculări sau de la anul fabricației vehiculului, dacă data primei înmatriculări nu poate fi probată,”;</p> <p>la alineatul (11), după cuvântul „vechimei” se introduc cuvintele „de exploatarea”;</p>	<p>Articolul 25. Stabilirea despăgubirilor de asigurare în cazul avarierii sau distrugerii vehiculului [...]</p> <p>(10) În procesul evaluării pagubei, atunci când este necesară înlocuirea părților componente și a pieselor avariate, în cazul plății despăgubirii de asigurare prin virament în contul bancar al unității de reparații, cuantumul despăgubirii de asigurare urmează a fi stabilit de către asiguratorul RCA, ținând cont de următoarele:</p> <p>a) pentru vehiculele cu o vechime de exploatare până la 3 ani, calculată de la data primei înmatriculări sau de la anul fabricației vehiculului, dacă data primei înmatriculări nu poate fi probată, și un parcurs de până la 100000 km, costul reparației vehiculului se stabilește în baza documentelor emise de către unitatea de reparații acceptată de părți sau de către cea indicată în certificatul de garanție valabil. În acest caz, la reparația vehiculului se vor utiliza părți componente și piese originale noi;</p>

<p>emise de către unitatea de reparații acceptată de părți. În acest caz, la reparația vehiculului se vor utiliza părți componente și piese noi fabricate în bază de licență (piese after market) sau originale foste în folosință care corespund cerințelor tehnice și de securitate rutieră și sunt disponibile pe piața autohtonă. În cazul în care părțile componente și piesele noi fabricate în bază de licență sau cele originale foste în folosință nu sunt disponibile pe piața autohtonă, paguba real suportată pentru vehicule se va determina conform prețului părților componente și pieselor originale noi. În cazul în care părțile nu ajung la un acord cu privire la unitatea de reparație, despăgubirea de asigurare se va determina conform alin.(12)–(14).</p> <p>(11) În scopul prevăzut la alin.(10), la calculul vechimii vehiculului se vor lua în considerare un număr întreg de ani calculați de la 1 ianuarie din anul producerii vehiculului până la data survenirii cazului asigurat.</p>		<p>b) pentru vehiculele cu o vechime de <i>exploatare până la 3 ani, calculată de la data primei înmatriculări sau de la anul fabricației vehiculului, dacă data primei înmatriculări nu poate fi probată</i>, și/sau un parcurs mai mare de 100000 km, costul reparației vehiculului se stabilește în baza documentelor emise de către unitatea de reparații acceptată de părți. În acest caz, la reparația vehiculului se vor utiliza părți componente și piese noi fabricate în bază de licență (piese after market) sau originale foste în folosință care corespund cerințelor tehnice și de securitate rutieră și sunt disponibile pe piața autohtonă. În cazul în care părțile componente și piesele noi fabricate în bază de licență sau cele originale foste în folosință nu sunt disponibile pe piața autohtonă, paguba real suportată pentru vehicule se va determina conform prețului părților componente și pieselor originale noi. În cazul în care părțile nu ajung la un acord cu privire la unitatea de reparație, despăgubirea de asigurare se va determina conform alin.(12)–(14).</p> <p>(11) În scopul prevăzut la alin.(10), la calculul vechimii <i>de exploatarea</i> vehiculului se vor lua în considerare un număr întreg de ani calculați de la 1 ianuarie din anul producerii vehiculului până la data survenirii cazului asigurat.</p>
<p>Articolul 26. Stabilirea indemnizațiilor în cazul vătămării corporale și/sau al decesului [...]</p> <p>(4) În caz de deces al persoanei păgubite, indemnizația de asigurare se stabilește prin acordul dintre succesorii acesteia și asigurătorul RCA și include:</p> <p>a) venitul mediu lunar net, determinat în conformitate cu alin.(1), minus indemnizațiile</p>	<p>8. La articolul 26:</p> <p>la alineatul (4):</p> <p>în partea introductivă, cuvântul „<i>succesorii</i>” se substituie cu cuvântul „<i>beneficiarul</i>”;</p> <p>la litera a), cuvintele „<i>și care aveau dreptul la pensie de întreținere din partea acestuia</i>” se</p>	<p>Articolul 26. Stabilirea indemnizațiilor în cazul vătămării corporale și/sau al decesului [...]</p> <p>(4) În caz de deces al persoanei păgubite, indemnizația de asigurare se stabilește prin acordul dintre <i>beneficiarul</i> acesteia și asigurătorul RCA și include:</p> <p>a) venitul mediu lunar net, determinat în conformitate cu alin.(1), minus indemnizațiile</p>

<p>primite din fondurile bugetului asigurărilor sociale de stat pentru persoanele care s-au aflat la întreținerea defunctului și care aveau dreptul la pensie de întreținere din partea acestuia;</p> <p>b) cheltuielile de înmormântare – în cuantum de 4 salarii medii lunare pe economie, stabilite la data survenirii accidentului de vehicul.</p>	<p>substituie cu textul „<i>sau care, la data decesului acestuia, aveau dreptul la întreținere în condițiile art.2031 alin.(1) și (2) din Codul civil</i>”.</p>	<p>primite din fondurile bugetului asigurărilor sociale de stat pentru persoanele care s-au aflat la întreținerea defunctului <i>sau care, la data decesului acestuia, aveau dreptul la întreținere în condițiile art.2031 alin.(1) și (2) din Codul civil</i>;</p> <p>b) cheltuielile de înmormântare – în cuantum de 4 salarii medii lunare pe economie, stabilite la data survenirii accidentului de vehicul.</p>
<p>Articolul 29. Plata despăgubirilor de asigurare [...]</p> <p>(2) Cererea privind obiecțiile referitoare la cuantumul despăgubirii de asigurare este înaintată asigurătorului RCA în termen de 5 zile de la finalizarea dosarului de daune, urmând ca, în termen de 5 zile lucrătoare de la data înștiințării, asigurătorul RCA să soluționeze cererea respectivă.</p>	<p>9. La articolul 29 alineatul (2), după textul „5 zile” se introduce cuvântul „<i>lucrătoare</i>”.</p>	<p>Articolul 29. Plata despăgubirilor de asigurare [...]</p> <p>(2) Cererea privind obiecțiile referitoare la cuantumul despăgubirii de asigurare este înaintată asigurătorului RCA în termen de 5 zile <i>lucrătoare</i> de la finalizarea dosarului de daune, urmând ca, în termen de 5 zile lucrătoare de la data înștiințării, asigurătorul RCA să soluționeze cererea respectivă.</p>
<p>Articolul 43. Controlul asigurării obligatorii RCA [...]</p> <p>(3) Instituțiile subordonate ale Ministerului Afacerilor Interne vor exercita în punctele de trecere a frontierei de stat a Republicii Moldova funcția de control asupra:</p> <p>a) deținerii, la intrarea în țară, de către proprietarii și/sau utilizatorii de vehicule înmatriculate în statele terțe a documentelor internaționale de asigurare, valabile în Republica Moldova;</p> <p>b) deținerii, la ieșirea din țară, de către proprietarii și/sau utilizatorii de vehicule înmatriculate în Republica Moldova a unuia dintre următoarele acte:</p> <p>– certificatul de asigurare "Carte Verde" valabil pentru țara de destinație, eliberat de</p>	<p>10. La articolul 43: la alineatul (3):</p> <p>la litera a), cuvintele „<i>valabile în Republica Moldova</i>” se substituie cu textul „<i>eliberate în numele unui birou național al asigurătorilor, în conformitate cu oricare dintre modelele aprobate de către Consiliul Birourilor Sistemului Internațional de Asigurări „Carte Verde”, valabile pentru Republica Moldova, sau deținerii „Poliței de asigurare obligatorie RCA (internă)” emisă de asigurătorul RCA din Republica Moldova</i>”;</p> <p>litera b) va avea următorul cuprins: „<i>b) deținerii, la ieșirea din țară, de către proprietarii și/sau utilizatorii de vehicule înmatriculate în Republica Moldova a certificatului de asigurare „Carte Verde”,</i></p>	<p>Articolul 43. Controlul asigurării obligatorii RCA [...]</p> <p>(3) Instituțiile subordonate ale Ministerului Afacerilor Interne vor exercita în punctele de trecere a frontierei de stat a Republicii Moldova funcția de control asupra:</p> <p>a) deținerii, la intrarea în țară, de către proprietarii și/sau utilizatorii de vehicule înmatriculate în statele terțe a documentelor internaționale de asigurare, <i>eliberate în numele unui birou național al asigurătorilor, în conformitate cu oricare dintre modelele aprobate de către Consiliul Birourilor Sistemului Internațional de Asigurări „Carte Verde”, valabile pentru Republica Moldova, sau deținerii „Poliței de asigurare obligatorie RCA (internă)” emisă de asigurătorul RCA din Republica Moldova</i>;</p>

<p>către asiguratorii RCA licențiați din Republica Moldova;</p> <ul style="list-style-type: none"> – documentul internațional de asigurare valabil pentru țara de destinație, emis sub garanția unui birou național din străinătate; – alte documente de asigurare auto valabile pentru țara de destinație. <p>(4) Stațiile de inspecție tehnică autorizate efectuează inspecție tehnică periodică doar în cazul vehiculelor ai căror proprietari și/sau utilizatori dețin asigurare obligatorie RCA internă.</p>	<p><i>emis de asiguratorul RCA din Republica Moldova, care poate fi confirmat prin datele din Sistemul informațional automatizat de stat în domeniul asigurărilor obligatorii RCA, sau prin prezentarea documentului internațional de asigurare de răspundere civilă auto, emis sub garanția unui birou național al asiguratorilor din străinătate, sau prin prezentarea altor documente de asigurare a răspunderii civile auto, valabile pentru țara de circulație.”;</i></p> <p><i>alineatul (4) se completează cu textul „, , valabilă la data efectuării inspecției tehnice”.</i></p>	<p><i>b) deținerii, la ieșirea din țară, de către proprietarii și/sau utilizatorii de vehicule înmatriculate în Republica Moldova a certificatului de asigurare „Carte Verde”, emis de asiguratorul RCA din Republica Moldova, care poate fi confirmat prin datele din Sistemul informațional automatizat de stat în domeniul asigurărilor obligatorii RCA, sau prin prezentarea documentului internațional de asigurare de răspundere civilă auto, emis sub garanția unui birou național al asiguratorilor din străinătate, sau prin prezentarea altor documente de asigurare a răspunderii civile auto, valabile pentru țara de circulație.</i></p> <p><i>(4) Stațiile de inspecție tehnică autorizate efectuează inspecție tehnică periodică doar în cazul vehiculelor ai căror proprietari și/sau utilizatori dețin asigurare obligatorie RCA internă, valabilă la data efectuării inspecției tehnice.</i></p>
<p>Articolul 44. Dispoziții tranzitorii [...]</p> <p>(6) În termen de 3 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, până la implementarea sistemelor informaționale automatizate de evaluare în domeniul auto, prin derogare de la prevederile art.25 alin.(12), în cazul în care despăgubirea de asigurare se solicită în numerar sau prin virament în contul bancar al persoanei păgubite, indiferent de vechimea vehiculului și parcursul acestuia, cuantumul despăgubirii de asigurare se stabilește luând în calcul prețurile medii practicate de minimum trei unități de reparații acceptate de către asiguratorul RCA pentru manoperă și pentru materialele aferente reparației și/sau înlocuirii părților componente și a pieselor avariate,</p>	<p>La articolul 44 alineatul (6), cuvintele „asiguratorul RCA” se substituie cu cuvântul „părți”.</p>	<p>Articolul 44. Dispoziții tranzitorii [...]</p> <p>(6) În termen de 3 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, până la implementarea sistemelor informaționale automatizate de evaluare în domeniul auto, prin derogare de la prevederile art.25 alin.(12), în cazul în care despăgubirea de asigurare se solicită în numerar sau prin virament în contul bancar al persoanei păgubite, indiferent de vechimea vehiculului și parcursul acestuia, cuantumul despăgubirii de asigurare se stabilește luând în calcul prețurile medii practicate de minimum trei unități de reparații acceptate de către părți pentru manoperă și pentru materialele aferente reparației și/sau înlocuirii părților componente și a pieselor avariate, precum și pentru părțile</p>

<p>precum și pentru părțile componente și piesele noi fabricate în bază de licență sau originale foste în folosință care sunt disponibile pe piața autohtonă. În cazul în care părțile componente și piesele noi fabricate în bază de licență sau cele originale foste în folosință nu sunt disponibile pe piața autohtonă, costul reparației pentru vehicule se va determina ținând cont de sistemele informaționale automatizate de evaluare în domeniul auto, ce corespund cerințelor stabilite în actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare pentru prețurile materialelor, ale părților componente și ale pieselor înlocuitoare. Valoarea tarifului orei de manoperă este stabilită prin actul normativ al Comisiei Naționale a Pieței Financiare, în condițiile aplicabile Republicii Moldova.</p>		<p>componente și piesele noi fabricate în bază de licență sau originale foste în folosință care sunt disponibile pe piața autohtonă. În cazul în care părțile componente și piesele noi fabricate în bază de licență sau cele originale foste în folosință nu sunt disponibile pe piața autohtonă, costul reparației pentru vehicule se va determina ținând cont de sistemele informaționale automatizate de evaluare în domeniul auto, ce corespund cerințelor stabilite în actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare pentru prețurile materialelor, ale părților componente și ale pieselor înlocuitoare. Valoarea tarifului orei de manoperă este stabilită prin actul normativ al Comisiei Naționale a Pieței Financiare, în condițiile aplicabile Republicii Moldova.</p>
<p>Legea nr. 181/2023 privind serviciile de finanțare participativă</p>		
<p>Articolul 16. Examinarea reclamațiilor [...] (4) Furnizorul analizează toate reclamațiile și îi comunică reclamantului rezultatul în termen de 14 zile de la data depunerii reclamației.</p>	<p>Art. XVI. – Articolul 16 alineatul (4) din Legea nr. 181/2023 privind serviciile de finanțare participativă (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 272 – 273, art. 470) va avea următorul cuprins:</p> <p><i>„(4) Furnizorul are obligația de a primi și a înregistra reclamațiile de la clienți și de a lua toate măsurile necesare pentru a răspunde reclamațiilor, în condițiile prevăzute de Legea nr.105/2003 privind protecția consumatorilor.”.</i></p>	<p>Articolul 16. Examinarea reclamațiilor [...] (4) <i>Furnizorul are obligația de a primi și a înregistra reclamațiile de la clienți și de a lua toate măsurile necesare pentru a răspunde reclamațiilor, în condițiile prevăzute de Legea nr.105/2003 privind protecția consumatorilor.</i></p>